

Școala Gimnazială "Dimitrie Sturdza" Tecuci

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

**REVISTĂ DE SPECIALITATE CU
APARIȚIE ANUALĂ,
PENTRU CADRELE DIDACTICE**

NR. 2, IULIE 2020

Tecuci, 2020

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

ISSN 2668-4446, ISSN-L 2668-4446

REVISTĂ DE SPECIALITATE CU APARIȚIE ANUALĂ,
PENTRU CADRELE DIDACTICE

"Smart and funny learning!"

NR. 2, IULIE 2020

APARIȚIE ANUALĂ

COLEGIUL REDACȚIONAL:

PROF. Tudorache-Marin Viorica- redactor șef

Prof. Epure Nicoleta

Prof. Gabor Raluca

Prof. Irimia Mioara

Prof. Movileanu Maricica

Prof. Paraschiv Mirela Magda

Prof. Parvana Dumitra

Prof. Vasilie Simona

Prof. Țaralunga Elena

REFERENȚI ȘTIINȚIFICI:

Prof. Univ. Dr. MARIN SIMONA, DPPD, UNIV. "DUNĂREA DE JOS" DIN GALAȚI

Conf. Univ. Dr. ȚOCU RODICA, DPPD, UNIV. "DUNĂREA DE JOS" DIN GALAȚI

Prof. Dr. ICHIM LAURENȚIU, CCD GALAȚI

ISSN 2668-4446, ISSN-L 2668-4446

Cuprins:

1. „Ga-ga! Campionatul înmulțirilor”- Proiect psihopedagogic de remediere a dificultăților de învățare a înmulțirii, prof. Tudorache-Marin Viorica, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci	4
2. „Aplicarea teatrului educațional în demersurile didactice of și online”, prof. Golea Florentina, Șc. Gimn. ”Dimitrie Sturdza Tecuci.....	7
3. „Învățăm gramatica...prin joc!”, prof. Parvana Dumitra, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci	10
4. „Activități în școala on-line la clasa I”, prof. Paraschiv Mirela-Magda, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci	15
5. „Tehnologia în sprijinul învățării”, prof. Irimia Mioara, Șc. Gimn. „D. Sturdza” Tecuci.....	17
6. „Metoda Mozaicului sau metoda Jigsaw”, prof. Epure Nicoleta, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci.....	19
7. „Evaluarea prin intermediul proiectelor”, prof. Țărălungă Elena, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci.....	21
8. „Blocnotes-ul digital - OneNote Oficce”, prof. Vasilie Simona, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci.....	23
9. „Metoda Frisco”, prof. Ghica Claudia-Mariana, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci	25
10. „Învățarea prin cooperare” , prof. Dascălu Elena, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci	28
11. „Metoda cubului la limba și literatura română”, prof. Cusiuc Daniela, Șc. Gimn. ”D. Sturdza” Tecuci.....	31
12. „Lista de verificare – un instrument pentru evaluarea competențelor”, prof. Tudorici Livia, Șc. Gimn. ”D. Sturdza”, Tecuci.....	34
13. „Aplicarea Diagramei Venn în învățământul preșcolar”, prof. Lazăr Lilica, Grădinița p.p. ”Prichindel” Tecuci, prof. Susanu Melania, Grădinița p.p. ”Prichindel”, Tecuci.....	36
14. „Educație nonformală în mediile dezavantajate” , prof. Anghel Margareta, Șc. Gimn. Specială ”Constantin Păunescu” Tecuci.....	39
15. „Figuri și corpuri geometrice și proprietăților acestora”, prof. Olaru Florentina Șc. Gimn. ”Ștefan cel Mare” Galați.....	41
16. „Un strop de online” , prof. Nour Zinica, Șc. Gimn. Nr.3 , Galați	43
17. „Lapbook-ul – Metodă inovativă”. prof. Chițescu Daniela, Șc. Gimn. ”Ștefan cel Mare” , Galați	45
18. „Reciprocal teaching-palinscar-Metodă inovativă”, prof. Ionescu Cristina , Șc. Gimn. ”Ștefan cel Mare”, Galați	48
19. „O școală fără violență – abordare inovativă” . prof. Fuică Silvia Loredana, Șc. Gimn. ”Ștefan cel Mare”, Galați	50
20. „Harta conceptuală”, prof. Bumbaru Mariana Lenuța, Șc. Gimn. „Iulia Hașdeu” Galați	52

21. „Educația incluzivă-metodă de integrare a elevilor cu proveniență din familiile social-vulnerabile”, prof. Tânjală Lenuța, Liceul Tehnologic „Costache Conachi” Pechea54
22. „Teoria Inteligențelor Multiple – aplicație la disciplina geografie”, prof. Chiscoci Loredana-Doinița, Șc. Gimn. „Grigore Moisil”, Galați57
23. „Jocul de rol”, prof. Epure Florentina Cristina, Șc. Gimn. „Dan Barbilian”, Galați58
24. „Metode moderne folosite în predarea la distanță”, prof. Tănase Anica-Maria, Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Galați.....60
25. „Metode interactive de grup pentru preșcolari”, Ed. Pavel Verona Marilena , G.P.N.Nr.2 Cudalbi.....62
26. „A învăța să înveți prin povești”, prof. Popa Nicoleta, Șc. Gimn. „Ștefan cel Mare”, Galați.....64
27. „Școala de acasă”, prof. Ștefu Viorica Ana , Liceul Tehnologic „Costache Conachi”, com. Pechea.....66
28. „Raționarea silogistică”, prof. Trandafir Marian, Liceul Tehnologic „Costache Conachi”, Com Pechea.....69
29. „Metoda orbului”, prof. Stănilă Camelia, Șc. Gimn. nr.17, Galați78
30. „Tehnici de atragere de fonduri extrabugetare”, Pleșu Felomela, Șc. Gimn. „D. Sturdza”, Tecuci80
31. „Obligațiile creatorilor și deținătorilor de documente”, prof. Dănăilă Mirela, secretar-șef, Liceul Tehnologic „Costache Conachi”, com. Pechea82

Ga-ga! Campionatul înmulțirilor

Proiect psihopedagogic de remediere a dificultăților de învățare a înmulțirii

prof. Tudorache-Marin Viorica

Școala Gimnazială "Dimitrie Sturdza" Tecuci

Scopul proiectului:

- Remedierea dificultăților de învățare a înmulțirii 0-5;
- Eliminarea rămănerii în urmă la învățătură;
- Combaterea insuccesului școlar și a abandonului.

Perioada de aplicare: trei săptămâni la rând în weekenduri.

Obiectivele proiectului:

- Însușirea înmulțirii numerelor naturale de la 0 la 5 prin joc;
- Exersare în vederea obținerii rapidității în calculul înmulțirii, prin joc;
- Dezvoltarea spiritului de competiție;
- Facilitarea învățării prin stimularea motivației intrinseci.

Beneficiari direcți: elevii cu dificultăți de învățare a înmulțirii.

Beneficiari indirecți: toți elevii clasei, părinții elevilor, prietenii, etc.

Elevul vizat direct se va numi în continuare "copil".

Descrierea proiectului:

Proiectul se desfășoară sub forma unei întreceri între **copil** și părinți, **copil** și frați/surori, **copil** și rudă din familia extinsă, **copil** și prieteni/vecini.

Întrecerea durează trei săptămâni și se desfășoară în weekenduri.

Programul desfășurării proiectului:

	Prima săptămână	A doua săptămână	A treia săptămână
Vineri	copil-tată	copil-bunic	copil- vecin
Participanți			
Scor			
Învingător			
Timp			
Semnătura participanților			

Sâmbătă	copil mamă	copil/bunică	copil- prieten
Participanți			
Scor			
Învingător			
Timp			
Semnătura participanților			

Campionatul se încheie cu jocul dintre participanții care au obținut primii doi timpi cei mai scurți.

Descrierea jocului "Ga-ga!"- The multiplication championship

Obiective:

- însușirea înmulțirii (0, 1, 2, 3);
- stimulare cognitivă;
- exersarea concentrării atenției timp îndelungat.

Materiale: tablă de joc, zar, nasturi

Instrucțiuni și reguli de joc:

START - Pune nasturii aici! (doi nasturi de culori diferite, câte unul pentru

fiecare jucător);

- Folosiți un zar! Pentru început dați fiecare cu zarul. Cine are numărul mai mare începe jocul.
- Dați pe rând cu zarul și deplasați nasturii peste atâtea casete câte arată numărul de pe zar. Rezolvați înmulțirea din casetă. Dacă nu rezolvați corect vă întoarceți la caseta dinainte și stați o tură.

Dacă ajungeți pe caseta pe care este desenată gâsca, vă mai deplasați trei casete înainte, rezolvați înmulțirea.

- Dacă nu rezolvați corect, vă întoarceți la caseta la care erați înainte de a ajunge pe gâscă, apoi stați o tură.

Dacă ajungeți pe nor, stați de două ori.

- Câștigă cine ajunge primul pe minion.
- La final trebuie să ai pe zar exact numărul de casete care te duce la minion, altfel, o iei de la capăt.
- Succes!

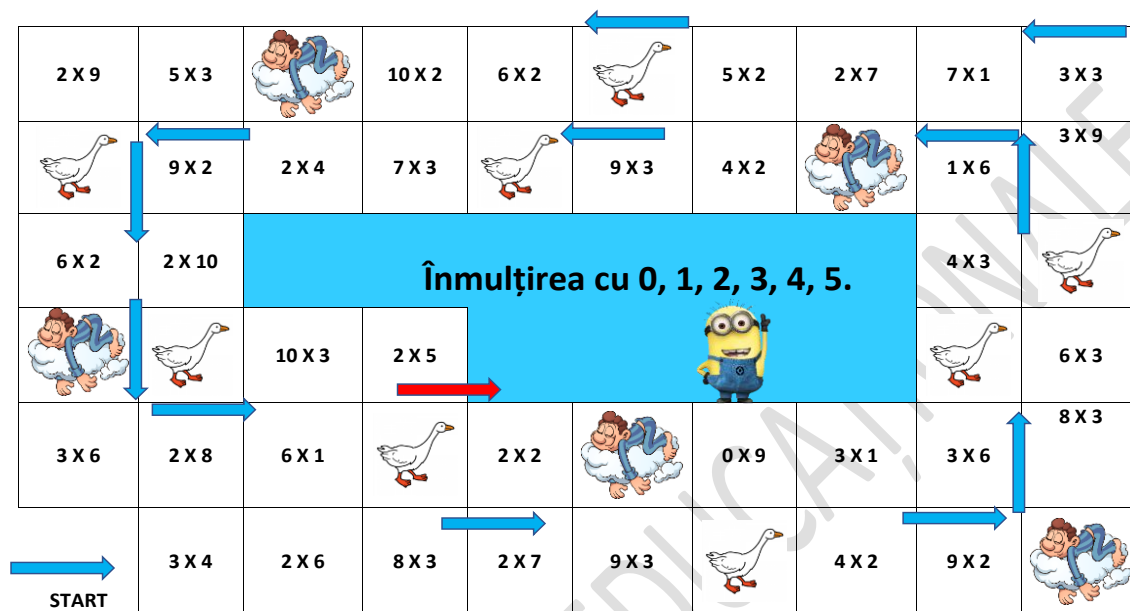

Ai câștigat!

(Această tablă de joc este laminată, pentru a o putea folosi mai mult timp)

Sustenabilitatea proiectului

- Proiectul poate fi preluat de orice coleg și poate fi folosit pentru orice elev cu dificultăți de învățare sau în predarea curentă a înmulțirii.

Aplicarea teatrului educațional în demersurile didactice of și online

Prof. înv. primar Golea Marieta Florentina
Școala Gimnazială „D.Sturdza”-Tecuci

Înainte ca teatrul să fie recunoscut ca un instrument educațional ce a adus realizări și consecințe sociale pozitive, a existat ideea educației experiențiale: o abordare care a făcut primul pas spre formarea personalității elevului direct prin experiență. Educația experiențială înseamnă adăugarea reflecției asupra acțiunii efectuate, a unei analize critice și a unei experiențe educaționale clasice, o vedere holistică începută de la un tip de educație centrată pe educație, și continuată pe o educație centrată pe elevul care va deveni un adult.

Educația experiențială permite elevului să pună în mod activ întrebări, să investigheze, să rezolve problemele, să-și asume responsabilitatea și să construiască semnificația societății și a lumii conform experienței sale.

S-a demonstrat că teatrul reprezintă una dintre cele mai bune modalități de a dobândi cunoștințe și, în același timp, de a aborda problemele cu care se confruntă societatea noastră prin dezvoltarea personalității elevilor, contribuind astfel la scăderea numărului celor cu abandon școlar sau cu absențe la școală. Învățarea este mai eficientă atunci când apare "în afara propriilor zone de confort percepute". Astfel, teatrul s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente metode de învățare experiențială, care răspunde nevoii de acțiune este amestecarea mesajului antropologic al omului cu partea histrionică cu care s-a născut ființa umană. Este o manifestare a ego-ului universal care duce la dezvoltarea inteligenței emoționale a elevului.

În Teatrul Educațional, singura competiție este cu tine însuși. Asemeni spiritului „olimpismului”, important este să participi, nu să câștigi. Important este procesul, nu succesul. Importantă este participarea, nu coroana, nu diploma. În lumea noastră atât de competitivă, acest spirit s-a pierdut total, riscul fiind ca și în educație, accentul să fie pus pe competiția cu ceilalți și nu cu sine. Teatrul Educațional valorizează spiritul de echipă.

Este extrem de important ca teatrul să devină, în general, un obiect de studiu în școli, deoarece unește întreaga comunitate școlară și încurajează cele mai bune virtuți sociale ale omenirii, de exemplu: cooperarea și responsabilitatea.

Teatrul este un stimul pentru elevii care experimentează trăirea unui eveniment; prin teatru, elevii explorează cunoștințe, fapte, concepte abstracte și experimente sociale cărora altfel ar trebui să le facă față direct în realitate. De asemenea, teatrul și jocurile bazate pe teatru aduc următoarele avantaje:

- Jocurile de teatru suspendă tendința elevilor de a-i judeca pe ceilalți
- Jocurile de teatru recunosc contribuția individuală
- Jocurile de teatru încurajează un nivel ridicat de incluziune printre elevii claselor care reflectă diferențele societale și calmează conflictul din clasă.

Abilitățile sociale învățate în jocurile de teatru sunt abilități transferabile pe care elevii le vor folosi mai târziu în viață pentru a face față și a aplană conflictele și problemele. Aceste abilități le vor folosi și pentru a vorbi în public. Ele vor putea fi utilizate pentru a face față situațiilor care nu ar putea fi rezolvate fără exerciții de teatru. La sfârșitul secolului al XX-lea

(1998), Newman a numit diferitele etape ale lecțiilor folosind denumirea jocurilor de teatru în limba engleză, în funcție de scopul lor:

- Ice-braking
- Jocuri de încălzire
- Dezinhibitori
- Jocuri de inițiativă
- Activități de dezvoltarea încrederii
- Team building (întărirea coeziunii echipei)
- Activități de rezolvare a problemelor

În 2014, Gaetano Oliva a scris despre tendința "Educației pentru teatralitate" ca o pedagogie inovatoare având următoarele scopuri:

- să contribuie la bunăstarea psiho-fizică a fiecărei persoane care învață;
- să ofere tuturor șansa de a-și dezvoltă propria diversitate și specificitate;
- să stimuleze competențele și să ajute elevii să își conștientizeze actele personale.

Ca și gesturile, manifestările verbale și non-verbale sunt la fel de importante pentru comunicarea umană, dramatizarea unei situații înseamnă a juca, a o decoda și a completa interpretarea cu limbajul corpului. Ne întâlnim cu ceilalți prin strângeri de mână, îmbrățișări, priviri sau îi chemăm pe nume; de aceea gesturile sunt la fel de importante ca și limbajul. Dacă educația învață limbajul, ar trebui să aibă și ore de predare a gesturilor.

Există argumente serioase pentru care teatrul trebuie să fie un obiect de studiu în școli, și anume:

- Teatrul este un stimulent pentru a scăpa de tensiune, furie, tristețe, depresie, frustrare, inadaptabilitate, făcând loc toleranței, empatiei față de ceilalți și sentimentelor pozitive despre sine;
- Teatrul îi face pe elevi să fie atenți la comportamentul lor, atenți la și față de ceilalți, sporindu-le abilitățile de lucru în echipă;
- Teatrul empatizează artiștii egoiști și dă încredere celor timizi care ajung să se cunoască mai bine și devin conștienți de valorile și puterea lor;
- Teatrul insuflă deschidere și înțelegere;

Cea mai eficientă metodologie educațională socio-afectivă care permite grupului să se dezvolte și să îi ajute pe formatori să înțeleagă în profunzime este metoda cerc-timp.

Metoda "cerc-timp":

- 1) Promovează cunoașterea de sine;
- 2) facilitează comunicarea interpersonală;
- 3) facilitează exprimarea sentimentelor libere și exprimarea experiențelor personale;
- 4) Promovează schimbul de idei și opinii.

Aranjamentul în cerc face cunoașterea și comunicarea echidistantă în sala de clasă. Ajută la crearea grupurilor de lucru și la implicarea în orice acțiune colectivă. Distribuția egală a spațiului fizic și rotația strictă a operațiunilor produc aproape imediat participanților un sentiment de complicitate pozitivă în cadrul grupului. Cercul este perceput ca un spațiu solid și liber, care dezvoltă și consolidează rețelele și cooperarea. Elevii arată în curând o preferință pentru această metodă de lucru, deoarece este mai relaxantă și mai productivă.

Este important să subliniez trei recomandări:

- 1) Elevii trebuie aranjați în cerc.
- 2) Toată lumea îi ascultă pe ceilalți.
- 3) Nimeni nu este obligat să vorbească sau să participe la activitățile propuse, ci este invitat să facă acest lucru.

Profesorii nu ar trebui să fie niciodată autoritari în comunicarea verbală sau non-verbală și, cu atât mai important, ei nu ar trebui să facă niciodată judecăți de valoare cu privire la conținutul intervențiilor sau acțiunilor elevilor în cadrul activității.

Prin metoda **cerc-timp**, profesorii vor avea informații valoroase despre:

- 1) Nivelul abilității de ascultare în cadrul grupului
- 2) Gradul de deschidere al grupului
- 3) Gradul de acceptare în cadrul grupului
- 4) Capacitatea de a se concentra
- 5) Capacitatea de auto-control
- 6) Gradul de reciprocitate

Profesorii de azi nu doar predau materia, ci trebuie să și îndeplinească diferitele roluri educaționale. Această situație cere profesorilor să învețe continuu. Ei ar trebui să se dezvolte pentru a îmbunătăți realizările elevilor. Pentru a crește în mod continuu, profesorii nu ar trebui să aștepte formarea sau învățarea formală, instruită sau de sus în jos. Ei trebuie să fie autonomi și autodidacți. Ei ar trebui să fie conștienți și să analizeze ce au nevoie și cum ar trebui să obțină cunoștințele sau abilitățile de care au nevoie. Cu certitudine dascălul trebuie să adopte teatrul educațional, la dispoziția și predispoziția sa sau a elevilor săi, stimulând implicarea, dezvoltând încrederea în sine a elevilor, astfel încât aceștia să fie capabili să-și gestioneze și utilizeze potențialul.

În cadrul strategiilor didactice utilizate în demersurile mele, am folosit des teatrul educațional.

Un exemplu de activitate:

Disciplina MEM;

Clasa: a II-a

Subiectul lecției: Compunere de probleme

Titlul lecției dat de noi, „Supă de probleme”

Desfășurare:

- a) elevii au fost împărțiți pe grupe în urma unor ghicitori matematice;
 - b) erau costumați cu șort de bucătărie și coifuri de bucătari și au jucat rolul unor bucătari care trebuiau să gătească o supă, o supă de probleme.
 - c) În oala fiecărei grupe (diferită ca și formă și culoare), au găsit ingredientele – coală de flipkart, markere și exercițiul pe baza căruia să creeze problema.
 - d) ca niște bucătari iscusiți și-au împărțit sarcinile, iar rezultatul a fost uimitor;
 - e) Turul galeriei și raportarea grupelor s-au numit degustarea supei
- Rolurile i-a încântat, i-a responsabilizat și i-a stimulat să colaboreze, să fie implicați, iar demersul didactic și-a atins obiectivele și a fost memorabil.

Observând ce priza și ce rezultate remarcabile se obțin utilizând teatrul educațional în activitatea instructiv educativă, am extins aria și am făcut videoclipuri foarte utile în învățarea off și online, mult apreciate de elevi și de colegii de breaslă care le-au folosit.

Învățăm gramatica...prin joc!

Prof. învă. primar Parvana Dumitra
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci

MOTTO: „Toate metodele active de educație a copiilor de vârstă școlară mică cer să li se furnizeze acestora un material corespunzător, pentru ca, jucându-se, ei să reușească să asimileze realitățile intelectuale care, fără acestea, rămân exterioare inteligenței copilului”
(JEAN PIAGET)

Jocul didactic este un important mijloc de educație intelectuală, de învățare activă, o metodă ce cunoaște o largă aplicabilitate și care imprimă un caracter viu și atrăgător activității școlare. Folosirea jocului didactic în procesul de învățământ face ca elevul să învețe cu plăcere, să devină interesat de activitatea care se desfășoară; face ca cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși, să capete mai multă încredere în capacitatea lor, mai multă siguranță și tenacitate în răspunsuri.

Cu toții știm că predarea și învățarea noțiunilor gramaticale în ciclul primar ridică probleme complexe, deoarece acestea au un caracter abstract și, la primul contact cu ele, copilului i se par greoaie, interesul pentru însușirea lor fiind scăzut. Totuși, această etapă foarte importantă trebuie parcursă și, cum altfel ar putea fi înțeleasă, decât accesibilizată și transformată în ceva plăcut.

Lucrul acesta m-a determinat să mă preocup în mod susținut în vederea însușirii prin joc a noțiunilor gramaticale. Prin activizarea permanentă, prin aprecierea și încurajarea elevilor în timpul desfășurării jocurilor didactice și prin dezvoltarea capacității de inter și autoevaluare, le-am asigurat și un suport afectiv în procesul cunoașterii și al învățării.

Prezint în continuare câteva dintre jocurile și activitățile distractive folosite la lecția *Subiectul exprimat prin substantiv și pronume* și care le-au plăcut foarte mult elevilor:

1. O ALT FEL DE...DEFINIȚIE!

Scop: Învățarea definiției subiectului și identificarea lui în exemplele date;

Mod de realizare: Frontal, în sincron- recitarea versurilor, însoțită de percuție corporală (bătăi din palme și pe coapse);

Exemplu:

O ALT FEL DE ...DEFINIȚIE

Subiectul este tot o parte
De propoziție, altfel nu se poate!
El răspunde la multe întrebări:
Cine? Ce? Despre cine? Despre ce?

Dăm exemple multe, foarte multe:
Mariana se duce la munte.
Un pescar se urcă-ntr-o luntre.
El culege șapte flori mărunte.

2. GHICITORI GRAMATICALE!

Scop: Identificarea subiectelor în propoziție, cu ajutorul întrebărilor;

Mod de realizare: Individual- crearea unei ghicitori, ocolind subiectul, urmată de reconstituirea propoziției;

Exemplu: Are petale albe ca neaua și o căciuliță verde.

(Cine? / Despre cine se vorbește în propoziție?)

Ghiocelul are petale albe ca neaua și o căciuliță verde.

3. FAZAN ...GRAMATICAL!

Scop: Exemplificarea corectă a subiectelor exprimate prin substantive;

Mod de realizare: Individual- rostirea în gând a alfabetului; cuvântul ales trebuie introdus într-un enunț, cu rol de subiect.

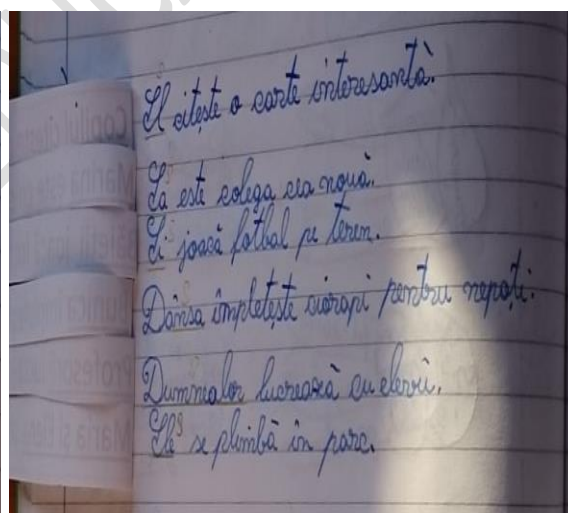
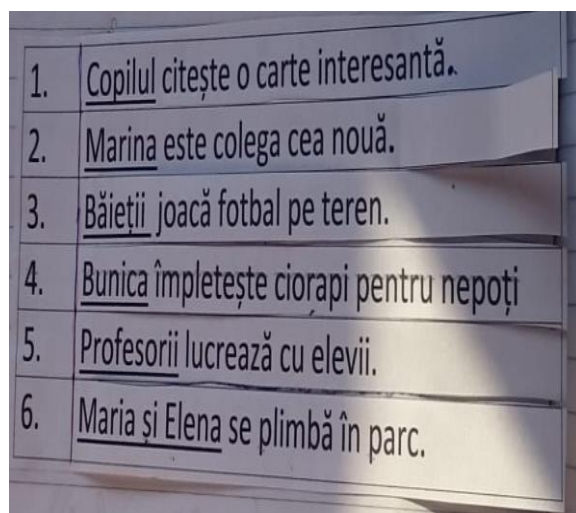
Exemplu: **START!** A, B, C **STOP!** M Mama pregătește o cină gustoasă.

4. FÂȘII DE HÂRTIE!

Scop: Identificarea subiectelor exprimate prin pronume personale și de politețe;

Mod de realizare: Individual- scrierea sub fâșiile decupate, a propozițiilor în care substantivele sunt înlocuite cu pronume, păstrând rolul de subiect;

Exemplu:

5. POVEȘTI GRAMATICALE!

Scop: Exemplificarea corectă a subiectelor exprimate prin substantive și pronume;

Mod de realizare: Echipă de 6 elevi- redactarea unui scurt text, folosind subiecte exprimate prin substantive și pronume;

Exemplu:

Într-un sat de la marginea pădurii trăia un pescar. Pescarul era foarte sărac. Într-o zi, el a plecat cu barca pe lac. Barca aluneca ușor la vale. Pescarul a aruncat plasa în apă. El a prins mulți pești.

6. PROPOZIȚII CU ...BUCLUC!

Scop: Înțelegerea procedurii schimbării gramaticale a cuvintelor, în contexte diferite;

Mod de realizare: Frontal- recunoașterea în enunțuri, a părților de vorbire reprezentate de cuvinte identice;

Exemplu:

Joc: PROPOZIȚII CU ...BUCLUC

Noi am îmbrăcat haine noi.
- Voi știți că voi veni azi?
- Ei, au câștigat chiar ei concursul!
Ea ia ia pentru concursul de dans popular.
Ele au citit povești cu iele.

7. SUBIECTE ȘI ...PEDEPSE!

Scop: Cunoașterea și folosirea corectă a categoriilor gramaticale specifice fiecărei părți de vorbire învățate;

Mod de realizare: Individual- analiza gramaticală a subiectelor, în timpul executării unei pedepse;

Exemple:

Joc: Subiecte și ...pedepse!

Sari într-un picior, în timp ce realizezi analiza gramaticală a subiectului din propoziția:

„Lizuca era o fetiță mărunțică, însă voinică și plinuță.”
(Dumbrava minunată- Mihail Sadoveanu)

Joc: Subiecte și ...pedepse!

În timp ce doamna și ceilalți copii vor cântat cântecul **ACEEAȘI INIMĂ**, realizează analiza gramaticală a subiectului din propoziția:

„Dânsa i-a primit în casa sa.”
(Dumbrava minunată- Mihail Sadoveanu)

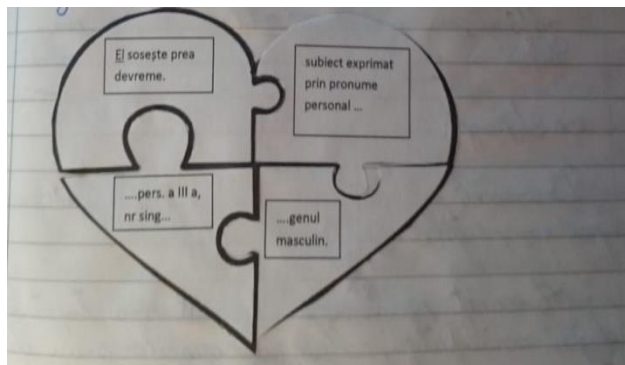

8. PUZZLE GRAMATICAL!

Scop: Cunoașterea și folosirea corectă a categoriilor gramaticale specifice fiecărei părți de vorbire învățate;

Mod de realizare: În perechi- analiza gramaticală a subiectelor, unind piesele puzzle-ului;

Exemplu:

9. OFERĂ „INIMA” TA ÎN DAR!

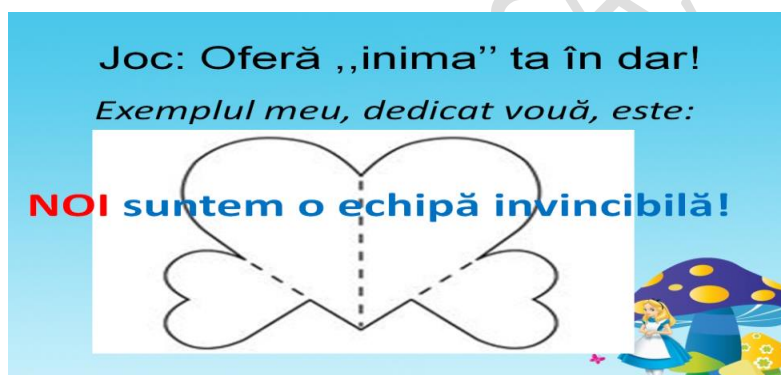
Scop: Fixarea cunoștințelor dobândite despre subiect;

Mod de realizare: În perechi- alcătuirea unui enunț dedicat colegului de bancă, în care să existe un subiect exprimat prin pronume;

Exemple:

Tu ești cea mai bună prietenă a mea, Maria!

Eu te apreciez foarte mult, Andreea!

În concluzie: Care au fost beneficiile învățării prin joc?

- Dezvoltarea competențelor – JOCUL încurajează efortul și realizările, pentru că oferă provocări, iar pentru a atinge aceste realizări, trebuie să îți maximizezi abilitățile;
- Dezvoltarea încrederii de sine – JOCUL construiește stima personală și abilitatea de a face față oricăror situații;
- Dezvoltarea procesului de gândire – JOCUL contribuie la atingerea concluziilor, la adresarea întrebărilor și a gândirii creative;
- Un mediu sigur și plăcut – JOCUL se desfășoară într-o atmosferă pozitivă, amuzantă, sigură și lipsită de stress;
- Învățarea experiențială îmbunătățește memoria – JOCUL permite livrarea mesajului într-un mod activ, fără efortul unui proces de învățare de tip didactic;
- Dezvoltarea abilității de soluționare a problemelor – JOCUL dezvoltă imaginația și creează experiență în a găsi noi modalități creative de a rezolva problemele;
- Spargerea rutinei – JOCUL destinde, depășește granițele zilnice și rutina cotidiană.

Această concluzie confirmă și ce afirma Ioan Cerghit în acest sens:

”Încorporate în activitatea didactică, elementele de joc imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii și a oboselii”.

Bibliografie:

- GHERGHINĂ, DUMITRU- Îndrumător pentru predarea-învățarea gramaticii și ortografie în ciclul primar”, Editura Avrămeanca, Craiova, 1993;
- NUȚĂ, SILVIA – ”Metodica predării limbii române în clasele primare”, Editura Aramis, București, 2000;
- Revista „iTeach- Experiențe didactice”, 2016;
- www.pinterest.com;

Activități în școala on-line la clasa I

*Prof. înv. primar Paraschiv Mirela-Magda
Școala Gimnazială „D.Sturdza”-Tecuci*

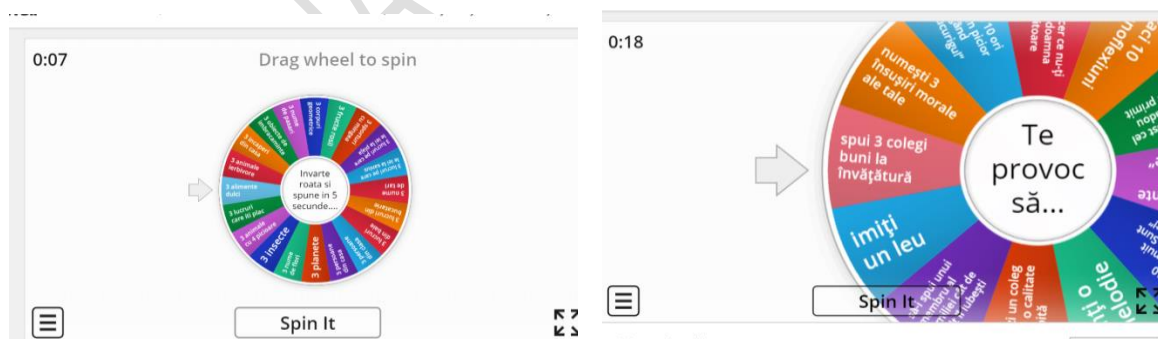
Am trăit în anul școlar 2019-2020 o perioadă foarte ciudată și dificilă, pentru care nu am fost pregătiți, **învățarea on-line**. Munca noastră, a învățătorilor, în această perioadă nu a fost deloc simplă. Trebuia să venim în fiecare zi cu ceva nou (videoclipuri, PPT-uri...) care să suplimenteze explicațiile noastre. Nu puteai ține un copil de 7-8 ani 30 - 40 de minute în fața unui ecran de tabletă/ laptop/ telefon să te asculte cum vorbești tu despre... unitățile de măsură, spre exemplu. Materialele pe care le-am prezentat copiilor au necesitat multe ore de căutare pe internet sau chiar de creare a unor resurse proprii.

În prima săptămână de predare copiii au fost foarte serioși și conștiincioși. Temele trimise de către părinți erau corectate zilnic (sute de poze cu lucrul de acasă al copiilor). Mesajele scrise din partea mea au fost înlocuite cu mesajele vocale pentru că mi s-a părut important să audă ce părere am despre temă.

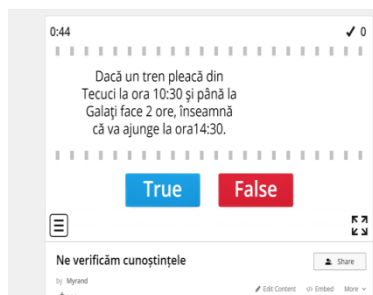
Încet, încet, micii școlarei de clasa I au început să se plictisească, așa că am fost nevoită să găsesc rapid soluții pentru a le alunga plictiseala și a-i ține conectați. Și le-am găsit : am creat tot felul de quizuri , exerciții și joculețe cu ajutorul diferitelor aplicații: Wordwall, Kidibot și Worksheet

De departe, preferata lor a fost **roata (Random wheel)**

Am folosit roata în finalul orelor, cu două scopuri: de a consolida cunoștințele prin răspunsuri rapide la întrebări și de a le alunga plictiseala prin provocări diferite pe care trebuia să le execute în fața camerei, de față cu toți colegii. Sarcinile de pe roată au fost schimbate în funcție de ora respectivă.

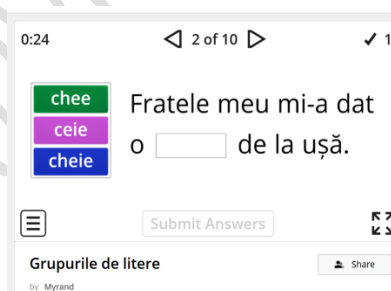
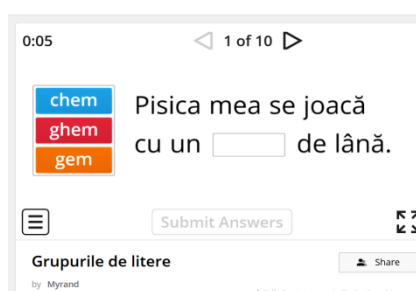
Și „True or false” le-a plăcut foarte mult. Pe o bandă care merge sunt scrise propoziții (însoțite sau nu de ilustrații) la care ei trebuie să răspundă cu „true” sau „false” într-un timp foarte scurt. Foarte mulți copii au reușit să răspundă corect, dar au fost și copii care nu s-au încadrat în timp și m-au rugat să-și ia revanșa ziua următoare. Bineînțeles că le-am mai oferit o șansă și am conceput alte enunțuri pentru jocul nou. Timpul de mișcare a benzii a fost setat astfel încât copilul să poată citi singur enunțul și să hotărască dacă este adevărat sau fals.

Le-au plăcut și **quiz-urile** cu răspunsuri multiple. Pe acestea le postam pe grupul părinților, ei intrau și le rezolvau, iar a doua zi analizăm clasamentul realizat de aplicație. Iată câteva imagini de la quizul realizat la unități de măsură pentru timp:

La consolidarea grupurilor de litere am folosit „**Missing word**”-cuvântul care lipsește. Copiii aveau sarcina să completeze propoziția cu un cuvânt potrivit, scris corect. Jocul a fost repetat de 3 ori, astfel încât fiecare copil să completeze corect o propoziție.

Tipul acesta de exerciții-joc m-a ajutat în ultimele săptămâni de școală on-line să le țin trează atenția micilor mei școlari și să le fac mai plăcută șederea în fața ecranului.

Tehnologia în sprijinul învățării

Prof. Irimia Mioara
Școala Gimnazială „D.Sturdza”-Tecuci

„Lumea este în continuă schimbare, mentalitatea și credințele fiecăruia sunt diferite, instrumentele și tehnicile de lucru sunt constant inovate și îmbunătățite; seva acestei evoluții continue a lumii a fost, este și va rămâne creativitatea,, spunea Pablo Picasso.

Inovația este contemporană, ingenioasă, inventivă, nouă originală și nu este de modă veche, uzată, obișnuită, obiceii. Noile tehnologii sunt considerate a fi instrumente efective pentru dezvoltarea competențelor secolului 21. Dar dacă tabla interactivă nu este decât un moft și un înlocuitor costisitor pentru vechea tablă neagră/albă și cretă/marker ? Răspunsul se află la „dirijor”, evident. Omul din fața clasei este cheia. Dacă acesta este la curent cu tehnologia , dacă își asumă efortul de a se preocupa permanent de evoluția tehnologică, de cele mai noi softuri în specialitate atunci putem considera că avem un progres. La fel stau lucrurile și în ceea ce privește așezarea copiilor în bănci. Degeaba îi așez în semicerc dacă sarcinile de lucru sunt individuale, sau îi aduc pe covor în fața clasei și citim un text de pe tablă , răspunzând succesiv cerințelor. Am dat doar două exemple care mi-au venit la îndemână. Ideea pe care vreau să o subliniez este că toată strategia didactică s-a schimbat: de la metode și procedee de predare- învățare-evaluare, la moduri de organizare a colectivului și nu mai vorbesc, despre noile site-uri educaționale, platformele interactive de învățare nou apărute, softuri educaționale în diverse domenii etc.

E greu să-mi aleg să prezint doar o metodă de succes folosită, și totuși m-aș opri asupra unei activități care le-a plăcut extrem de mult copiilor. Metoda este una cunoscută și se numește „Copacul ideilor”.

Tehnica numită „copacul ideilor” presupune munca în grup. Este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemenea crengilor unui copac toate cunoștințele evocate. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului și fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor. Numai că am aplicat această metodă la clasa pregătitoare, elevii neputând încă să sintetizeze într-un cuvânt idei, propoziții. Pe computer, am adus în imaginea centrală un copac cu ramuri goale, cu cerința ca elevii să-l completeze cu acele imagini care erau specifice unui anumit anotimp (primăvară-spre exemplu), sau să atașeze, prin tragere cu mouse-ul „etihete” pe care erau cuvinte cheie pentru anotimpul de primăvară. Activitatea s-a desfășurat pe echipe, fiecărei echipe venindu-i rândul să „împodobească” un copac într-un anotimp diferit, evident, cu ajutorul imaginilor decupate aflate la îndemână, pe banca lor, e echipei. Apoi, s-a numit un reprezentant care a venit la calculator și a atașat imaginii centrale imaginile alese de echipă- prin drag and drop. După completarea tabloului, a urmat o caracterizare sumară, pe baza imaginilor , a anotimpului respectiv, însoțită și de ghicitorile, cântecelele pe care copiii le-au învățat în prealabil sau le știau de la grădiniță; acestea fiind

completări-cadou aduse de toți ceilalți copii ai clasei echipei care-și încheiase prezentarea. Au numărat, au calculat, au comparat, au descris, au argumentat. Am stimulat astfel, sentimentul de întrajutorare, spiritul de colaborare, altruismul. Toți ochii au fost ațintiți la tablă, fiecare urmărind activitatea celuiilalt și încercând să respecte regulile de lucru în echipă: vorbim când ne vine rândul, atacăm ideea și nu persoana, ascultăm cu atenție ce are de spus colegul și aplaudăm reușita celorlalți. Un moment de explorare a mediului împletit cu dezvoltare personală, matematică și comunicare, cu dezvoltarea abilităților tehnologice – lucrul cu calculatorul.

ALTERNATIVE EDUCATIONALE

Metoda Mozaicului sau metoda Jigsaw

*Prof. inv. primar Epure Nicoleta
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci*

Metoda „**MOZAICULUI**” sau metoda **JIGSAW** este o metodă promovată de susținătorii predării-învățării în maniera gândirii critice și poate fi utilizată la diverse discipline.

Jigsaw urmărește învățarea prin colaborare la nivelul unui grup de elevi și predarea achizițiilor dobândite de către fiecare membru al grupului „expert” unui alt grup de elevi

Ca toate celelalte metode de învățare prin cooperare și aceasta metodă are avantaje:

- ✓ dezvoltarea răspunderii individuale și de grup;
- ✓ dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
- ✓ dezvoltarea gândirii logice, critice și independente;
- ✓ optimizarea învățării prin predarea achizițiilor altcuiva;
- ✓ stimulează încrederea în sine a elevilor;

Jigsaw presupune următoarele etape:

☞ Împărțirea clasei în grupuri eterogene de 4 - 5 elevi, fiecare dintre aceștia primind câte o fișă de învățare numerotată de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unei unități de cunoaștere.

☞ Prezentarea succintă a subiectului tratat

☞ Explicarea sarcinii care constă în înțelegerea întregii unități de cunoaștere

☞ Regruparea elevilor, în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți: toți elevii care au numărul 1 „**EXPERTII 1**” vor forma un grup, cei cu numărul 2 „**EXPERTII 2**” vor forma alt grup ș.a.m.d.

☞ Învățarea prin cooperare a părții care a revenit grupului din unitatea de cunoaștere desemnată pentru oră: elevii citesc, discută, încearcă să înțeleagă cât mai bine, hotărâsc modul în care pot preda ceea ce au înțeles colegilor din grupul din care au făcut parte inițial. Strategiile de predare și materialele folosite rămân la latitudinea grupului de experți. Este foarte important ca fiecare membru al grupului de experți să înțeleagă că el este responsabil de predarea secțiunii respective celorlalți membri ai grupului inițial.

☞ Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite celorlalți membri. Dacă sunt neclarități, se adresează întrebări expertului. Dacă neclaritățile persistă se pot adresa întrebări și celorlalți membri din grupul expert pentru secțiunea respectivă. Dacă persistă dubiile, atunci problema trebuie cercetată în continuare;

☞ Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală cu toată clasa/ cu toți participanții.

APLICAȚIE

Clasa a IV-a

Aria curriculară : Limbă și comunicare

Disciplina: Limba română

Unitatea de învățare: „S-au auzit a toamnă pădurile...”

Detalii de conținut: Genul substantivelor

Competențe generale

-2.5. să integreze adecvat, în exprimarea orală proprie, elementele de construcție a comunicării studiate;

-3.6. să recunoască în textele studiate elementele de construcție a comunicării învățate;

Competențe specifice:

-identificarea substantivelor din text, specificând felul, numărul și ce denumesc ele;

-identificarea genului substantivelor prin numărare;

-indicarea unor substantive de genul masculin, feminin și neutru

Activități de învățare:

-exerciții de identificare a substantivelor din text

-comunicări orale între membrii grupului care să ducă la soluționarea sarcinilor care le au spre rezolvare;

-exerciții de scriere, memorare și completare a fișelor

Conținutul învățării:

„Experții 1” – Exerciții de identificare a substantivelor din text, specificând felul, numărul lor și ce denumesc ele.

„Experții 2” – Exerciții de trecere a unui substantiv masculin de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen masculin

-Suportul teoretic referitor la substantivele de gen masculin

-Exemple de substantive proprii de gen masculin

„Experții 3” - Exerciții de trecere a unui substantiv feminin de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen feminin

-Suportul teoretic referitor la substantivele de gen feminin

-Exemple de substantive proprii de gen feminin

„Experții 4” – Exerciții de trecere a unui substantiv neutru de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen neutru

-Suportul teoretic referitor la substantivele de gen neutru

Elevii se reîntorc la grupele inițiale, explicând ceea ce au învățat fiecare în grupele de experți. La finalul orei, învățătorul pune întrebări suplimentare tuturor elevilor pentru a se convinge că au înțeles ceea ce le-a fost „predat” de către colegii lor.

BIBLIOGRAFIE:

- Uzum, Corina „Strategii pentru eficientizarea învățării” Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009

Evaluarea prin intermediul proiectelor

*Prof. inv. primar Elena Țărălungă
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza”, Tecuci*

Metodele inovative sunt modalități moderne de stimulare a învățării încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează schimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Metodele inovative se caracterizează prin:

- Centrare pe elevi și pe activitate
- Comunicare multidirecțională
- Accent pe dezvoltarea gândirii, formare de aptitudini, deprinderi
- Evaluare formativă
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, creativitatea
- Îmbunătățirea relației cadru didactic / elev.

Proiectul este o metodă de predare –învățare care promovează dezvoltarea competențelor și aptitudinilor elevilor, dar și o metodă modernă, alternativă de evaluare.

Proiectul este o activitate personalizată, elevii putând decide nu numai asupra conținutului, dar și asupra formei de prezentare.

Pentru realizarea **proiectului** se impune parcurgerea a două etape:

- a) Un proces de colectare de date, de prelucrare, analizare, interpretare a lor, investigare, cercetare a unor acțiuni intelectuale și practice.
- b) Realizarea unui produs final: intelectual (scheme, desene, modele teoretice) sau material (aparate, instalații, modele materiale).

Pe baza celor două etape se stabilesc concret pașii ce trebuie urmați:

- stabilirea domeniului de interes, precizarea temei și formularea sa operațională;
- explicitarea premiselor inițiale: cadrul teoretic–conceptual, resurse metodologice, coordonatele generale ale cercetării;
- identificarea și selectarea resurselor materiale necesare;
- precizarea elementelor de conținut ale proiectului:

*Pagina de titlu: tema proiectului, numele autorului, școala, perioada în care s-a realizat *Cuprinsul: titlurile capitolelor și subcapitolelor * Introducerea- prezentarea cadrului în care se include tema * Dezvoltarea și detalierea elementelor de conținut (capitole, subcapitole) într-un limbaj accesibil, clar* Concluziile calitative și cantitative sub formă de comentarii critice, analize, interpretări, evaluări, predicții* Bibliografia * Anexe.

Am propus elevilor de clasa I, pe semestrul al-II-lea, când elevii știu deja să citească și să scrie, realizarea unui proiect pe echipe, interdisciplinar, în urma parcurgerii la disciplină „Matematica și Explorarea mediului” a temelor „Animale, organe interne majore”, „Rolul organelor interne majore ale animalelor”, din unitatea de învățare „Prietenii mei necuvântători”.

Alte discipline implicate :

- Comunicare în limba română;
- Arte vizuale și abilități practice;
- Dezvoltare personală.

Competențe specifice vizate:

MEM : 3: Identificarea unor fenomene, relații, regularități, structuri din mediul apropiat.

CLR: 2.2 Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple

3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor texte simple, susținute de suport imagistic

AVAP: 2.3 Realizarea de obiecte /construcții folosind materiale ușor de prelucrat și tehnici accesibile

DP: 3.1 Identificarea unor sarcini de lucru simple în contexte variate

Tema aleasă a fost „Animalul preferat”.

Am stabilit competențele specifice pentru fiecare disciplină, apoi o hartă a proiectului, care să –i ajute pe parcurs, acesta fiind primul proiect de grup: prima copertă cu titlul și autorii, coperta din spate, cuprinsul cărții, filele care conțin textele ilustrate cu desene, colaj, ghicitori sau texte științifice- pentru aceia care aleg să prezinte proiectul sub forma unei minicărți/ reviste. Au avut libertatea de alegere a modului de prezentare (poster, revistă, machetă).

Le-am recomandat surse de informare : reviste, atlasuri din biblioteca personală sau biblioteca școlii, internetul (Youtube kids România).

Timp de lucru: trei săptămâni

Criteriile de evaluare a proiectului: • Metodele de lucru; • Utilizarea corespunzătoare a bibliografiei; • Utilizarea corespunzătoare a materialelor și echipamentului; • Corectitudinea/acuratețea tehnică; • Organizarea ideilor și materialelor • Calitatea prezentării; • Acuratețea cifrelor/desenelor etc

Desfășurarea proiectului:

Grupele s-au format în funcție de animalul preferat al fiecăruia, formându-se patru grupe a câte 5 copii și o grupă cu 6 copii.

Elevii au realizat proiecte pe care le-au numit după animalul ales: „Căinele”, „Pisica”, „Leul”, „Ursul”, „Veverița”. În cadrul grupei, elevii au stabilit modalitatea de prezentare, sarcinile fiecăruia, numele grupei și raportorul. Au colaborat permanent, analizând produsele realizate, selectând și sfătuindu-se pe tot parcursul proiectului.

La finalul perioadei, au prezentat în biblioteca școlii produsele realizate, iar cea mai mare satisfacție a lor a fost aprecierea, stima și respectul din partea colegilor, expunerea planșelor în sala de clasă, prezentarea acestora și părinților. Elevii au lucrat estetic, îngrijit, au dat dovadă de ingeniozitate, creativitate, imaginație, atât în ceea ce privește materialele selectate, cât și modul de aranjare a lor pe suport. Am putut constata un progres în ceea ce privește relațiile de colaborare dintre elevi, care devin mult mai conștiincioși în realizarea sarcinilor trasate.

Pentru clasele mai mari, când elevii vor avea unele competențe digitale, se poate recomanda prezentarea proiectului folosind diferite aplicații cum ar fi **Padlet**(aplicație online care permite utilizatorilor să-și exprime cu ușurință opiniile pe un subiect comun, pe un avizier virtual), sau **Jamboard** (tablă digitală cu ajutorul căreia schițezi idei și inserezi imagini).

Concluzii: După acest proiect, elevii au învățat tehnici de lucru noi, să ceară ajutor când întâmpină dificultăți, să aibă mai multă încredere în ei, să-și organizeze mai bine timpul, să lucreze ordonat, să caute informații folosind diferite surse.

Bibliografie:

- Bocoș, M.(coordonator), Jalba, G., Felegean, D., *Evaluarea în învățământul primar. Aplicații practice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004

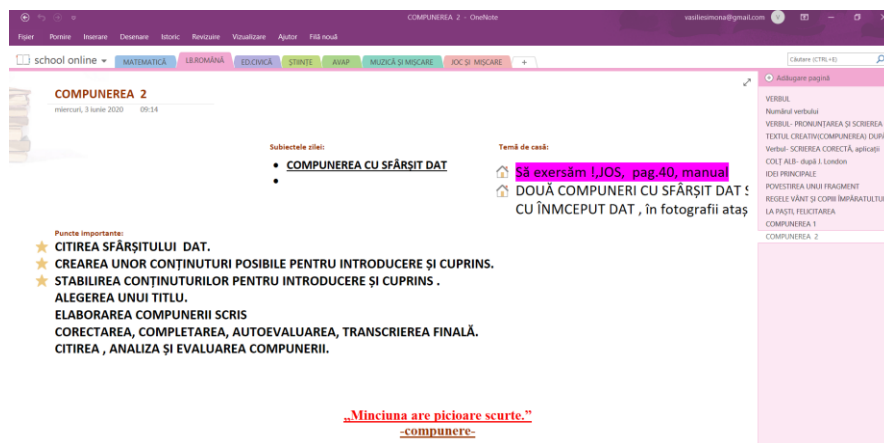
Blocnotes-ul digital - OneNote Oficce

Prof. înv. primar Vasilie Simona
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Școala online ne-a oferit noi provocări de studiu și dezvoltare personală. Puțini știu că eram la un clic distanță de un caiet personal de schițe de lecții, mult mai eficient decât agenda. OneNote, un produs ce vine integrat cu office-ul calculatorului, Windows, o variantă gratuită de la Microsoft 365, care face ca viața de profesor să fie mai bine organizată. Se organizează în blocnotes-uri pe care le poți împărtăși în secțiuni și pagini. Prin navigare și căutare simple, se poate găsi întotdeauna notele exact acolo unde le-ai lăsat.

În OneNote, utilizatorii pot crea note care pot include text, imagini, tabele și desene. Spre deosebire de un procesor de texte, OneNote prezintă o fereastră de document practic nelimitată, în care utilizatorii pot face clic oriunde pe pânză pentru a crea o nouă casetă de text în acea locație. OneNote salvează automat datele pe măsură ce utilizatorul face modificări în fișierul său.

OneNote salvează informații în *paginile* organizate în *secțiuni* din *caiete*.

Microsoft a conceput această interfață de utilizator pentru a semăna cu un liant cu inele cu file, în care utilizatorul poate face direct note și aduna material din alte aplicații. Caietele OneNote colectează, organizează și distribuie materiale eventual nepublicate - în comparație cu procesoarele de text și wikis-urile, care, de obicei, vizează publicarea într-un fel. Diferența arată în anumite caracteristici și caracteristici OneNote:

- Paginile pot fi arbitrar mari
- Imagini bitmap pot fi inserate
- Nu există o structură sau structură uniformă a paginii

Se pot muta pagini în liantul și le adnota cu un creion sau de procesare a textelor sau de instrumente de desen, precum pot adăuga înregistrări multimedia încorporate și hyperlink-uri.

În timp ce OneNote rulează pe computere personale, programul acceptă, de asemenea, computere tabletă activate și alte dispozitive mobile, fără a fi nevoie de o tastatură.

OneNote integrează funcțiile de căutare și indexarea într-un depozit grafic și audio format gratuit. Poate căuta imagini (de exemplu, capturi de ecran, scanări de documente încorporate, fotografii) pentru conținut text încorporat. De asemenea, caută adnotări „cerneală electronică” ca text și caută fonetic înregistrări audio pe o cheie de text. Poate reda audio simultan cu note luate în timpul înregistrării.

Capacitatea sa multi-utilizator permite editarea offline la nivel de paragraf cu sincronizarea și îmbinarea ulterioară. Acest lucru permite colaborarea dintre mai multe persoane dintr-un notebook atunci când sunt offline. Mai multe persoane pot lucra în aceeași pagină în același timp folosind OneNote ca mediu de tablă comună.

Instrumente de învățat

Satisface nevoile grupului de elevi utilizând instrumente puternice de învățare prin personalizarea acestora cu caracteristici ușor de utilizat, care permit școlarilor să îmbunătățească abilitățile de citire și scriere.

Îmbunătățește citirea indiferent de vârstă sau abilitate, cu funcții ușor de utilizat, care reduc aglomerația vizuală, evidențiază textul, împart cuvintele în silabe, citesc text cu voce tare și oferă referințe vizuale.

Întărește scrierea

Cu caracteristici precum Dictation și Read Aloud, elevii pot auzi scrisul lor citit cu voce tare oferindu-le feedback esențial pentru a-și edita lucrările și pentru a-și comunica clar ideile cu ceilalți. Picture Dictionary in Immersive Reader
Construit în cititor imersiv, Picture Dictionary permite studenților să vizualizeze o reprezentare a imaginii a unui cuvânt pe care dau clic. Studenții se pot combina cu Read Aloud pentru procesarea multisenzorială, o tehnică care ajută la citire și înțelegere.

Optimizează timpul de clasă

Educatorii de astăzi sunt provocați să învețe o gamă largă de abilități. Instrumentele de învățare îi ajută să personalizeze învățarea, oferindu-le timp să se concentreze pe ceea ce iubesc, elevii lor cu instrumente de învățare care susțin cititul, scrisul, matematica și comunicarea.

Bibliografie

<https://www.microsoft.com/ro-ro/microsoft-365/onenote/digital-note>

<https://www.microsoft.com/en-us/education/products/learning-tools/default.aspx>

<https://www.microsoft.com/en-us/education/products/onenote/default.aspx?culture=ro-ro&country=RO>

Metoda Frisco

*Prof. Ghica Claudia-Mariana
Școala Gimnazială „D. Sturdza”-Tecuci*

Printre metodele interactive de rezolvare de probleme prin stimularea creativității, care acționează procesul de predare-învățare, se află și **metoda Frisco**, metodă activ-participativă în măsură să solicite plenar, dar să și valorifice maximal și pe multiple planuri potențialul uman de cunoaștere, de simțire și de acțiune cu care un elev sau altul vine la școală. Lecțiile bazate pe metoda Frisco prezintă câteva caracteristici importante:

- elevii sunt puși în situația să interacționeze, să lucreze productiv unii cu alții;
- în cadrul activităților de învățare, elevii își dezvoltă judecățile de valoare pertinente, care să-i dezvolte gândirea, învață prin eforturi proprii, îl transformă din obiect în subiect al educației, din participant pasiv într-unul activ. Caracterul ludic al metodei Frisco, cadrul ei antrenant și activ în același timp, au un impact extraordinar asupra elevilor, oferind alternative noi de învățare, altele decât cele cunoscute, tradiționale.

Metoda a fost propusă de echipa de cercetare **Fours boys of Frisco** (cei patru băieți din San Francisco). Scopul său principal este de a identifica probleme complexe și dificile și de a le rezolva pe căi simple și eficiente.

Metoda Frisco a fost concepută să folosească două procedee:

- 1.aplicarea listei de control(check list);
- 2.brainstorming-ul regizat (staget brainstorming).

Lista de control reprezintă un chestionar alcătuit dintr-o succesiune de întrebări care să permită formularea unor concluzii clare și care lămurește conținutul problemei propuse spre rezolvare.

Chestionarul (lista de control) trebuie să respecte o serie de condiții:

- să conțină întrebări simple, fără echivoc, formulate clar, fără a lăsa loc interpretărilor;
- întrebările să fie ordonate după o scară psihologică;
- să solicite un număr mic de informații;
- să ceară informațiile pe care elevii le pot da;
- să presupună răspunsuri simple de tipul : da/nu.

Etapele de desfășurare a metodei Frisco.

Momentele principale ale unei lecții care include Metoda Frisco, corespund unor etape bine definite:

Profesorul împarte clasa în două echipe; prima echipă, numită și **echipa de investigație** (investigation team), este alcătuită din zece-cincisprezece elevi; a doua echipă, **echipa de concluzionare** (inference team), are în componență cinci-șase membri.

Profesorul aplică lista de control membrilor echipei de investigație. Elevii formulează răspunsuri scrise. Echipa de concluzionare identifică problemele, le comentează critic și propune rezolvări obișnuite, clasice. Profesorul distribuie membrilor echipei de concluzionare roluri care definesc anumite structuri psihologice : *conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul*:

a) **Conservatorul** apreciază meritul soluțiilor vechi, le punctează neajunsurile și se pronunță pentru menținerea lor fără a exclude eventualele îmbunătățiri;

b) **Exuberantul** emite idei originale, imposibil de aplicat în practică, asigurând prin aceasta o atmosferă imaginativ-creativă;

c) **Pesimistul** este cenzorul care neagă oportunitatea oricărei îmbunătățiri a soluțiilor originale;

d) **Optimistul** critică poziția pesimistului și susține, în mod realist, soluțiile propuse de exuberant.

La sfârșitul discuțiilor, profesorul sistematizează ideile și invită pe elevi să formuleze concluziile necesare. Profesorul realizează evaluarea pe baza răspunsurilor la chestionar și a ideilor exprimate de participanți.

Metoda Frisco-aplicație **D-I Goe...Ion Luca Caragiale**

1. Echipa de investigație, formată din zece-cincisprezece elevi care vor răspunde unui chestionar pe marginea lecției anterioare

2. Echipa de concluzionare, cinci – șase membri, dar și mai mulți, depinde de numărul care comentează critic întrebările echipei de investigație și propune rezolvări obișnuite, revenindu-le apoi sarcina de a juca următoarele roluri:

- **C** – conservatorul /tradiționalistul;
- **E** – exuberantul;
- **P** - pesimistul;
- **O** - optimistul.

-Se precizează, prin explicații clare, sarcina pe care o are fiecare dintre roluri;

-Profesorul împarte lista de control/chestionarul echipei de investigație, formată din trei grupe:

Grupa 1

1. Care sunt personajele din schița "D-I Goe"?
2. Care este personajul principal ?
3. Stabiliți care sunt personajele secundare?
4. Care sunt personajele episodice și figurante ?

Grupa 2

1. Cum explicați titlul schiței?
2. Enumerați câteva dintre peripețiile lui Goe.
3. Care sunt trăsăturile fizice desprinse din schiță?
4. Ce trăsături morale ați observat în text prin prisma celor trei dame?

Grupa 3

1. Din faptele săvârșite și din limbaj se desprind alte trăsături reale ale personajului. Care sunt acestea?
2. Numiți modalitățile de caracterizare a personajului principal.
3. Goe e caracterizat în mod direct de către autor, prin descriere. Argumentați.
4. Din ce rezultă caracterizarea indirectă a personajului?

-Grupele sunt invitate să formuleze răspunsurile la întrebările din lista de control.

-Membrii echipei de concluzionare fac aprecieri la adresa răspunsurilor și, conduși de profesor, identifică problema:

Joacă o atitudine față de faptul că Goe este un copil obraznic, leneș și needucat.

-Sunt împărțite rolurile (redau mai jos activitatea elevilor în cadrul jocurilor de rol):

Conservatorul/tradiționalistul

E păcat, dragi colegi, că personajul nostru, Goe, nu ascultă de sfaturile celor din jur și că este etichetat încă de la această vârstă fragedă un copil needucat ;e păcat că este obraznic atât cu familia ,cât și cu cei din jur și că e leneș, rămânând de mai multe ori repetent.

Ar trebui să fie încurajat de familie să muncească și să fie politicos.

Exuberantul

Și ce dacă nu ascultă Goe? Mie mi se pare relevant faptul că își trăiește copilăria în adevăratul sens al cuvântului, fără să-și facă griji, în sânul unei familii care-l răsfăță și care-i oferă protecție prin faptul că are bani, sunt avuți. Dacă aș avea și eu condițiile materiale ale lui Goe, cine știe, poate aș fi mai rău ca el.

Pesimistul

Eu cred cu tărie că Goe n-are ieșire; băiatul este un leneș și un răsfățat fără pereche, încurajat de familie să facă orice, să fie obraznic.

Optimistul

Eu sunt sigur, dragi colegi, că este un copil recuperabil. Când se va maturiza, Goe va conștientiza ce se întâmplă cu el și se va schimba ca atare, în bine, devenind un om corect, politicos, muncitor și demn.

Învățarea prin cooperare

Prof. Dascălu Elena
Școala Gimnazială „D.Sturdza”-Tecuci

Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale elevilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac.

Aplicarea cu regularitate a metodelor inovative, de cooperare, duc în timp la rezultate superioare, relaționări heterogene mai pozitive, motivație intrinsecă mai mare, respect de sine mai crescut și dezvoltă abilități sociale deosebite, solicitate de piața muncii.

Învățarea prin cooperare este o metodă didactică fundamentată pe organizarea elevilor în grupuri mici pentru a putea lucra împreună, astfel încât fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii. Obiectivele unui asemenea grup sunt definite cu atenție și interrelaționarea pozitivă dintre membrii grupului e o condiție necesară pentru asigurarea reușitei. Fiecare elev din cadrul grupului este responsabil de stăpânirea materialului dat și are îndatorirea să-i învețe pe ceilalți membrii ai grupului, câte un segment din sarcină, dacă lecția necesită o abordare de tip „fierăstrău”. O activitate de tip „fierăstrău”, presupune divizarea unei cantități de informații, în pași mici. Toți elevii sunt obligați să stăpânească materialul ce aparține sarcinii date. Elevilor li se va cere să se folosească de text pentru a răspunde la întrebarea sau întrebările pregătite de profesor.

Răspunsurile nu trebuie să apară într-un singur loc în text sub forma unor aplicații simple și neinteresante, ci să fie nevoiți să citească, să înțeleagă și apoi să reformuleze (mai exact să gândească) textul, pentru a putea răspunde la întrebări. Este nevoie ca elevii să-și construiască propria lor înțelegere și nu doar să reproducă textul.

Este foarte util să se dea elevilor sarcini individuale în cadrul grupurilor, cum ar fi cea de a scrie, de a verifica problemele de vocabular, etc. Când termină, se poate solicita feedback-ul din partea grupurilor, ideile fiind expuse pe rând.

Rolul profesorului devine cel de monitorizare în timp ce elevii devin din ce în ce mai eficienți și dezvoltă două moduri de comportament-lucrul împreună și împărțirea rolurilor de conducere.

Profesorul de biologie trebuie să aibă în vedere faptul că tradiția și inovația fuzionează,

nu se exclud. Prin prisma eficacității didactice, succesul la clasă depinde de competențele profesorului de a crea oportunități optime de învățare pentru fiecare elev. În funcție de context, profesorul acționează mereu adecvat și adaptat nevoilor grupului. Curriculum științific pe baza activității de laborator, oferă un mediu extrem de propice pentru învățarea prin cooperare, deoarece în grupuri se discută materialul disponibil, se interacționează pentru a realiza un produs, care demonstrează învățarea prin practică, analiză și sinteză sau activitatea de evaluare.

Aplicație: Investigația de grup

1. Profesorul alege o temă de cercetare(Evidențierea transpirației la plante- clasa a VI – a) motivantă, care să-i intereseze în mod direct pe elevi. Înainte de anunțarea temei, se pun la dispoziția elevilor, suficiente material pentru investigare.
2. Profesorul prezintă tema și materialele existente.
3. Elevii trec în revistă resursele, formulează întrebări pentru investigare și împart tema în teme mai mici.
4. În mod facultativ, elevii pot face brainstorming, discutând împreună cu profesorul, despre alte posibile surse de informare.
5. Elevii formează grupe de cercetare și fac planul de lucru.
6. Un membru desemnat de grup, se întâlnește cu ceilalți membrii reprezentanți ai celorlalte grupe, într-un fel de comitet director, care să verifice dacă aspectele ce urmează a fi investigate, acoperă tema..
7. Elevii desfășoară cercetarea într-o perioadă de timp, ce ține câteva zile.
8. Grupurile își pregătesc prezentarea în fața întregii clase.
9. Grupurile își fac prezentările
10. În final, fiecare grupă își analizează activitatea.

Sunt constituite 4 grupe de cercetare, fiecare grupă având fise de activitate cu material necesare cu sarcini de lucru diferite :

Grupa 1 - Evidența transpirației și a eliminării apei la plante

Grupa 2-Evidența transpirației rădăcinii

Grupa 3-Evidențierea cantității de apă, eliminată de plantă prin transpirație

Grupa 4-Influența factorilor de mediu asupra transpirației

Elevii pot juca diverse roluri: controlor(are grijă ca toți elevii să înțeleagă ce se lucrează), cercetaș(cere informații necesare de la alte grupuri sau de la profesor),cronometr(are grijă ca grupul să se concentreze pe sarcină și ca lucrul să se desfășoare între limitele de timp stabilite), ascultător(reformulează ceea ce spun alții cu privire la evidențierea transpirației plantelor),responsabil cu materialul(distribuie și adună materialele necesare grupului), rezumator(trage concluzii în urma discuțiilor din grup, având grijă ca acestea să aibă sens în

ansamblul lor, inventându-se și alte roluri, dacă este nevoie. Folosirea rolurilor, permite maximizarea participării elevilor.

Învățarea prin cooperare, formează și dezvoltă abilități de cooperare, rezolvă conflictele, stimulează tipuri de interacțiuni în clasă, fiind foarte îndrăgită de elevi.

BIBLIOIGRAFIE

Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, “ *Metode și tehnici interactive de grup* ” , sursa [www. scribd.com](http://www.scribd.com)

Vasile Fluieraș. „*Teoria și practica învățării prin cooperare*„, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2007.

Viorel Lazăr, Daniela Căpraru „*Metode didactice utilizate în predarea biologiei*„ – Editura Arves 2008

Metoda cubului la limba și literatura română

Prof. Cusiuc Daniela

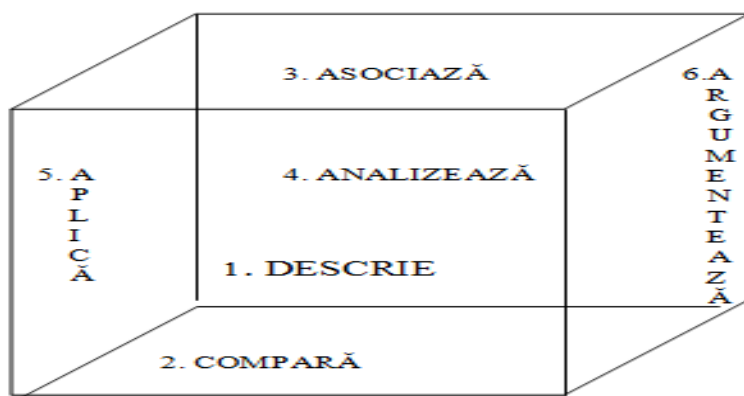
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Motto: „Oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu” (Gibbs)

Metoda cubului este o strategie de predare-învățare, utilizată pentru studierea unei teme din perspective diferite. Poate fi adaptată și folosită în activități de dezvoltare a unor abilități: de comunicare, cognitive, autocunoaștere, gândire logică etc.

Metoda presupune realizarea unui cub ale cărui fețe sunt acoperite cu hârtie de culori diferite. Pe fiecare față a cubului se va scrie câte o instrucțiune: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează (pro sau contra).

Elevii redactează răspunsurile cerute de fețele cubului.

Astfel, la o lecție de literatură, la caracterizarea personajului Ionel din schița „Vizită...” de I. L. Caragiale pot fi propuse următoarele sarcini:

- **Describe** personajul Ionel;
- **Compară** trăsăturile morale ale lui Ionel cu trăsăturile morale ale lui Goe din schița „D-l Goe...” de I. L. Caragiale;
- **Asociază** trăsăturile potrivite lui Ionel: educat, obraznic, simpatic, antipatic, chipeș, politicos, răsfățat, respectuos, ordonat, ștrengar, deștept, dezordonat, periculos, dragăstos, sincer.
- **Analizează** atitudinea mamei față de purtarea lui Ionel și ceea ce crede ea despre educația pe care i-a dat-o;
- **Aplică** cunoștințele anterioare și realizează portretul fizic și moral al lui Ionel.
- **Argumentează** de ce educația pe care a primit-o Ionel este necorespunzătoare.

De asemenea, la o lecție de limba română, la consolidarea noțiunilor despre substantiv, se poate aplica metoda cubului, propunându-le elevilor următoarele sarcini:

Describe într-un scurt text, de 6-8 rânduri, un coleg, utilizând substantive comune și substantive proprii. Vei sublinia substantivele comune cu albastru, iar substantivele proprii cu roșu.

Compară următoarele substantive, punându-le în coloanele din tabel în funcție de gen: zimbru, sat, palmier, greiere, dictator, castel, cântec, oglindă, câmpie, brad, pânză, râu, undiță, bibelou, vecin, telefon, cordon, broască, ierbar, calorifer, potecă.

Substantive masculine	Substantive feminine	Substantive neutre

Asociază fiecărei propoziții din prima coloană litera care corespunde funcției sintactice subliniate:

1. Bunicul ne vorbește adesea <u>de copilăria</u> sa.	a. S
2.Dumnealui este de o lună <u>vecinul</u> nostru	b. c.c.t
3. Pasiunea ei <u>pentru flori</u> e veche.	c. C, prep.
4.Noi plecăm <u>săptămăna</u> viitoare.	d. A.s.p.
5. A înflorit <u>salcâmul</u> bunicilor.	e. C.d.
	f. n p

Analizează substantivele subliniate din textul dat:

„Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme. Bunicul sta pe prispă...pletele lui albe si crete sunt niste ciorchine de flori albe... numai ochii bunicului au ramas ca odinioară : blânzi si mângâietori.”

(B. St. Delavrancea)

Aplică în enunțuri:

- substantiv propriu compus:
- substantiv colectiv:
- substantiv defectiv de număr:
- substantiv cu mai multe forme de plural:

Argumentează alegerile făcute, punând următoarele substantive la plural, respectiv la singular:

singular	plural
vale copertă nea părinte lene palat mască învățătoare	
plural	singular

opere zile aplauze fii zori ochelari coli	
--	--

Avantajele acestei metode:

- permite diferențierea sarcinilor de învățare;
- dezvoltă capacitățile de analiză, sinteză, aplicare, transfer, argumentare ale elevilor;
- stimulează gândirea logică;
- sporește eficiența învățării (elevii învață unii de la alții),
- dezvoltă capacitățile comunicative.

Lista de verificare – un instrument pentru evaluarea competențelor

Prof. Livia-Camelia Tudorici
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Începând cu anii 80-90 ai secolului trecut, majoritatea sistemelor de educație trec prin diverse reforme care au ca preocupare, configurarea unui profil de formare al absolventului de clasa a IV-a / a VIII-a / a XII-a care să răspundă nevoilor sociale.

Aceste reforme pun în prim plan curriculumul centrat pe nevoile celui care învață.

România se află în sincronie cu eforturile mondiale de reconfigurare curriculară prin intermediul competențelor. În anul 2000, programele de liceu au publicat primele produse de curriculum centrat pe competențe din țara noastră.

Din lista achizițiilor conceptuale ale curriculumului românesc, consonante cu dezvoltările europene, fac parte:

- includerea elevilor în procesul de evaluare cu scopul de a conduce la ameliorarea propriei învățări;
- regândirea rolului evaluării: trecerea de la evaluarea cunoștințelor, la evaluarea competențelor, de la evaluarea pentru notare, la evaluarea pentru reglarea procesului de învățare;
- utilizarea de instrumente special construite pentru aprecierea progresului elevilor în raport cu competențele specifice stipulate de programele școlare.

Instrumente de evaluare ca:

- listele de verificare
- grilele de observare
- grilele de evaluare criterială

permit o evaluare / autoevaluare / interevaluare holistică a nivelurilor de formare/dezvoltare a competențelor.

O listă de verificare ajută elevii să înțeleagă așteptările și să-și administreze progresul în învățare.

O listă de verificare:

- poate fi utilizată la nivel primar/gimnazial/liceal
- poate să fie ușor de întocmit de către profesor
- poate fi un indicator (doar de la a doua sau a treia administrare când elevul știe deja care sunt cerințele) în notare
- poate fi utilizată la orice disciplină
- poate monitoriza colaborarea în cadrul grupelor de lucru
- poate fi folosită în scopul autoevaluării progresului într-o activitate de cercetare/ descoperire nederijată sau de tip proiect.

Dau în continuare un exemplu de listă de verificare care poate ajuta la îmbunătățirea activităților experimentale desfășurate în laborator.

LISTĂ DE VERIFICARE

Nume și prenume:

Atitudinea față de sarcina de lucru		DA	NU
1	Am fost atent/atență la indicațiile doamnei profesor		
2	Am urmat instrucțiunile din fișa de lucru		
3	Am cerut ajutor atunci când am avut nevoie		
4	Am cooperat cu ceilalți 3 colegi cu care stau la masa din laborator		
5	Am așteptat să-mi vină rândul pentru a utiliza materialele		
6	Am dus activitatea până la capăt		
7	Am făcut curat la masa de lucru		
8	Am respectat normele de protecția muncii în laboratorul de chimie		
9	Mi-am terminat sarcina de lucru la timp		
10	Am păstrat liniștea și ordinea în laborator		

Bibliografie

Suporturi de curs CRED:

- Un nou Curriculum național pentru învățământul primar și gimnazial – conceptualizări necesare
- Profilul de formare al absolventului
- Aplicarea noului Curriculum național pentru învățământul gimnazial

Aplicarea Diagramei Venn în învățământul preșcolar

Prof. inv. preșcolar: Lazăr Lilica
Prof. inv. preșcolar: Susanu Melania
Grădinița p.p. Prichindel Tecuci

Creșterea enormă a volumului de informații și cunoștințe pot pune în dificultate copiii dacă nu sunt puse într-un context sau nu pot fi corelate cu altele deja cunoscute. Fără capacitatea de a sintetiza, reintegra și reconstrui informațiile, astfel încât ele să devină utilizabile, practice și aplicabile, acestea sunt inutile.

Diagrama Venn, o metodă interactivă poate fi utilizată cu eficiență și în învățământul preșcolar. Aceasta contribuie la sistematizarea cunoștințelor, restructurarea ideilor unui conținut abordat. Utilizată în jocurile didactice cu scopul stimulării gândirii matematice, metoda Diagrama Venn permite orientarea în problemele realității, exprimării de judecăți și raționamente variate într-un limbaj simplu, familiar.

Ca material didactic se folosesc piesele trusei Dienes ce se remarcă prin patru variabile, fiecare având o serie de valori distincte:

1. Mărime – cu două valori – mare, mic;
2. Culoare – cu trei valori – roșu, galben, albastru;
3. Formă – cu patru valori – pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc
4. Grosime – cu două valori – gros, subțire.

Voi exemplifica folosirea metodei Diagrama Venn prin jocul *Găsește locul potrivit!*, la grupa mijlocie. Jocul se desfășoară frontal.

Se confecționează două cercuri (ce se suprapun parțial) din sârmă plușată (roșu și verde) sau se pot desena pe podea cu cretă colorată. Piesele sunt așezate pe podea în afara cercurilor. Se conturează patru zone de lucru: cercul roșu, cercul verde, zona comună și zona din afara diagramelor. Se folosesc numai piesele subțiri.

Problemele formulate trebuie să vizeze atribute diferite (culoare/formă, mărime/formă etc.): *Așezați toate triunghiurile în cercul roșu și toate piesele mici în cercul verde!*

Câte un copil alege o piesă, îi descrie atributele și o plasează în funcție de apartenența/neapartenența la cele două mulțimi vizate: mulțimea triunghiurilor și mulțimea pieselor mici. Copilul va motiva alegerea făcută astfel:

Așez în cercul verde pentru că este o piesă mică dar nu este triunghi (diferența).

Așez în cercul roșu pentru că este triunghi, dar nu este piesă mică.

Așez în partea comună pentru că este și triunghi și piesă mică (intersecția).

Așez piesa în afara cercurilor pentru că nu este nici triunghi, nici piesă mică (complementara reuniunii).

Aceste formulări (vocabular specific) nu vor fi însușite imediat ci prin exercițiu consecvent – rezolvarea unor probleme asemănătoare referitoare la atribute diferite. Important este ca locul în care trebuie așezată piesa să fie identificat în mod conștient.

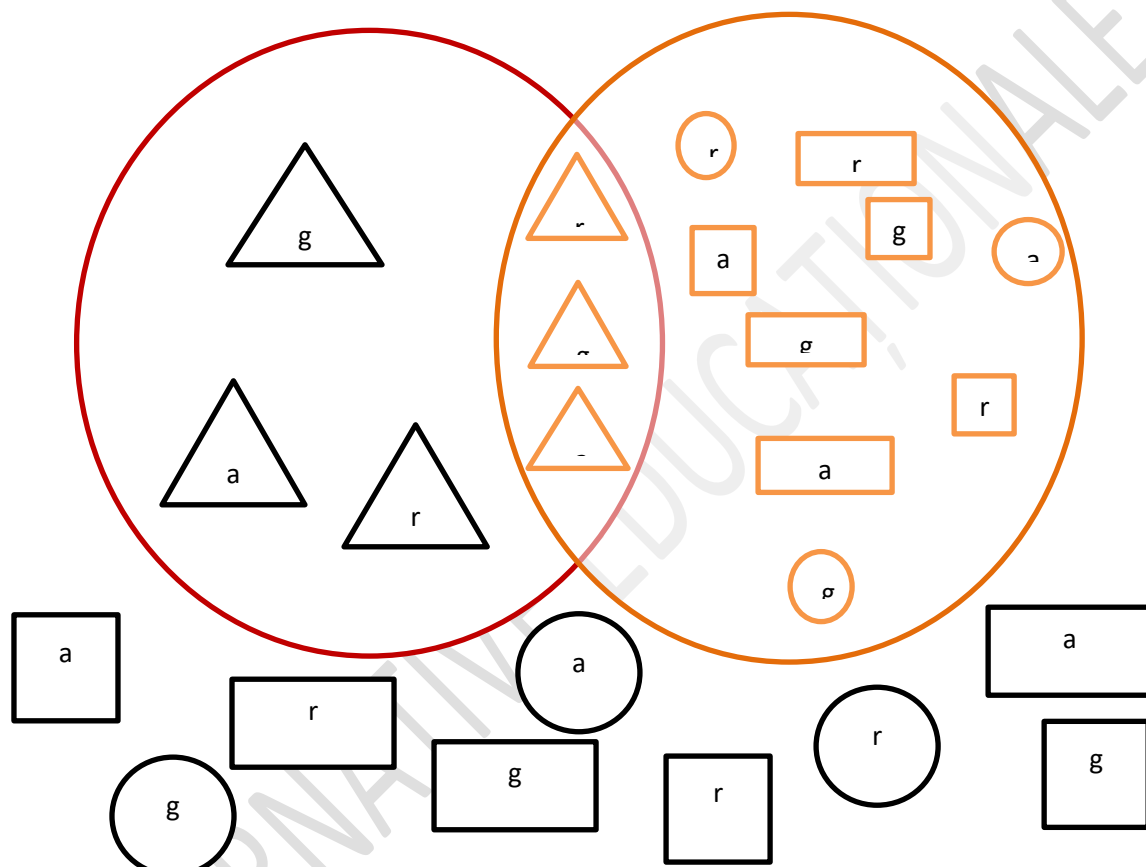
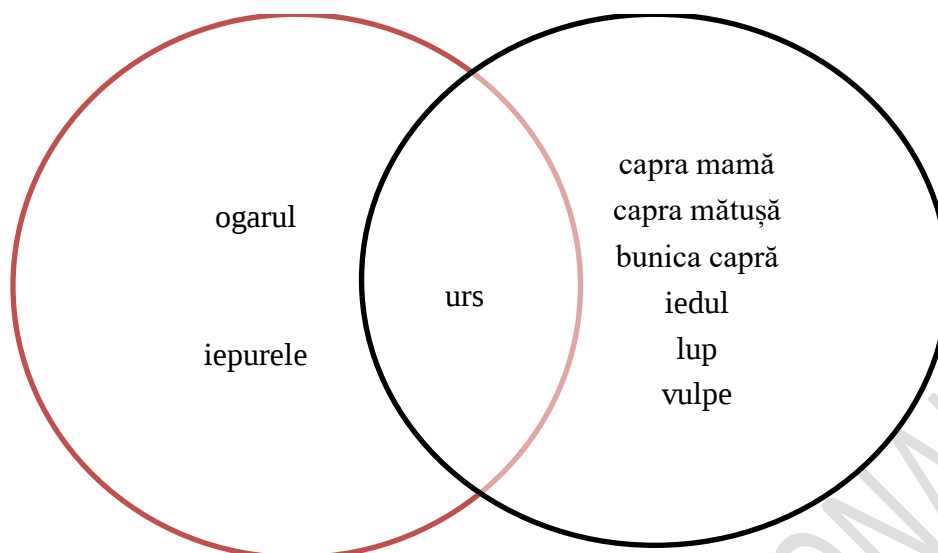

Diagrama Venn poate fi folosită și în activități de educare a limbajului, cunoașterea mediului, în jocurile didactice.

În jocul didactic *În lumea poveștilor*, au fost utilizate **jetoane** reprezentând personaje din poveștile: *Ciuboșelele ogarului* de Călin Gruia și *Iedul cu trei capre* de Octav Pancu-Iași. Sarcina didactică stabilită: recunoașterea și denumirea personajului, indicarea poveștii căreia îi aparține, așezarea jetonului în diagrama potrivită, stabilirea personajelor comune, formularea răspunsului în propoziții simple/dezvoltate: *Așezați toate personajele din povestea Ciuboșelele ogarului în cercul roșu și toate personajele poveștii Iedul cu trei capre în cercul verde!*

Utilizarea Diagramei Venn pune copiii în situația:

- ✓ Explorării unor conținuturi ale învățării, emițând idei, argumentându-le, exprimând puncte de vedere relevante;
- ✓ Folosirii unui limbaj adecvat, centrat pe subiectul analizat, favorizând capacitatea de sinteză;
- ✓ Concentrării atenției;
- ✓ Eficientizării rezolvării unor probleme sau situații problemă.

Bibliografie:

Iftimie Gheorghe – Jocuri logice pentru preșcolari și școlari mici, Editura didactică și pedagogică, București, 1976

Taiban, M., Petre, M., Nistor, V., Berescu, A. – Jocuri didactice pentru grădinițele de copii, Editura didactică și pedagogică, București, 1976

Steele, J.L., Meredith, K., S., Temple, C., Walter, S., - Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice, Editura Gloria, Cluj, 1998

Educație nonformală în mediile dezavantajate

Prof. Anghel Margareta

Școala Gimnazială Specială "Constantin Păunescu" Tecuci

Conceptual, acest tip de educație cuprinde ansamblul activităților și acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Activitățile sunt bine planificate și au asociate obiective de învățare, însă nu urmează în mod explicit un curriculum. Presupune alocarea unor resurse în raport cu caracteristicile, structura și nevoile grupului țintă.

Beneficiile învățării nonformale în școli sunt: motivația crescândă a elevilor de a veni la școală și de a studia mai mult, o imagine mai bună pentru elevii cu risc de abandon, asistență pentru elevi în vederea finalizării studiilor și o mai bună relație între profesori și elevi.

Poate cea mai importantă caracteristică a educației non formale este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități, să îi permită să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Proiectarea activităților educative nonformale începe cu definirea scopului urmărit (Cine întreprinde acțiunea? Pentru cine? Pentru ce?). Aceasta va fi întreprinsă de cadru didactic, psiholog, director, părinți pentru elevii proveniți din medii dezavantajate sau pentru elevii aflați în risc de abandon școlar cu scopul de a preveni părăsirea timpurie a școlii.

Există mai multe tipuri de activități nonformale care contribuie la integrarea copiilor proveniți din medii dezavantajate, inclusiv a celor cu risc de abandon școlar și/sau de părăsire timpurie a școlii:

1. Activități extracurriculare desfășurate în mediul școlar: manifestări pentru promovarea unor noi educații; consultațiile și meditațiile; serbările școlare; programul Școală după școală; activitățile cu părinții, cu școala și comunitatea locală; concursurile și olimpiadele școlare; activități culturale precum: cenecluri, editarea unei reviste, radioul școlii, vizionarea unor spectacole cultural artistice; alte activități distractive: discotecă, serate etc.

2. Activitățile extracurriculare desfășurate în afara mediului școlar: excursiile și vizitele didactice; taberele școlare; activități specifice extracurriculare ce funcționează în Palatul copiilor, în alte organizații sau case de cultură; Școala de week-end;

Metode ale educației nonformale: Animație socio-educativă; Animație stradală; Biblioteca Vie, Cafenea Publică; Expoziția vie; Facilitare grafică; Flashmob; Jocuri de societate; Jonglerie; Open Space; Origami; Teatru PhotoVoice; Storytelling (Arta Povestirii); Teatru de Umbre; Teatru Forum.

Teatru forum, așa cum spune și numele, este o formă de teatru ce dă posibilitatea la interacțiune și dezbatere, este un instrument de intervenție socială. Piesa de teatru se petrece astfel încât un grup de elevi schimbă idei și opinii, caută împreună soluții sau modele de acțiune potrivite cu situația în care sunt implicați.

Teatru Forum se oprește asupra momentelor cu care elevii se întâlnesc zilnic și cărora nu le dau atenție din obișnuință. Spre deosebire de viață însă, teatrul dă posibilitatea celor care participă la el să observe finalul din afară, să urmărească situația tragică și să înțeleagă unde pot duce ignoranța, nepăsarea, etichetarea sau discriminarea. Astfel, la finalul primei reprezentații, el ar putea spune: „STOP! Nu mi-a plăcut ce s-a întâmplat aici! Dacă s-ar fi intervenit mai devreme nu s-ar fi ajuns în situația asta! Dacă am putea întoarce timpul...”

Teatru Forum dezvoltă competențe pentru non-actorii implicați în punerea în scenă a spectacolelor și anume:

- Capacitatea de a face față provocărilor: a juca pe scenă în fața publicului, libertatea de a selecta tematici cât mai diverse din realitate, îi scoate pe participanții, non-actori, să iasă din zona de confort și astfel provoacă învățarea;
- Capacitatea de a se adapta la diferite situații: situațiile selectate pentru a fi jucate pot fi adaptate conform cu profilul participanților, dar acest lucru le și permite să învețe din transpunerea directă în situații care sunt realiste;
- Flexibilitatea: exersarea diverselor situații încurajează non-actorii să practice competențe și comportamente noi;
- Abilități de comunicare interpersonală și asertivitatea: exercițiile de improvizație, feed-back-ul în echipă îi ajută pe non-actori să se cunoască și să se înțeleagă mai bine cât și să poată comunica cu ceilalți;
- Competențe din sfera relaționării;
- Competențe din sfera creativității;
- Competențe din sfera luării deciziilor;
- Competențe din sfera lucrului în echipă.

Teatru Forum are o influență directă în schimbarea de atitudini și dezvoltarea competențelor publicului prezent, spectatorilor: sensibilizează față de formele de discriminare la care sunt expuse anumite categorii de persoane și în special a celor care sunt în risc de excluziune socială; dezvoltă empatia publicului spectator față de situația de viață a anumitor grupuri sociale; crește nivelul de înțelegere și toleranță al publicului larg față de categoriile în risc de excluziune socială.

Teatru Forum dezvoltă competențe necesare în situațiile de discriminare cu care se confruntă persoanele în risc de excluziune socială: încrederea în sine – exersarea confruntării cu opresorul într-o manieră non-violentă, de a-și susține drepturile și a fi încrezător în propria persoană; autovalorizarea – a fi capabil să prezinți în fața opresorului propriile valori și credințe și a le susține; încrederea în ceilalți – a înțelege rolul celorlalți care te pot susține și capacitatea de a solicita sprijinul, aceasta fiind o soluție de depășire a situațiilor de discriminare.

Teatru Forum este o metodă complexă, cu impact și rezultate dacă ai încredere în tine și în echipa ta.

Nu-ți fie frică de greșeli, ci fii deschis la a învăța din ele.

BIBLIOGRAFIE:

<http://www.nonformalii.ro/metode/teatru-forum>

[http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Experiente-educationale-](http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Experiente-educationale-non_formale.pdf)

[non_formale.pdf](http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Experiente-educationale-non_formale.pdf) <http://www.theatreoftheoppressed.org/en/index.php?nodeID=3>

Figuri și corpuri geometrice și proprietăților acestora (clasa a II-a)

Prof. Florentina Olaru

Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare" Galați

Contextul de învățare

Contextul prezentei activități de învățare este dat de recapitularea figurilor și corpurilor geometrice și a proprietăților acestora. Copiii vor fi introduși în lumea lui Paxi care pleacă în explorarea universului. La fiecare popas ei vor avea de rezolvat câte o sarcină de lucru, iar rezolvarea acesteia va fi răsplătită cu descoperirea unei curiozități despre planeta vizitată și cu o pagină pe care, la final, le vor uni pentru a obține o carte despre planete cu imagini de colorat și câteva informații.

Competențe specifice:

CS 2.1. Localizarea unor obiecte prin stabilirea unor coordonate în raport cu un sistem de referință dat, folosind sintagmele învățate

CS 2.2. Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte

CS 3.1. Rezolvarea de probleme în cadrul unor investigații, prin observarea și generalizarea unor modele sau regularități din mediul apropiat

Conținuturi: Figuri și corpuri geometrice. Sistemul solar

Sarcini de lucru

Se prezintă un filmuleț cu Paxi care îi invită să exploreze împreună sistemul solar.

<https://youtu.be/ZxGzXCd4Fg0>

Sarcinile de lucru le vor descoperi în cadrul unui joc intitulat "Deschide cutia".

<https://wordwall.net/resource/3158315/figuri-%c8%99i-corpuri-geometrice>

I. Se lucrează frontal. Se proiectează un joc de tipul "**Roata norocului**" având ca și sarcină de lucru să răspundă corect la ghicitoare.

<https://wordwall.net/resource/3157633/figuri-geometrice>

II. **Săculețul fermecat** – se lucrează frontal. Într-un săculeț sunt pregătite corpuri geometrice. Câte un elev va veni și va extrage un corp geometric, cu ochii închiși, îl va pipăi, îl va descrie și-l va numi.

III. **"Găsește și potrivește!"** Sarcini de lucru pe grupe de 4 elevi. Fiecare grupă trebuie să asocieze corpuri geometrice cu imagini reprezentând obiecte din mediul înconjurător. Solicit câte un reprezentant al fiecărei grupe să prezinte modul în care au rezolvat sarcina

IV. **Căutătorii de comori** Sarcini de lucru pe grupe de 4 elevi. Trebuie să găsească în echipă câte un obiect care să aibă formă de : cub, cuboid, sferă, cilindru, con.

V. **Micii arhitecți** - se lucrează tot în echipă. Vor primi câte o fișă pe care au de construit imagini după model utilizând figuri geometrice (în limita timpului le vor colora).

Comentarii:

Activitatea contribuie, pe lângă dezvoltarea competențelor matematice și pe cele de științe, dezvoltarea abilităților sociale, a competențelor de comunicare, a competențelor digitale (când este folosit calculatorul), a competențelor artistice.

Conexiuni cu alte discipline

Muzică și mișcare – Cântecul formelor geometrice

<https://www.youtube.com/watch?v=G5pIgoPp-uc>

Arte vizuale și abilități practice – Pornind de la picturi aparținând cubismului, elevii vor fi antrenați în imaginarea și desenarea / realizarea unui colaj cu tema la alegere „În spațiu”, „Pa Marte”, în care să utilizeze figuri geometrice. Scopul acestei activități este de a stimula creativitatea elevilor, pornind de la figuri geometrice, cu alte cuvinte de a pune matematica într-o nouă lumină: matematica este sau devine artă fără a-și pierde valențele de modalitate de a cunoaște lumea sau de a structura /dezvolta gândirea.

<https://wsimag.com/art/41200-cubism-russia-and-naum-gabo>

<https://www.flickr.com/photos/32357038@N08/4183475744/>

http://4.bp.blogspot.com/_JtGnO5xwXX0/TGnyMei7QNI/AAAAAAAAAho/UxVH-dXj274/s1600/herbin_paisaje.jpg

Un strop de online

*Prof. învă. primar Nour Zinica
Școala Gimnazială Nr.3, Galați*

După atâtea săptămâni, în care am conviețuit cu învățarea de acasă, în online, am ajuns să prindem curaj, deci să îndrăznim să aplicăm ceea ce era nou și oarecum provocator în condițiile noii socializări. În timpul acesta, foarte scurt, am reușit să ne adaptăm cu eforturi și emoție să ajungem la sufletele copiilor în așa fel încât să îi putem surprinde și să îi ținem aproape.

Pentru o activitate integrată online am pus în practică tehnica Tangram, pe care am legat-o, normal, de context, de interdisciplinar, de integrat. Prezentarea pe care îl voi scrie, așa cum am spus, e făcută în mod special tot ca o încercare de a fi altfel în condițiile pandemiei, în care suntem nevoiți să rămânem se pare, în continuare:

„M-am gândit așa, în mare/ Ce să aleg eu, oare /Pentru o evaluare.../ Și pe față și pe dos,/ Uite așa le-am tot întors/ Și D(e)P(e) și C(e)L(e)R(e)/ Și mate și ce mai e.../ Parcă toate le atinsesem/ În online le trimisesem. /Și cum m-am apucat/ Activitate de căutat,/ Uite-așa, ce am zis, că-mi vine/ Ce ar fi, frate, să-mi propun/ Să lucrez Tangram, acum!/ Că n-a prea plăcut nicicum!/ Ce să fac, ca să îmi iasă?/ Că-i linie tăiată pe contur,/ Pe copii nu-i prea bucur!!/Uf !Ce treabă riguroasă, /Să încerci de atâtea ori, / Să vezi aceleași culori / Întoarce și răsucite.../ Șiretlicuri chinezești...!/ Stimulare să trezești!/ După posibilități, se pare,/ Că e terapie! Oare?/ Spun mai ales cei care,/ Nu au trăit în manipulare/ Ca pe vremea știți voi cui...!/ La fel weekend-uri lui/ Erau ca ale covidului.../ Dar, asta e altă treabă,/ Las gândului că le rabdă/ Ia, să trec ,aici, degrabă!/ Și așa, mi-am zis „că la AVAP/ Prea mult nu a fost postat./ Zis, dar nu e ca și făcut!/ Am purces la căutare competența care/ Stă de drept acu-n planificare/ Și vă spun că-i: Prelucrare /De tehnici și materiale /- O CĂSUȚĂ să realizăm/ Și în activități integrate s-o adaptăm!” /Am pornit, cinstit vă spun,de la Casa de-acum/ Întrebând cum să le leg/ Pe toate într-un întreg/ Mi-a ieșit în cale un linkuț,/ De trei minute,(cam lungi!)/ N-am tăiat, „că e drăguț !/ Că e voce, și visare, și stele, și materiale,/ Și forme, și tot ce se dorește/ Găsim în astă poveste”./ (Sau cum se zice: „De toate este!”/ Citesc, scuze, de prin diverse!)/

Mișcând clipul,, unde să îl pun?”/ Lecția-n online să o transpun./ Scenariu să îmi iasă cât de cât bun,/ Cu educația deschisă de acum.../ În case cu perdele netrase,/ Cu ecrane și boxe în pervaze,/ Cu un copil scos pe interfață./ În spate, cine știe?O gură mai țăță...!/ Trebuie să organizez diversificat/ (Și așa cum n-am judecat/ Las o rimă să ne treacă și prin ficat)/ Acasă, se învață, acum, cu un rost/ Întoarcerea la simplu și la frumos!/Dar, cu jocu, gheața s-a spart/ Cunoștințele ne-am verificat./ Jocul perfect s-a pliant./ Cu adevărat l-am și jucat! /Pe bune,l-am și repetat!/ (Pe alocuri ușor schimbat....):/ Un copil „l-am culcat”/ (La cameră nu s-a uitat/ Destule perechi de ochi au verificat!/ Atunci, un desen am arătat./ Copiii ăilalți l-au caracterizat/ Numai nume nu i-au dat. /Căpușorul ridicat l-a și identificat/ Și perfect ne-am amuzat!/ De la niște ghicitoare,/ Am mers la anterioare/ Cu întrebări-întrebătoare/ Ne-am amintit de cutare... / Ce desen avea și care/ mai de care cu navete spațiale,/ Cu forme cuboidale,/ Curcubeie și materiale.../ Ei, acum se și făcea/ De linkul din povestioara mea-/

„Casa cu stele în podea”, / În care steaua să stea,/ Acolo unde trebuia!/ Casa să fie prietenoasă,/ Construcție miraculoasă,/ Trainică și armonioasă,/ Lipită atent ca să iasă,/ Potrivită cu tema aleasă!/ Uite așa, le-am prezentat/ Pătratul... cel sugerat,/ Cu tehnicile de lucrat,/ Materiale de identificat./ Etapele le-am repetat/ Și de construit s-au apucat./ Casă mândră au ridicat,/ Pe fond muzical și relaxant./ Chiar și nori am înălțat/ Atunci când de creație au dat/ Casa în codru au plasat,/ Pe un câmp imaculat/ Fiecare și-a imaginat/ Cu buretele luat, / Câmp și cer ei au schimbat/ Și ca-n filmulețul dat/ La minutul indicat / Ei au mai adăugat/ Flori și păsări sau copac/ Că și vremea s-a schimbat/ Casa adăpost să fie pentru cel care o să vie!/ Sau deschisă pentru cel care/ motiv și declarația are!/ Așa am mai discutat/ Lucru când l-am dat gat”./ Ș-apoi am făcut o adunaree,/ Toți pe cameră călăreee,/ Cu desenul pe vizoaree/ Să vadă doamna învățătoaree/ Ca-pus criterii de evaluaree..!/ A cui Tangram e cutare?/ Al cui astru e mai mare?/ Cine a mai pus o floare?/ De unde fumul răsare?/ Câte triumphiuri apare.../ Pe acoperiș și ce materiale/ Au mai rămas la reciclare?/ Bravo! Așa, copii doamna are!!! / Pentru mame, am mai pus/ Beneficii și în plus/ Două vorbe alintate/ Dinainte așa montate / Pentru pui și activitate./ Că așa trebuie tratate,/ Simplu și cu seriozitate,/ Cu grijă să nu fie scăpate/ Vreo competență și abilitate,/ Căci toate sunt importante/ Apoi, cu dexteritate / Plecăm de la aparate,/ Trecând în obscuritate,/ Poate ușor exaltate./ Poate, uneori iritate./ Sperând să ne fie iertate/ Lipsa de ...intensitate!/ Aa! Și nu uităm de sănătate/ Și așa mai departe...!/ Și uite așa, că la final /Zic că este ideal/ ..Fără nici o paranteză,/ Să treacă-n mare viteză/ Trendul asta virtual/ Și zâmbind eventual/ Să ne îmbrățișăm amical,/ Cu brațele, cum e corect / Și să scriem în direct,/ În banca și în caiet,/ La școala, cum e PERFECT!!”

O predare diversificată, fie și în versuri, poate aduce beneficii, facilitând învățarea. Elevii preferă să evite din ce în ce mai mult memorizarea, alegând preluarea rapidă de informații, pe care le găsesc ușor cu ajutorul tehnologiei. O prezentare în versuri poate stimula creația, imaginația și curiozitatea. Curiozitatea este particularitatea interactivă a ființelor, ce întreține atenția, care datorită secolului vitezei e foarte puțin experimentată. Cred că secvențe ale lecției, puse pe rime, relaxează atmosfera, incită la descoperirea de jocuri de îmbogățire a vocabularului și de ce nu de a întreține un fond cu rezonanțe armonice. De aceea, ele trebuie bine plasate în scenariul lecției și cu un conținut desprins din sfera lor de înțelegere. Am încercat în diferite momente ale activității didactice, obținând un feedback pozitiv (de exemplu, unii copii au încercat să își facă un minidicționar de rime, alții să atașeze o melodie).

Vă invit să încercați,

Cu măsură versificați

Și mereu să inventați!

La moment să prezentați,

Sigur, elevii vor fi încântați!

LAPBOOK-ul – Metodă inovativă

prof. Chițescu Daniela
Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare", Galați

Motto: „Există pictori care fac o pată galbenă din soare, dar mai există și cei care cu îndemânare și gândire fac un soare dintr-o pată galbenă.”
Pablo Picasso

Vorbele unui mare pictor de origine spaniolă întregesc și clarifică idealul educațional și al personalității profesorului din toate timpurile. Lumea este în continuă schimbare, mentalitatea și credințele fiecăruia sunt diferite, instrumentele și tehnicile de lucru sunt constant inovate și îmbunătățite; seva acestei evoluții continue a lumii a fost, este și va rămâne creativitatea.

Școala este un laborator în care elevii descoperă, experimentează, cercetează, anchetează, crează și evaluează prin intermediul propriului filtru de gândire, al ritmul individual de învățare, iar profesorul este cel care îi ajută să-și descopere aspirațiile, așteptările, motivațiile și îi îndrumă spre adevărul practic al vieții prin implicarea în contexte sau scenarii reale de învățare. Profesorii sunt artiștii care cu răbdare, talent, responsabilitate, curaj și dragoste transformă „pata galbenă” în „soare”, deci,... *elevii în oameni!*

Ora tradițională necesită schimbări majore, în care elevul să fie activ continuu, să fie în permanență atras de și în activitățile educative. Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi care, organizați în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional.

Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup

Lapbook-ul este o metodă educațională interactivă, practică și simplă, care stârnește interesul și creativitatea oricărui copil sau adult. Totul începe cu alegerea unui subiect din practică având la bază dosare din carton. Cu cât sunt mai diversificate și colorate materialele de lucru, cu atât este mai atractiv produsul finit. Copiii au libertatea de a-și alege singuri modalitatea de expunere a informațiilor și își pot manifesta creativitatea în diverse moduri.

APLICAȚII

1. Primul proiect-lapbook pe care l-am realizat a fost **Rătușca**, un proiect individual. (Elevii erau Clasa Rătuștelor). El conținea: litera R de la rătușcă, colorată și frumos decupată, un semn de carte introdus într-un buzunar, familia rătuștei, câteva exerciții de matematică, ghicitori și poezii despre rătuște, desene și decupaje, imagini și câteva informații despre rătuște.

2. La clasa a II-a, am aplicat această metodă în cadrul unui proiect de grup: **Anotimpurile**. S-au format 4 echipe de câte 7 elevi, fiecărei echipe revenindu-i câte un anotimp. Membrii echipelor au discutat, fiecare coechipier a explicat grupului ce dorește să creeze și astfel au fost stabilite sarcinile fiecărui elev. Timp de 3 săptămâni elevii au lucrat atât la clasă (în special la orele de AVAP), dar și acasă, căutându-și informațiile necesare și pregătind materialele în vederea completării lapbook-ului. Elevii au pregătit informații despre caracteristici generale ale anotimpului, flori, fructe, îmbrăcăminte, activitatea oamenilor. S-au realizat desene, lucrări din diferite materiale, s-au căutat poezii și ghicitori specifice fiecărui anotimp. Elevii și-au dovedit creativitatea prin așezarea materialelor realizate și au realizat lapbook-urile, pe care le-au prezentat oral. Prin intermediul lapbook-urilor create, copiii s-au familiarizat cu toate aspectele ce țin de anotimpuri.

3. Un alt lapbook plin de imagini și culoare, cu elemente esențiale ale temei propuse a fost cel realizat în clasa a IV-a cu titlul "**Dunărea**", tot în cadrul unui proiect de grup. Toate activitățile propuse au condus la realizarea unui spațiu interactiv de desene, ghicitori, întrebări și răspunsuri, curiozități, imagini, povești în legătură cu subiectul studiat. Tema a fost abordată transdisciplinar: s-au realizat compuneri cu titluri incitante ("*Legenda Dunării*", "*Dunărea ne povestește*", "*De-aș fi apa Dunării, cum aș ajuta oamenii?*"), s-au realizat desene ("*Delta Dunării – țărâm de vis*"), s-au realizat postere cu mesaje ECO privind Dunărea și Delta Dunării, s-au realizat reclame care să promoveze turismul în deltă, s-au căutat informații despre formele de relief pe care le străbate Dunărea, despre orașele, obiectivele turistice și realizările ingineresti de pe malurile Dunării, despre evenimente istorice legate de Dunăre, dar și despre importanța fluviului, s-au realizat îndoituri din hârtie (origami): vaporul, broscuța, cormoranul, lebăda, peștele etc;

Atmosfera de lucru a fost plăcută, detensionată, fiind creat un climat ambiental adecvat, observându-se responsabilizarea pentru proiectarea și organizarea activităților în perspectivă novatoare.

Tot în clasa a IV-a și realizate tot în grup au fost lapbook-urile **Hârtia** și **Stil de viață sănătos**.

4. O creație originală, un lapbook prietenos, realizat în culori și forme variate în funcție de creator, a fost lapbook-ul realizat în clasa a III-a, **Totul despre mine**, un proiect individual. A fost un lapbook atractiv datorită activităților diverse din momentul realizării: decupat, colorat, lipit; un lapbook în care s-au folosit foarte multe instrumente de lucru –

puzzle, cartonașe, cărțile etc.; un proiect în care copiii și-au ales singuri modalitatea de expunere putând astfel să își manifeste creativitatea cât mai intens.

Așadar, aplicarea la clasă a metodelor inovative determină în rândul elevilor rezultate superioare, relaționări pozitive, motivație intrinsecă mai mare, respect de sine mai crescut și le dezvoltă abilități sociale deosebite.

Bibliografie:

- www.google.ro-how to make a lapbooking.
- Oprea, Crenguța (2008), Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București

Reciprocal teaching-palinscar-Metodă inovativă

Profesor : Ionescu Cristina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Galați

Pentru învățământul modern metodele inovative, interactive, constituie un instrument de organizare și conducere a activității de predare-învățare, astfel că elevii asimilează cunoștințele teoretice și practice într-un timp scurt pentru timp îndelungat, fiind activi și motivați să coreleze ceea ce au învățat cu ceea ce întâlnesc în viața reală. Folosirea metodelor inovative, interactive centrate pe necesitățile elevilor în lecția de biologie constituie într-adevăr o cale de atragere a elevilor către performanța școlară, dând un caracter formativ, dinamic și deschis pentru dezvoltarea diferitelor abilități. Din aceste cauze, doresc să evidențiez rolul metodelor interactive în procesul de predare-învățare și evaluare astfel că elevii își pot îmbunătăți performanțele sau dacă nu care ar fi cauzele și soluțiile în acest demers, care sunt avantajele și dezavantajele folosirii acestor metode interactive la clasă în funcție de profil, filieră, pentru o adaptare optimă a procesului instructiv- educativ la posibilitățile intelectuale și ritmul fiecărui elev.

Metodele moderne inovative au menirea de a fi un instrument important care să permită trecerea din planul “ design-ului instrucțional” într-un plan al acțiunii de predare. Acestea ridică gradul de interes din partea elevilor în ceea ce privește participarea activă la lecție, stimulând elevii în realizarea conținuturilor și aplicarea lor în viața reală. Totodată avem în vedere valențele activ-participative în planul formării și dezvoltării unor capacități și competențe de comunicare și relaționare psihosociale (sociabilitatea, spiritul de echipă, inteligența emoțională, capacități de autocunoaștere și autoevaluare).

Menționez metodele inovative care pot fi utilizate în cadrul lecțiilor de biologie :

1. Metode de predare- învățare interactivă în grup : metoda predării / învățării reciproce (Reciprocal teaching-Palinscar), metoda Jigsaw (Mozaicul), metoda cubului, știu/vreau să știu/ am învățat, organizatorul graphic, metoda piramidei.
2. Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare : harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map), matricele, lanțurile cognitive, scheletul de pește, diagram cauzelor și a efectului, tehnica florilor de nufăr.
3. Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității : brainstorming, metoda nominal, explozia stelară, metoda pălăriilor gânditoare, studiul de caz, Phillips 6/6, tehnica 6/3/5, metoda Schimbă perechea, metoda Frisco, învățarea prin cooperare.
4. Metode de cercetare în grup : tema sau proiectul de cercetare în grup, experimentul pe echipe, investigația de grup.

Reciprocal teaching-Palinscar-Metoda predării/învățării reciproce este o strategie instrucțională de învățare a tehnicilor de studiere a unui text științific, de stimulare și motivare a elevilor. Aceasta metodă le dezvoltă capacitatea de exprimare, atenția, gândirea cu operațiile ei (analiza, sinteza, concretizarea, generalizarea, abstractizarea) și capacitatea de ascultare

activă; le stimulează capacitatea de concentrare asupra textului de citit și priceperea de a selecționa esențialul. După ce sunt familiarizați cu metoda, elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-și colegii. În felul acesta are loc o dezvoltare a comunicării elev-elev. Metoda se poate desfășura pe grupe sau frontal și este centrată pe patru strategii de învățare : a. Rezumarea; b. Punerea de întrebări; c. Clarificarea datelor; d. Prognosticarea.

APLICAȚII

Metoda ***Reciprocal teaching*** este una dintre metodele inovative utilizate de mine în cadrul orelor de biologie atât la gimnaziu cât și la liceu. Exemplific cu lecția intitulată „**Relații trofice în ecosistem- categorii trofice**” realizată la clasa a VIII a.

Materialele necesare lecției au fost : manualul de biologie, dicționar, imagini cu viețuitoare din diferite ecosisteme, atlas ecologic.

Am împărțit clasa în 4 grupuri corespunzătoare celor patru roluri (Rezumator, Întrebător, Clarificator și Prezicător), membrii unui grup cooperând în realizarea aceluiași rol. Întreaga clasă a primit spre studiu același text (am prezentat un text în care erau descrise categoriile trofice).

Grupul A responsabil cu *rezumarea textului* trebuiau să expună, după lecturare, ceea ce considerau că este important din ce au citit.

Grupul B responsabil cu *punerea de întrebări* au formulat o serie de întrebări despre informațiile citite.

Grupul C responsabil cu *clarificarea* trebuiau să evidențieze termenii necunoscuți apelând la diverse dicționare.

Grupul D responsabil cu *prognosticarea* trebuiau să analizeze imaginea prezentată în fișă și să formuleze apoi o serie de predicții referitoare la aplicațiile temei în practică.

BIBLIOGRAFIE

1. Lazăr, V., Caprarin, D., *Metode didactice utilizate în predarea biologiei*, Ed. Arves, 2008;
2. Ionescu, M., Radu, L., *Didactica modernă*, Cluj Napoca, Dacia, 1995;
3. Iordache, Ion., și colaboratorii, *Metodica predării și învățării biologiei*, Iași, Ed. Solaris, 2004;

O școală fără violență – abordare inovativă

**Prof. înv. primar Fuică Silvia Loredana,
Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare" Galați**

„Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori și, din acest punct de vedere, educația va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situație precisă, indicațiile generale date de cărțile de metodologie.” (Gaston Mialaret)

Armonie, echilibru, respect, dragoste, prietenie, familie, empatie, egalitate, curiozitate – cam acestea ar fi componentele ce au o semnificație aparte pentru mine în actul educațional.

Iubesc această profesie, iubesc copiii. Îmi place să văd "barometrul zilei" (cel care îmi arată starea de spirit a fiecărui elev dis-de-diminează), cu cât mai multe fețe vesele care așteaptă cu nerăbdare să ne vedem, să descopere surprizele noii zile de școală, să petrecem o nouă zi împreună, să învățăm cât mai multe lucruri unii de la alții. Fiecare generație de elevi este o provocare. Caut permanent metode care să mă ajute să-mi ating obiectivele. Încerc să păstrez un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne. Le adaptez, pe fiecare dintre ele, astfel încât să se potrivească nevoilor noastre (ale mele și ale micuților mei). Îmi plac elevii care au curajul de a-și spune punctul de vedere și încurajez acest lucru. Metodele mele preferate sunt cele care îi determină să gândească, să găsească alternative, să fie creativi. Pentru școlarii mici îmi place să inventez povești în care personajele principale sunt chiar ei. Astfel reușesc să le captez atenția și să-mi îndeplinesc obiectivele demersului didactic.

Activitatea despre care vreau să vă vorbesc astăzi am desfășurat-o într-o zi din școala altfel și s-a întins pe parcursul a patru ore de curs. Tema era **bullying-ul**. Elevilor nu le-am dezvăluit despre ce vom discuta deoarece am mizat pe creativitate, pe spontaneitate, pe elemental surpriză. Am împărțit colectivul de elevi în 6 echipe de lucru. Fiecare echipă a primit câte o siluetă umană, din hârtie, aproximativ de mărimea unui copil de vârsta lor. Silueta devenea astfel noul membru al echipei, iar ei i-au dat un nume și au desenat-o (i-au desenat chipul și hainele). Au avut pentru această primă sarcină 50 de minute la dispoziție. Echipele și-au prezentat apoi noul membru: cum se numește, ce pasiuni are, cu ce este îmbrăcat. Am încercat astfel "să creez o relație" între ei și noul venit. Fiecare echipă era foarte mândră de omulețul său.

În cea de a doua oră am expus la tablă siluetele și am invitat, pe rând, fiecare echipă să se alăture acesteia. Le-am spus să-și privească cu atenție creația și să-i adreseze cuvinte jignitoare. Am numărat câte jigniri a primit fiecare siluetă și am notat numărul în dreptul ei. Elevii au fost surprinși de cerința mea și ușor debusolați, eu militând permanent pentru dialog, pentru găsirea unor soluții pașnice în rezolvarea conflictelor. După ce toate cele 6 echipe și-au îndeplinit sarcina de lucru i-am întrebat: *Cum v-ați simțit? Vi s-a părut ușor să jigniți "noul prieten"? Credeți că a fost corect ce ați făcut? A fost corect ce v-am cerut să faceți?...*

Am rupt apoi fiecare siluetă în tot atâtea bucăți câte jigniri primise (8, 9, 10 sau chiar 11 bucăți). În clasă s-a așternut initial liniștea, apoi stupoarea i-a luat locul. Unii au început să plângă pentru că le-am stricat lucrarea la care ei munciseră o oră întreagă, alții m-au acuzat că nu este corect ce fac deoarece ei au îndeplinit o sarcină pe care eu le-o dădusem. Am vorbit așadar despre bullying, despre emoții, despre responsabilitatea faptelor.

Cea de a patra oră am folosit-o pentru "a repara" ce se mai putea repara. Folosind aplicația *Stop Motion* (de pe telefonul mobil) fiecare echipă a realizat un filmuleț al refacerii siluetei. Munca în echipă a dat roade, iar spre finalul orei, toate cele șase siluete, refăcute, cu urmele rupturilor încă vizibile, erau pe tablă. Au conștientizat astfel că vorbele urâte vor lăsa răni în suflet și chiar dacă, apoi, ne vom cere scuze, urmele rănilor vor rămâne.

Îmi doresc ca ei să fi înțeles rolul exercițiului făcut, să-și integreze învățămintele și să devină oameni toleranți, iubitori și drepecți.

ALTERNATIVE EDUCATIONALE

Harta conceptuală

Prof.înv.primar Bumbaru Mariana Lenuța
Școala Gimnazială „Iulia Hașdeu” Galați

„A-l învăța pe copil nu înseamnă să-i dăm adevărul nostru, ci să-i dezvoltăm propria-i gândire, să-l ajutăm să înțeleagă cu gândirea lui lumea.”

Ioan Cerghit

Metoda („odos”= cale, drum; „metha”= către, spre) include un ansamblu de strategii prin care se poate ajunge la obținerea unor rezultate noi, care să asigure perfecționarea și optimizarea acțiunii educaționale (Ioan Nicola). Conceptul de metodă este utilizat în strânsă legătură cu cel de metodologie, care desemnează ansamblul metodelor și procedeele utilizate în procesul de învățământ (Andrei Barna).

După cum o arată etimologia cuvântului, metodele de învățământ reprezintă căile folosite în școală de către profesori pentru a-i sprijini pe elevi să decopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința, sunt mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile și deprinderile elevilor, dar și capacitatea acestora de a utiliza roadele cunoașterii în așa fel încât să-și formeze și să-și dezvolte personalitatea. În didactica modernă, metodele de învățământ sunt considerate instrumente cu ajutorul cărora elevii, sub îndrumarea cadrului didactic sau în mod independent, progresează în acțiunea de cunoaștere și de formare a priceperilor și deprinderilor intelectuale și practice.

Modernizarea procesului de învățământ implică și perfecționarea metodelor și procedeele de învățare constituite ca modalități de organizare a cunoștințelor și a deprinderilor în funcție de obiectivele didactice, tipul lecției, natura conținutului învățământului și vârsta elevilor. De-a lungul timpului, metodele au cunoscut îmbunătățiri și reevaluări, progrese și diversificări, raportându-se permanent atât la cadrul didactic (ce face profesorul și cum procedează, în raport cu elevii pe care-i instruiește și îi educă), cât și la elevi (ca subiect și obiect al procesului de învățământ).

HARTA CONCEPTUALĂ este o modalitate de organizare logică a informațiilor, evidențiind relațiile dintre diferite concepte și idei. De asemenea, ea reprezintă și o expresie a felului în care mintea noastră organizează și asimilează informațiile. Utilitatea acestei metode constă în faptul că elevul poate avea o viziune de ansamblu asupra informațiilor și poate realiza ce anume stăpânește și ce nu știe încă sau este nesigur.

Metoda hărții conceptuale are următoarele caracteristici:

-este o reprezentare grafică a componentelor unui proces sau concept, precum și a relațiilor dintre ele;

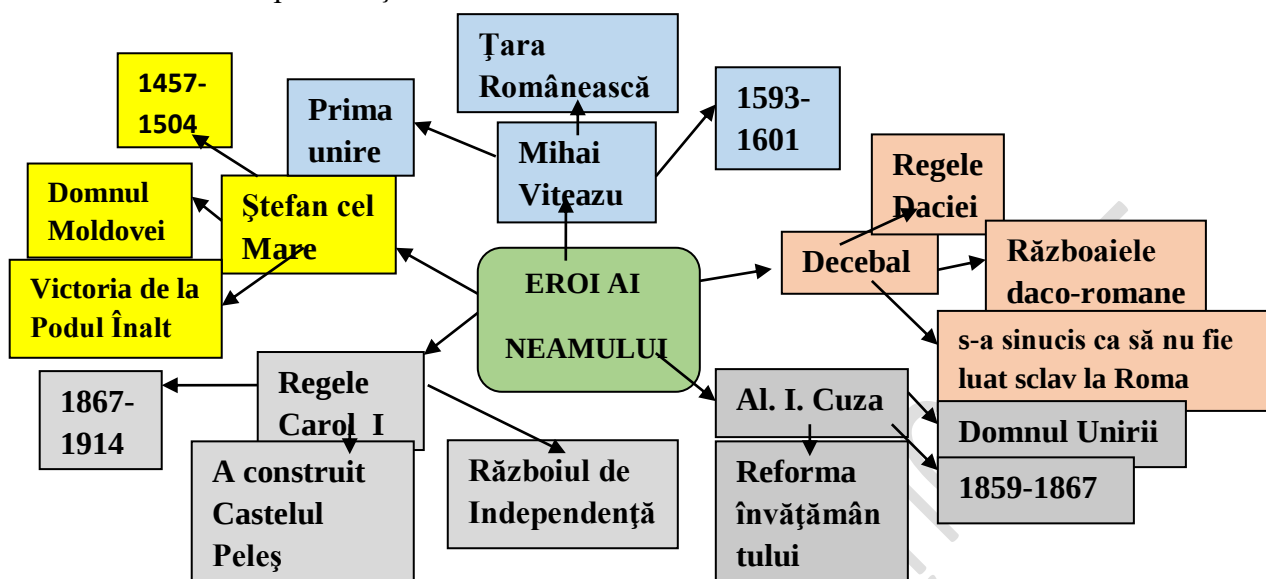
-informațiile dintr-o lecție sau un text se organizează în jurul unor cuvinte cheie;

-prezentarea schematizată a cunoștințelor ajută la o mai bună structurare și la o consolidare mai eficientă a acestora;

-utilizarea ei facilitează o memorare mai rapidă și de mai lungă durată a cunoștințelor.

Am folosit harta conceptuală în una din etapele derulării proiectului “Mândria de a fi român”, în cadrul unei lecții de recapitulare finală la istorie, când elevii, grupați pe 4 echipe, au realizat harta conceptuală pornind de la cuvintele- cheie “eroi ai neamului”. Rezultatele muncii lor de recapitulare și sistematizare au fost următoarele:

O aplicație digitală foarte utilă pentru aceasta metodă este **Mindmeister**. Permite elevului să își fixeze o hartă mentală cu ideile cheie ale conceptului, fiind în același timp o modalitate foarte eficientă de combinare a altor două metode esențiale în înțelegerea și fixarea unor concepte: brainstormingul și ciorchinele. Am realizat cu elevii mei de clasa pregătitoare o astfel de hartă mentală la o lecție despre poluare. Acesta e linkul către material: <https://mm.tt/1555636738?t=DsSE6E1LQj>

Bibliografie:

1. Nicola, Ioan, Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2003
2. Barna, Andrei, Curs de pedagogie- Fundamentele și teoria educației, Editura Logos Galați, 2001.
3. <http://ro.scribd.com/doc/51697511/harta-conceptuală>

Educația incluzivă-

Metodă de integrare a elevilor cu proveniență din familiile social-vulnerabile

*Prof.inv.primar, Tânjală Lenuța
Liceul Tehnologic „Costache Conachi” Pechea*

Prin profesia pe care am ales-o suntem chemați să aducem lumină și căldură în ochii și în sufletele copiilor care se apropie timid de băncile școlii. De noi depinde, în mare măsură, dacă drumul pe care îl încep în clasa întâi va fi unul pe care vor pași încrezători și-i va conduce spre împlinirea viselor sau va fi unul plin de temeri, de incertitudini și dezamăgiri.

Nu e ușor lucru să modelezi personalitatea unor copii, dar cu siguranță, nu există recompensă mai mare decât strălucirea ochilor elevilor noștri atunci când obțin un succes.

Mulți se întreabă de ce elevii se apropie atât de mult de învățătorul clasei încât îi destăinuie și bucuriile și tristețile care îl cuprind și în mediul diferit de cel școlar (în familie, în grupul de joacă), dar puțini înțeleg că învățătorul este prietenul care știe să asculte fără să critice, să mângâie fără să-și piardă din fermitate și mai ales să găsească timp pentru fiecare dintre elevii săi. Nu le spunem: „Nu am timp acum, te ascult mâine!” și nici „Nu mai plânge degeaba!”. Noi știm că fiecare problemă trebuie rezolvată la momentul oportun și în contextul actual, când se dorește ca toți elevii să se bucure de beneficiile educației, nu e ușor să ai într-o clasă elevi care citesc, care știu să folosească un computer, și colegi cu ei, alți copii care n-au trecut prin grădiniță, care n-au scris o liniuță, sau căroro părinții nu le pot oferi nici măcar condiții minime de viață.

Pentru a conduce un astfel de colectiv de elevi e nevoie de multă dăruire. Trebuie să îi cunoști bine, să le cultivi încrederea în forțele lor, să-i faci să treacă peste diferențele ce există între ei și să-i antrenezi pe toți să participe la propria formare.

În școala în care mi am desfășurat activitatea am lucrat cu elevi diferiți atât ca potențial intelectual cât și ca mediu social din care provin. Am căutat totdeauna să-i tratez cu înțelegere și răbdare, să le acord sprijinul necesar pentru ca toți să facă față cerințelor școlare.

Am participat cu seria de elevi din acea școală la proiectul educațional „Împreună la școală pentru reușita în viață”, din cadrul programului „Acces la educație pentru grupurile dezavantajate”, ce avea ca scop antrenarea elevilor proveniți din medii sociale defavorizate în activități care să le asigure rezultate pozitive în viața școlară și socială.

Am participat la activități diverse în școală și în afara ei și am observat impactul pe care acest proiect l-a avut asupra copiilor.

Din aceste motive am căutat să aplic tot ceea ce am învățat și să caut și alte modalități de lucru care să ne ajute efectiv în activitățile școlare și extrașcolare pe care le am desfășurat cu clasa eterogenă.

Am sperat ca efortul studiului meu și al strădaniei mele să fie încununat prin zâmbetul elevilor mei și a familiilor, în slujba cărora îmi desfășor activitatea profesională. Învățământul primar românesc urmărește dezvoltarea armonioasă a personalității fiecărui copil. În acest sens scopul urmărit este acela de a deschide copiilor perspective mai largi asupra modului lor de viață și activitate, dezvoltarea unei conștiințe noi și a unui comportament responsabil. Învățământul modern românesc trebuie să aibă ca scop nu doar absolvenți bine informați, ci formarea cu resurse adaptative la solicitările sociale și psihologice ale vieții, cu un sistem axiologic ferm conturat. În fapt, finalitatea educației este pregătirea pentru viață a elevului. Conceperea școlii ca o instituție socială cu funcții multiple, aptă să răspundă eficient nevoilor psihologice și sociale ale elevului, să asigure cadrul optim pentru starea sa de bine, pentru dimensiunea și prevenirea tulburărilor de adaptare specifice vârstei, pentru formarea unor cetățeni responsabili ai societății civile, este vitală.

O societate democratică cere un învățământ descătușat de uniformitate și rigurozitate. Dreptul la educație a devenit un nou drept universal în cadrul căruia se dezvoltă până la generalizare libertatea de a învăța precum și învățarea liberă.

Școala, ca organizație, ca sistem deschis, depinde de mediul în care funcționează și, în consecință, ea trebuie să evolueze pentru a se putea adapta unui mediu social.

Educația pentru toți corespunde în educația școlară, școlii incluzive. Școala incluzivă este o școală prietenoasă și democratică, care valorifică diversitatea culturală, o școală în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și excludere generate de originea etnică, deficiențe fizice sau mentale, origine culturală sau socio-economică, limbă maternă.

Școala incluzivă se referă, în sens restrâns, la integrarea / includerea tuturor copiilor, indiferent de capacitățile și competențele de adaptare și, deci de învățare, într-o formă de învățământ.

Fiecare copil este înțeles ca fiind un participant activ la învățare și predare pentru că aduce cu sine, un model social, o interacțiune specifică, un ritm propriu, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparține.

În sens larg, școala incluzivă pregătește fiecare individ, copil, în funcție de propriile resurse și capacități pentru integrarea cât mai eficientă într-o societate aflată într-o continuă transformare. Școala, ca organizație, ca sistem deschis, depinde de mediul în care funcționează și, în consecință, ea trebuie să evolueze pentru a se putea adapta unui mediu social.

Învățământul primar vine în întâmpinarea nevoilor societății actuale prin necesitatea unei educații eficiente, multiculturale, prin acceptarea diversității într-un grup și stimularea toleranței, care este o adevărată provocare pentru tot sistemul de învățământ, inclusiv a societății românești. Se pune astfel accentul pe stabilirea unor relații de colaborare și

cooperare, pe lucrul în perechi și în formarea unor grupuri eterogene pentru o cunoaștere reciprocă de obiceiuri, tradiții și valori, astfel încât să dezvolte elevilor o conștiință și un comportament adecvat, în spiritul toleranței și nediscriminării, al acceptării și oferirii de șanse egale pentru toți, indiferent de cerințele speciale și proveniența etnică.

În acest context al orientării sistemului de învățământ spre incluziune, dar mai ales datorită mediului social din care provin elevii instituției în care îmi desfășor activitatea, mi-am propus găsirea celor mai potrivite căi de formare și cultivare a relațiilor de acceptare și socializare, prin toleranță și cooperare, să obținem un progres școlar, eliminând astfel, abandonul școlar sau neșcolarizarea, în rândul elevilor mei.

Bibliografie:

- **Barna, A., Antohe, G., "Curs de pedagogie", Ed. Logos, Galați, 2001.**
- **Gheorghe Boboc, – *Profilul moral-dimensiune axiologică a personalității*, în Învățământul primar, nr. 1a 1995, pag.6)**

Teoria Inteligențelor Multiple – aplicație la disciplina Geografie

*Prof. înv. primar Chiscoci Loredana-Doinița
Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Galați*

Metoda **Teoria Inteligențelor Multiple** am aplicat-o la clasa a IV-a B, la disciplina Geografie, urmărind atingerea competenței specifice 1.3. - Utilizarea termenilor geografici simpli în contexte cunoscute.

Prin această metodă aleasă, elevii sunt sprijiniți în valorificarea propriilor resurse, în formarea capacităților de autoinstruire și sunt motivați pentru învățarea permanentă.

În cadrul lecției „Carpații Meridionali”, clasa a fost organizată în cinci grupe, primind următoarele sarcini de lucru, în funcție de tipurile de inteligență dezvoltate, astfel:

1. GEOGRAFII:

- Spuneți cu ce unități de relief se învecinează Carpații Meridionali de la nord la sud.
- Citiți enunțurile date și alegeți din paranteze cuvintele care exprimă realitatea geografică reprezentată pe hartă: Carpații Meridionali se desfășoară pe direcția (est-vest sau nord-sud), între Valea (Ialomiței sau Prahovei) și văile râurilor (Timiș și Mureș sau Timiș și Cerna). Sunt munți (înalți și scunzi), cu numeroase vârfuri (sub sau peste) 2500 m.
- Scrieți numele următorilor munți în ordinea așezării lor, de la est spre vest: Cerna, Căpățâanii, Făgăraș, Leaota, Parâng, Vâlcan.
- Numiți depresiunile din Carpații Meridionali și notați-le.

2. CERCETĂTORII:

- Întocmiți schița lecției, pe baza informațiile existente în manual, dar și din diverse surse (cărți, internet, reviste de specialitate).

3. MATEMATICIENII:

- Căutați pe hartă și scrieți cu cifre, arabe și romane, înălțimile celor mai importanți munți.
- Comparați înălțimile celor mai importanți munți.
- Alcătuți exerciții și probleme cu datele găsite.

4. MODELATORII:

- Realizați un mulaj, din ipsos, a regiunii geografice, ajutându-vă de harta Carpaților Meridionali.

5. TALENȚAȚII:

- Desenați peisaje specifice munților, prezentând aspecte ale florei și faunei, curiozități ale naturii.

Jocul de rol

Prof.înv.primar Epure Florentina Cristina
Școala Gimnazială „Dan Barbilian”, Galați

Metoda *jocului de rol* are o importantă valoare formativă și poate fi folosită cu succes în cadrul activităților cu elevii de toate vârstele, mai ales la clasele mici. Jocul de rol presupune formarea unor competențe variate: *competența de comunicare în limba română*, prin exersarea comunicării orale, folosirea anumitor formule de adresare, formule de politețe, de inițiere, continuare și încheiere a dialogului, *competențe sociale și civice*, prin adoptarea sau/și imitarea unor norme comportamentale, dar poate și *competențe de comunicare într-o limbă străină*. În cadrul opționalului de literatură pentru copii, la clasa a III-a, am folosit jocul de rol pentru adaptarea și accesibilizarea conținuturilor textelor literare studiate, pentru caracteristica formativă a metodei ce a presupus apel la imaginație, creativitate, cooperare, empatie, aprecierea esteticului, din partea elevilor.

Pornind de la textul „*Charlie și fabrica de ciocolată*”, de Roald Dahl, elevii au jucat **rolul reporterilor** care i-au luat interviu lui Willie Wonka, personajul principal, rol jucat de elevul care a descoperit, pe cartonașul primit, **biletul auriu**. Reporterilor li s-a făcut o instruire, anterior, în cadrul „redacției revistei” (tot un rol „jucat” de spațiul sălii). Astfel, ei au primit o temă centrală în jurul căreia să dezvolte discuții, de exemplu **competiția, concurenții, fabrica, planuri de viitor**. După acordarea unui timp de gândire, elevii au interpretat rolurile primite, explorând conținutul lecturii. Regulile jocului au fost stabilite de elevi cu referire la: numărul întrebărilor puse, ordinea în care vorbeau reporterii, dreptul interviuatului de a refuza să răspundă la anumite întrebări, criteriile pe baza cărora rolul lui Willie Wonka era luat de alt copil (de exemplu, cea mai interesantă întrebare). O variantă sau continuarea jocului de rol a constat în formularea unor întrebări adresate lui Willie Wonka, ale căror răspunsuri nu se regăsesc în carte. Atunci personajul a avut nevoie de consilieri, din rândul elevilor. Astfel de întrebări au fost: **Câți ani aveți? Unde este familia dumneavoastră? Ce fel de ciocolată vă place? Cât timp a durat construirea fabricii? De ce nu ați renunțat la fabricarea ciocolatei atunci când ați descoperit spioni?** etc.

O altă activitate realizată pe baza aceluiași text a constat în interpretarea rolurilor, scrise sub forma unor versuri, prin care personajele copii din carte se prezintă. Conținutul sub formă de versuri este apreciat de elevi, întrucât este și mai ușor de reținut. Cadrul organizat pentru **jocul de rol** a constat în folosirea unor vestimentații adecvate, obiecte de decor sugestive, de exemplu machete de dulciuri gigantice, acadele, ciocolată, gumă de mestecat, și fond muzical. Mi s-a părut potrivit cântecul „Eu pot, eu sunt magician”. Redau, în continuare, versurile ce reprezintă rolurile interpretate:

„Copil: Hei, copii, știți voi cine este magicianul dulciurilor, marele magician al ciocolatei? Vi-l prezint pe magicul, marele, faimosul Willie Wonka!

Willie Wonka: Vă invit în marea mea fabrică de ciocolată. Am 5 bilete aurii. Câștigătorul va primi dulciuri pe viață!!! Oare cine va fi acela?

Augustus: Augustus Gloop! Augustus Gloop! / Sunt copilul mîncăcios din grup. / Îmi place ciocolata, îmi plac și acadelele. / Îmi plac și cîrnăciorii, îmi plac și bombonelele! / Nu mă pot abține, sunt un pic cam lacom. / De nu mă uit bine, mă înec în ciocolată, oofffff!!!

Violet Beauregard: Dragi amici, știm toți prea bine / Că nu-i lucru rău pe lume / Ca un copil neobrăzat / Cu gumă de mestecat. / Eu sunt Violet, gimnastă, / Și într-o afină umflată / M-am transformat, îndată, / De la atîta gumă mestecată.

Veruca Salt: Numele meu e Veruca Salt, / Sunt un copil cam răsfațat. / Tot ce îmi doresc / Eu îndată primesc. / Plîng, mă tăvălesc, / Din picior trîntesc. / Tuturor le poruncesc, / Că doar sunt din neam regesc. / Părinții mei mă aprobă... / Că doar mă iubesc!

Mike Teavee: Eu sunt Mike Tivi / Numele mă dă de gol / Că la TV mă uit non-stop. / De cînd cu televizorul / Mi-a amorțit întreg corpul. / Simțurile-s adormite, / Imaginația-i pe sfârșite, / Mintea-n cap s-a cam topit. / Copilul așa s-a tâmpit, / Că în stare nu mai este / Să-nțeleagă vreo poveste. / Mi-e teamă să nu mă-nghită / Acea dihanie pocită.

Charlie Bucket: Sunt Charlie, un copil sărman, / Mănînc ciocolată o dată pe an. / Îmi iubesc părinții și-i ajut, / Nu ies niciodată din al lor cuvînt.

Willie Wonka: Vezi tu, dragul meu, am hotărât să-ți dau ție în dar fabrica de ciocolată. Am nevoie de un copil iubitor și ascultător căruia să îi pot dezvălui, cît mai sunt încă în viață, toate secretele mele magice despre fabricarea dulciurilor. Acel copil ești tu, Charlie!

Copil: Și acum, toți copiii la dans!"

Utilizarea jocului didactic, a jocului de rol este o metodă de accesibilizare a conținutului de idei al textelor literare pe care elevii le citesc la vîrsta școlară mică, în cadrul orelor de limba și literatura română, a opționalului sau a lecturii particulare. Jocul este soluția și mijlocul învățării.

Bibliografie:

1. Dahl, Roald (2012). *Charlie și fabrica de ciocolată*. Trad. Christina Anghelina. București: Editura Arthur.
2. Molan, Vasile (2014). *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățămîntul primar*. București: Editura Miniped.

Metode moderne folosite în predarea la distanță

*Prof. înv. primar Tănase Anica-Maria,
Liceul Teoretic "Mircea Eliade", Galați*

Majoritatea sistemelor de educație trec prin diverse reforme pentru **o educație de calitate pentru toți**, pe care în zilele noastre o numim „a cunoașterii”. Aceste reforme pun în prim plan curriculumul centrat pe competențe.

În general, indiferent de țară, de contextul cultural și de specificul național, sistemele de educație trec la aceste reforme pentru adecvarea școlii la o nouă epocă, unde absolventul chiar trebuie să învețe pe tot parcursul vieții. Competențele cheie sunt prezentate ca rezultate ale învățării, fiind ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini care urmează să fie formate tuturor tinerilor, ca instrumente culturale pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

În acest an școlar, cea mai mare provocare a fost traversarea cu succes a perioadei de pandemie, în contextul învățării la distanță. Acest moment a impus folosirea unor metode și mijloace moderne de predare-învățare-evaluare.

Prima dintre metode, care ajută la dezvoltarea creativității elevilor prin exersarea gândirii divergente, ce solicită găsirea unor soluții proprii pentru problemele propuse, este **Brainstormingul**. Elevii au scris sau au spus câte un substantiv, verb, adjectiv, expresie, referitoare la tema/subiectul lecției.

Pentru a ajunge la obținerea unor idei viabile și inedite am folosit aplicațiile cu nori de cuvinte: WordCloud, Tricider, Mentimeter. Am folosit și **brainstormingul cu schimbare de roluri**. Spre exemplu, am solicitat elevilor schimbarea rolurilor pentru abordarea problemei din mai multe puncte de vedere. ”Ce ați face în locul mamei lui Nică la aflarea adevărului că acesta a fugit la scăldat?”, ”Ce ați face în locul gospodinei pentru pedepsirea lui Zdreanță?”, ”Cum ați proceda în locul lui Pinocchio când vă întâlniți cu cei doi?”

Aceste aplicații m-au ajutat să aplic și **Metoda Frisco**. Elevii au avut de ”interpretat” o anumită atitudine față de o problemă prezentată. Spre exemplu, după citirea poeziei ”Cățelușul schiop”, de Elena Farago, copiii au avut următoarele reacții: a) optimiștii: ”Ne ducem la doctor.”, ”Îl vindecăm.”; b) realiștii: ”Încercăm să îl vindecăm, dacă nu este prea târziu.”, ”Îl ducem la doctor, dacă poate fi transportat.”; c) exuberanții: ”Ce drăguț este!”, ”Nu am văzut un cățel mai frumos!”, d) pesimiștii: ”Este prea târziu!”, ”Nu are rost să încercăm!”, e) scepticii: ”Nu cred că se mai poate face ceva!”, ”Dacă este prea târziu?”.

O metodă grafică de organizare și integrare a informației în cursul învățării este **Ciorchinele**. Cu ajutorul aplicațiilor Padlet, LinoIt și Jamboard, am folosit această metodă pentru analiza textului citit și conexiunea dintre idei. Pe peretele virtual sau tabla virtuală, eu scriam titlul lecției sau numele personajului, iar elevii notau autorul, personajele, cuvintele cheie, expresiile frumoase, cuvintele care conțineau grupuri de litere, cuvintele care conțineau grupuri de sunete, însușirile personajelor, desenul personajului, etc.

Pe placul elevilor au fost **metodele moderne de evaluare**. Cu ajutorul aplicațiilor Google Forms, Kahoot și Wordwall, am solicitat școlarii mici să rezolve evaluările formative și sumative. Unele evaluări au fost solicitante, deoarece micuții trebuiau să se încadreze într-

un anumit timp. La alte formulare aveau scoruri sau punctaje, fără limită de timp. Faptul că puteau vedea imediat punctajul obținut și exercițiul greșit (pentru a înțelege mai bine) a fost un mare avantaj. Regina aplicațiilor a fost întotdeauna Kahoot, ori de câte ori le lansam provocarea unei întreceri, iar ei se puteau regăsi într-un clasament. Astfel, motivația învățării, cooperarea, implicarea și atenția au crescut în timp.

Școala de acasă a fost pentru mine și școlarii mei o grea încercare finalizată cu bucuria reușitei școlare. Finalul acestui an școlar ne demonstrează că este necesară inovarea în domeniul metodologiei didactice și sporirea eficienței activității instructiv-educative, așa cum afirma și profesorul Ioan Cerghit: "Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond, creația, în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbunătățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare."

Metode interactive de grup pentru preșcolari

Ed. Pavel Verona Marilena

G.P.N.Nr.2 Cudalbi

Învățarea prin cooperare

- Această metodă reprezintă utilizarea, ca metodă instrucțională a grupului mic de copii, astfel încât aceștia să poată lucra împreună, urmând ca fiecare membru a grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membrii ai grupului.
- Învățarea prin cooperare are loc atunci când copiii lucrează împreună, pentru a rezolva una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă sau a crea idei noi, combinații noi, sau chiar inovații autentice.
- Învățarea prin cooperare se poate aplica cu succes mai ales la temele de recapitulare, sistematizare, consolidare, fixare, formare de abilități intelectuale și practice, pe parcursul unei ore întregi, ori secvențial.

Ce fac copiii ?

- Copiii se ajută unii pe alții să învețe, împărțându-și ideile.
- Stau unii lângă alții, explică ceea ce știu, celorlalți, discută fiecare aspect al temei pe care o au de rezolvat împreună, se învață unii pe alții.
- Copiii trebuie să fie capabili:
 - să asigure conducerea grupului,
 - să coordoneze comunicarea,
 - să stabilească un climat de încredere,
 - să poată lua decizii,
 - să medieze conflicte
 - să fie motivați să acționeze conform cerințelor educatoarei.

Ce face educatoarea ?

- Aranjează mobilierul din clasă în mod corespunzător. Ideal este formarea grupurilor în număr de câte patru copii, aranjați de o parte și de alta a unei măsuțe.
- Stabilește criteriul de grupare și dimensiunea grupului (de la 2 la 6 copii).
- Stabilește regulile de lucru (se vorbește pe rând, nu se atacă persoana ci opinia sa, se consultă între ei, nu se monopolizează discuția, nu rezolvă unul singur sarcina, se lucrează cu culori diferite,etc.)

Avantajele învățării prin cooperare :

- Interacțiunile la nivel de grupuri pot crea, la nivel cognitiv, conflictul și dezechilibrul, care conduc, individul, la întrebări asupra înțelegerii anterioare a fenomenelor și îl pot conduce să emită idei noi.
- Discuțiile în grup ajută pe membrii acestuia să repete, să proceseze și să-și extindă cunoștințele. Pe măsură ce membrii grupului pun întrebări și oferă explicații, ei sunt obligați să realizeze conexiuni logice, să-și organizeze cunoștințele și să activeze procesele de revizuire rapidă, care susțin procesarea informației și mecanismele memoriei

Elementele de bază ale învățării prin cooperare:

Interdependența pozitivă

- trebuie să lucreze împreună pentru a atinge scopul propus, au nevoie unul de celălalt pentru sprijin, explicații, coordonare

Responsabilitatea individuală

- fiecare membru al grupului este răspunzător de propria contribuție la îndeplinirea scopului propus

Analiza activității grupului

- grupurile de copii reflectează asupra colaborării lor, decid asupra modului de îmbunătățire a eficienței acestui tip de activitate

Dezvoltă deprinderi interpersonale în cadrul grupului

DOS- ACTIVITATE PRACTICĂ-“Poiana din poveste” machetă.

OBIECTIVE OPERATIONALE

O1: Să denumească materialele de lucru;

O2: Să realizeze cu ajutorul tehnicilor de lucru cunoscute copaci ,flori ciuperci;

O3: Să folosească în mod corect materialele puse la dispoziție pentru realizarea temei practice;

Activitatea debutează cu „ Întalnirea de dimineață” , care se desfășoară pe covor și va începe cu salutul, folosind următoarea formulă: “ Care este povestea preferată?”

Calendarul naturii: Copiii vor fi întrebați dacă au observat la venirea la grădiniță, cum era vremea afară. În urma răspunsurilor se va completa calendarul cu elemente specifice anotimpului de primăvară. .

Activitatea de grup: Interpretarea unui joc muzical „Cantecul Scufitei Roșii”.

Captarea atenției: Prezintă copiilor coșul cu surprize, unde o vor descoperi pe Scufița Roșie, care le-a adus foarte multe cadouri.

Anunțarea temei: Anunță tema zilei “ Întâlnire cu Scufița Roșie”, care le-a adus foarte multe cadouri , pe care le vor primi pe parcursul zilei cu condiția să îndeplinească anumite sarcini.

Dirijarea învățării:

Le voi propune copiilor să începem cu prima sarcină și anume să confecționăm o machetă cu drumul Scufitei Rosii prin padurea din poveste.

Copiii vor fi împărțiți în patru grupe de câte patru copii și vor confecționa flori, copaci și ciuperci pentru realizarea machetei, fiecare grup având sarcini diferite:

- un grup va confecționa copaci din hârtie creponată mototolită și lipită pe crenguțe ;
- un grup va confecționa flori din material textil.;
- un grup desenează și decupează ciuperci;
- un grup pregătește suportul machetei cu culorile potrivite (iarba pe jos, drumul), apoi assemblează elementele realizate de cele trei grupe confecționând astfel o machetă cu titlul “Poiana din poveste” pe care o vom așeza la centrul tematic unde ne așteaptă Scufița Roșie . Toți copiii analizează dacă au realizat corespunzător elementele machetei primesc cadouri de la Scufița Roșie .

A învăța să înveți prin povești

Prof. inv. primar Popa Nicoleta
Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare" Galați

Trăim într-o societate dinamică, cu inovații tehnice și tehnologice spectaculoase, cu o circulație galopantă a informației, cu mobilitatea crescândă a forței de muncă, cu schimbări majore ale stilului de viață. Sistemul nostru educațional asemeni majorității, trece prin diverse reforme care trebuie să satisfacă toate nevoile tot mai sofisticate ale individului și solicitările fără precedent ale societății numită în zilele noastre "a cunoașterii".

Ca urmare, *instruirea* capătă noi accente, iar *formarea competențelor începe de timpuriu, chiar din primii ani de școală. Comunicarea în limba română, comunicare în limbi străine, competențe matematice, competențe social civice* sunt doar patru dintre cele opt competențe cheie pe baza cărora este structurat "profilul de formare european" al absolventului orientat **să învețe pe tot parcursul vieții.**

Propun în continuare un exemplu de activitate desfășurat la *clasa I* în cadrul **disciplinei** Comunicare în limba română (*lectură*), **aria curriculară:** Limba și comunicare, tema "Prâslea cel voinic și merele de aur".

Au fost vizate competențele cheie :

- Comunicare în limba română - Sensibilizare și exprimare culturală.

Competențe specifice avute în vedere au fost:

- 1.2 identificarea unor informații variate dintr-un mesaj rostit cu claritate
- 2.2 transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple
- 2.3 participarea cu interes la dialoguri simple în diferite contexte de comunicare (exerciții de primire și oferire a unor complimente/ formule de întrebări corespunzătoare în vederea obținerii de informații)

În **lecția de recapitulare și sistematizare** a cunoștințelor am introdus următorul joc:

Am așezat elevii pe scaune într-un cerc mare. În mijlocul cercului am așezat o masă cu două zaruri mai mari (din carton /se pot realiza la ora de arte vizuale și abilități practice), o fișă cu sarcini de lucru numerotate de la 2 la 12 și marionete cu personajele din poveste. Pe rând, câte un copil a dat cu zarurile și a calculat numărul de puncte de pe fețele acestora. Am citit apoi sarcina ce corespundea cu numărul de puncte.

Exemple:

2. **povestește** un fragment preferat din poveste
3. **prezintă** personajul preferat (folosește marioneta!)
4. **imaginează-ți** că ești Prâslea și că trebuie să îl convingi pe împărat să te lase să păzești pomul (adu cel puțin două argumente!)
5. spune o formulă magică pentru a transforma palatul zmeului într-un măr (folosește cuvântul "măr"!)
6. **formulează** o întrebare referitoare la text pentru **colegul din stânga**
7. **mimează** un personaj **negativ** (folosește marioneta potrivită!)
8. **mimează** un personaj **pozitiv** (folosește marioneta potrivită!)

9. **alege două marionete** și crează un dialog cu **colegul din dreapta**

10. **descrie** unul din palatul zmeilor

11. spune un "adevăr și o minciună" despre un fapt/personaj din poveste, fără a preciza care este adevărat și care fals (cere colegului din față să-l identifice pe cel fals!)

12. **adresează cuvinte de apreciere** (pentru participare, pentru formulare de răspunsuri, pentru ascultare, etc.) **colegului din față/dreapta /stânga ta**

Activitățile astfel organizate îi antrenează pe copii în învățare, îi apropie de textele literare, îi determină să îndrăgească lectura. Pentru că se desfășoară într-un format diferit, acestea stârnesc *interes*, *produc bucurie*, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă reclamă efort suplimentar. Discuțiile pe care le inițiază, jocul de rol, dialogurile pe care le realizează elevii, dezvoltă fiecare competență în parte, cu preponderență realizându-se un progres în ceea ce privește *comunicarea în limba maternă*, elevii exprimând gânduri, păreri, emoții prin mesaje simple sau complexe. Exprimarea *aprecierii critice și estetice* printr-o varietate de mijloace, *manifestarea abilităților creative*, *înțelegerea propriei culturi*, denotă *sensibilizare și exprimare culturală* a elevului. Consider că o astfel de abordare a conținuturilor educaționale este o modalitate inovatoare ce poate deveni un instrument de lucru, bază de operare pentru formarea competențelor cheie.

Școala de acasă

Prof. Ștefu Viorica Ana

Liceul Tehnologic "Costache Conachi", Com Pechea

Profesorii din România au fost provocați să se adapteze unei situații inedite și să transmită elevilor un mesaj important: **învățarea continuă dincolo de școală, cu instrumente online accesibile tuturor pentru a face progrese împreună.**

Astfel, conducerea fiecărei școli a fost nevoită să coordoneze organizarea școlii online iar profesorii să comunice cu fiecare clasă în parte, în grupuri de mesagerie organizate în prealabil. Chiar dacă nu a putut fi recuperată întru totul interacțiunea din clasa fizică și nu toate orele au putut fi organizate online, exemplele reușite ale celor care au început deja să aplice aceste măsuri arată că, procesul este fezabil, cu motivație și multă răbdare.

Mai multe școli au organizat „cancelarii online” – ședințe de coordonare cu profesorii pe platforme precum Skype, Google Meet, Whatsapp sau Facebook Messenger. Acesta e primul pas pentru a stabili calendarul online și modul cum se va comunica cu elevii.

Cel mai popular instrument de colaborare online cu aplicații care acoperă toate nevoile de comunicare și colaborare online este Google. Pentru a accesa gratuit Suita Google for Education, e nevoie ca școala să aibă un domeniu și să se înregistreze cu un cont [G Suite for Education](#). Un singur administrator poate crea acest cont de unde poate crea adrese de email tuturor utilizatorilor pentru acel domeniu.

În lipsa unui cont G Suite for Education al școlii, se poate folosi contul personal de Google pentru a împărtăși documente cu alții, folosind serviciul Drive unde pot fi centralizate în sub-foldere materiale, pe clase sau teme, cu colegii și elevii.

Pentru ciclul gimnazial, este importantă coordonarea între diriginți și ceilalți profesori. În ședințe online, pot fi planificate activitățile online pentru o anumită perioadă. O metodă eficientă de a avea o planificare care să sincronizeze activitățile profesorilor dintr-o școală și pentru a evita numeroasele grupuri de comunicare, ar fi centralizarea orarului școlii online într-un folder, pe Google Drive. Acesta poate fi organizat pentru fiecare clasă în parte, fiecare având subfolderul ei denumit 5A, 6B etc., iar separat orarul cu toți profesorii și orele alocate la fiecare clasă, ținut într-un document excel. La finalul fiecărei săptămâni, calendarul fiecărei clase poate fi înnoit de către diriginte pentru săptămâna următoare, cu instrucțiunile de conectare pentru lecțiile online, completate de către profesorii care își planifică lecțiile online. Calendarul poate fi ținut într-un document Word, pe Google Drive, în folderul corespunzător clasei.

Pentru a crea un mediu de învățare cât mai aproape de o clasă reală, avem nevoie de trei tipuri de resurse:

- **O platformă de interacțiune în timp real**, cu video și text, cu elevii (Zoom și Google Meet).
- **Aplicații sau platforme de colaborare online**, care facilitează schimbul de documente, teste sau teme pentru acasă, între profesori și elevi și înregistrează o evidență a acestora, care permite și feedback din partea profesorului (Google Classroom).

- **Resurse și aplicații de învățare** pe care le poate crea profesorul sau resurse deja existente sub formă de prezentări, lecții, fișe, imagini și clipuri care pot fi folosite atât în timpul lecțiilor live, cât și ca teme de lucru pentru acasă (LearningApps.Org).

Ce este LearningApps.org?

Este un proiect de cercetare și de dezvoltare al Școlii Superioare Pedagogice PH Bern, în colaborare cu Universitatea din Mainz (Prof.Dr. Franz Rothlauf) și cu Școala superioară Zittau/Görlitz (Prof.Dr. Christian Wagenhaft).

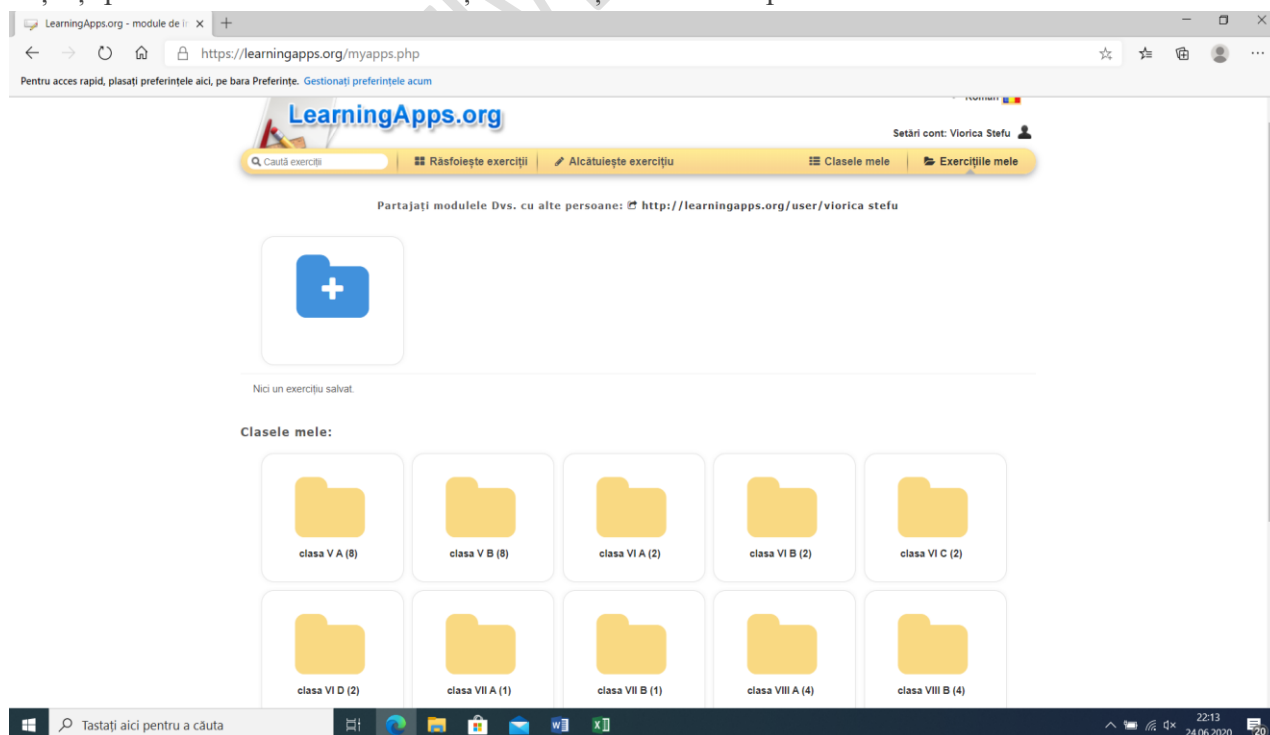
Vizitați site-ul (learningapps.org/) și faceți clic pe Ce este LearningApps.org? Dacă pagina nu este în limba română, selectați limba română din partea dreaptă, sus.

Din descriere, aflăm că LearningApps.org este o aplicație Web 2.0 care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive. Aplicațiile existente pot fi direct folosite ca materialele didactice sau utilizatorii le pot crea sau modifica ei însuși după cerințele și ideile personale.

Dacă se face clic în bara de meniu pe Răsfoiește exerciții, se pot viziona aplicațiile făcute de alții și disponibile public; selectând categoria și utilizând glisorul din colțul din dreapta sus pentru a specifica nivelul de dificultate putem restrânge gama aplicațiilor care ne stau la dispoziție. Categoriile cuprind majoritatea disciplinelor de studiu, se poate opta pentru mai multe limbi, iar tipurile de exerciții care pot fi alcătuite sunt diverse pornind de la: Ordonează perechi, Ordonare pe grupe, Cronologie, Ordonare pe imagini, Ordonare simplă, Quiz cu alegere multiplă, Text spații goale, Matrice de aplicații, Înserări de audio și video, Jocul Milionarii, Puzzle – Grupe, Rebus, Ordonare cu hartă, Cuvinte încrucișate, Unde este situat acesta? Spânzurătoarea, Cursă de cai, Joc-Perechi, Apreciază.

Dacă dorim să stocăm munca și să o distribuim elevilor, trebuie să ne înregistrăm pe site, prin „Creează cont nou” (introducem numele de utilizator și parola).

Aici avem ocazia de a ne crea propriile clase cu elevii noștri, la care putem distribui propriile exerciții și putem vedea care dintre aceștia au reușit să rezolve problemele.

Mult succes la aplicația care vă va ajuta să creați situații educative care vă pot fi de ajutor la lecție, predare, învățare, exersare sau aplicare!

ALTERNATIVE EDUCATIONALE

Raționarea silogistică

Prof. Trandafir Marian
Liceul Tehnologic "Costache Conachi", Com Pechea

a) Introducere. Scurt istoric

Teoria silogismului constituie piesa centrală și în același timp suprema cucerire a logicii aristotelice. Aristotel, părintele incontestabil al logicii, a descoperit silogismul dar el nu s-a mărginit numai să-i înregistreze existența, ci i-a analizat în mod profund organizarea ierarhică și i-a determinat variantele posibile, separând formele valide (corecte) de cele nevalide (incorecte).

Între teoria silogismului și teoria științei există o strânsă unitate. Silogismul, ca formă rațională, ocupă un loc important în cadrul logicii, psihologiei și celorlalte științe. După cum remarcă specialiștii, el a fost formă rațională cea mai răspândită studiată de-a lungul secolelor, în primul rând, pentru importanța lui în constituirea științelor.

Acest raționament este definit astfel de către Aristotel în Analitica primă *"silogismul, este vorbirea în care dacă ceva a fost dat, altceva decât datul urmează cu necesitate din ceea ce a fost dat"* denumire care, corect s-a observat ca definește de fapt un raționament de tip deductiv care desigur ca are la baza ca element fundamental tocmai raționamentul silogistic.¹ Din această perspectivă putem afirma cu certitudine faptul că, silogismul acoperă toată gama de inferențe deductive, caracterizate în definiția aristotelică prin caracterul necesar al concluziei, indiferent de numărul propozițiilor componente. Raționamentul deductiv este riguros, cert, premisele constituind condiție suficientă pentru concluzie, iar concluzia este consecința necesară a premiselor. Este sensul larg al silogisticii. În sens restrâns silogistica vizează doar silogismul categoric simplu² adică acel raționament format din două premise. Acest sens restrâns al silogismului este gândit chiar de Aristotel, atunci când trece la analiza structurii silogismului: *Ori de câte ori trei termeni sunt în așa fel raportați unul la altul, încât cel din urmă să fie conținut în cel mijlociu luat ca un tot, iar mijlociul să fie conținut în termenul prim sau exclus din el luat ca un tot, termenii extremi trebuie să fie raportați într-un silogism perfect.*

În lucrarea *Metafizica*, Aristotel face distincția dintre nousul intuitiv și cel deductiv și afirmă că: *"trebuie să te oprești undeva, în sensul că trebuie plecat de la ceva, iar acest ceva sunt principiile. Ele pot fi generale, cum este principiul noncontradicției, sau pot fi specifice, în sensul că aparțin unei științe anume. Indiferent însă de forma pe care o îmbracă, principiile nu au o justificare silogistică (deductivă) ci una intelectuală, ele sunt rezultatul intelectului intuitiv, așa numitul nous intuitiv"*³.

Atunci când Aristotel trece la analiza structurii silogismului se observă că filosoful îi restrânge înțelesul *"ori de câte ori trei termeni sunt în așa fel raportați unul la altul, încât cel din urmă să fie conținut în cel mijlociu luat ca un tot, iar mijlociul să fie sau conținut în"*

¹ Aristotel, *Organon II, Analitica primă*, traducere și studiul introductiv de Mircea Florian, note de Dan Bădăraș și Mircea Florian, Editura Științifică, București, 1958, p. 6.

² Silogism categoric deoarece propozițiile componente sunt categorice, logicienii vorbind și de silogisme ipotetice, silogisme disjunctive sau de alte forme mixte.

³ Aristotel, *op cit*, p. 250

termenul prim sau exclus din el luat ca un tot, termenii extremi trebuie să fie raportați într-un silogism perfect".⁴

Părintele logicii face deosebire între *silogism perfect și imperfect*. Dacă validitatea silogismului perfect decurge din însăși structura sa, silogismele imperfecte au o necesitate derivată: ele se fundamentează pe silogismele perfecte

Este ceea ce Aristotel a exprimat foarte clar în definiția sa: să nu mai fie nevoie de niciun termen din afară (premisele să fie suficiente pentru derivarea concluziei), să rezulte totdeauna o consecință (concluzia să fie necesară).

b) Structura unui silogism

Spre deosebire de inferențele imediate, la care concluzia derivă nemijlocit din premisă, în cazul silogismului, apare o a doua premisă, care mijlocește riguros obținerea concluziei din prima premisă. *Silogismul* este un raționament deductiv *mediat*, alcătuit din trei propoziții categorice (atributive), dintre care două sunt premise, iar a treia este concluzie. Denumirea de „mediat” corespunde faptului că pentru justificarea concluziei se apelează la două premise (de la o premisă la concluzie se trece prin *intermediul* altei premise).

Un raționament categoric este *silogism* în următoarele condiții:

➤ Termenii concluziei apar fiecare în câte o singură premisă. Subiectul concluziei se numește *minor* iar predicatul concluziei se numește *major*. Premisa care conține termenul minor se numește *minoră* iar premisa care conține termenul major se numește *majoră*. Ceilalți termeni se numesc *medii*.

➤ Fiecare mediu apare în câte două premise.

➤ Într-un silogism există cel puțin un termen mediu.

Toți îndrăgostiții sunt visători

Unii studenți sunt îndrăgostiți

Unii studenți sunt visători

Termenul mediu leagă, intermediază subiectul și predicatul concluziei (**S** și **P**). În exemplul dat **M** este termenul *îndrăgostiți* și apare ca subiect logic al premisei majore și ca predicat logic al minorei. Schema silogistică potrivit exemplului de mai sus arată în felul următor

MaP

SiM

SiP

Vom defini **silogismul** ca fiind *raționamentul prin care din două propoziții categorice care au un termen comun se deduce o altă propoziție categorică ce are ca termeni termenii necomuni ai primelor două*.

Structura standard a silogismului este:

premisă majoră

premisă minoră

concluzie

⁴ Ibidem,

În argumentările uzuale ordinea poate fi cu totul alta, putându-se începe argumentul cu teza de argumentat care este concluzia silogismului. Spre exemplu: *Unii oameni politicoși sunt punctuali, deoarece toate persoanele care îi respectă pe ceilalți sunt oameni politicoși, iar unele persoane punctuale îi respectă pe ceilalți.* În acest silogism prima dintre propoziții este concluzia, a doua este premisa minoră, iar a treia este majora silogismului. Uneori identificarea concluziei este facilitată de prezența explicită a *indicatorilor de concluzie*: deci, prin urmare, rezultă, așadar, în concluzie, iar premisele sunt sugerate explicit de *indicatori (de premisă)* cum ar fi: deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, ținând seama de faptul că, având în vedere..., ș. a. Alteori, indicatori sunt implicați, fiind necesară o mai mare atenție în identificarea structurii argumentului. Pentru a putea verifica validitatea unui silogism este necesară mai întâi aducerea silogismului la forma de exprimare standard, premisă majoră, premisă minoră, concluzie⁵.

c) Moduri și figuri ale silogismului

După poziția relativă pe care o are termenul mediu în structura silogismului putem distinge patru forme numite *figuri silogistice*. În *figura I* termenul mediu este pe funcție de subiect în majoră și de predicat în minoră; în *figura a doua* termenul mediu este pe funcție de predicat în ambele premise; în *figura a treia* termenul mediu este pe funcție de subiect în ambele premise, iar în *figura a patra* termenul mediu este predicat în premisa majoră și subiect în minoră.

Schemele figurilor silogistice sunt următoarele:

Fig. I:	Fig. a II-a:	Fig. a III-a:	Fig. a IV-a ⁶ :
M-P	P-M	M-P	P-M
<u>S-M</u>	<u>S-M</u>	<u>M-S</u>	<u>M-S</u>
S-P	S-P	S-P	S-P

Pentru a memora mai ușor poziția termenului mediu notăm poziția prescurtat: *sub-prae, prae-prae, sub-sub, prae-sub* (sub-subiect, prae-predicat).⁷

Dacă introducem propozițiile categorice în interiorul schemei figurii, obținem forme silogistice standard numite *moduri silogistice*. Modul silogistic exemplificat de noi va fi notat aii-1, însemnând figura I cu majora „a”, minoră „i” și concluzia „i”.

Datorită existenței a patru figuri silogistice și a patru tipuri de propoziții categorice cu termeni pozitivi (A, E, I, O), la nivel general obținem 256 ($256 = 4 \times 4 \times 4 \times 4 = 4^4$) de moduri silogistice, câte 64 în fiecare figură. Pentru fiecare figură silogistică în cazurile propozițiilor de tipul A, E, I, O, din premise și concluzie obținem 64 de variante, adică moduri silogistice și 256 de combinații posibile în totalul celor patru figuri. Dintre aceste posibilități de combinare, numai 24, câte 6 pentru fiecare figură, sunt corecte din punct de vedere logic (valide).

Nu toate modurile silogistice sunt valide (formal adevărate). Există variate metode de testare (verificare) a validității silogismelor: prin diagrame (Euler, Venn, Carroll), prin respectarea *legilor de raționare*, în cazul acesta, *legile generale ale silogismului*.

⁵ Ștefănescu, Doina Olga, Costreie, Sorin, Miroiu, Adrian, *Logică și argumentare*, Manual pentru clasa a IX-a, Ed. a 2-a, București, Humanitas Educational, 2000.

⁶ Figura a patra nu apare în analizele aristotelice fiind atribuită lui Galenus.

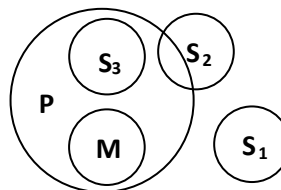
⁷ Gheorghe Enescu, *Tratat de logică*, București, p.109

În logica tradițională modul aee-1 este nevalid (incorect). Mai jos prezentăm structura și diagrama acestui mod silogistic nevalid:

Ma P

Se M

Se P

Așa cum se observă din diagrama de mai sus, între termenul major și minor (adică între P și S) nu există un raport bine determinat (univoc), ci plauzibil (S1-P, S2-P, S3-P), ceea ce nu se admite pentru un raționament deductiv.

Așa cum am precizat mai sus, sunt **256** moduri posibile (cu termeni pozitivi) doar **24** (dintre care 19 sunt moduritari, iar 5 – moduri slabe) sunt valide, iar celelalte sunt nevalide.⁸

În tabelul⁹ ce urmează sunt arătate toate modurile valide (originare și derivate) ale celor patru figuri silogistice (cu termeni pozitivi):

	Figurile silogistice			
	I	II	III	IV
Modurile originare („tari”)	AAA EAE AII EIO	EAE AEE EIO AOO	AAI AII IAI EAO OAO EIO	AAI AEE IAI EAO EIO
Modurile derivate („slabe”)	AAI EAO	EAO AEO		AEO

d) Metode de testare a validității silogismelor

Pentru testarea validității silogismelor avem la îndemână mai multe metode. Ne vom opri, aici, la două dintre ele: una care se bazează pe formularea și aplicarea regulilor generale ale validității silogismelor, iar cealaltă pe reducerea (directă sau indirectă) a acestora. Pentru a proba validitatea unui silogism, trebuie mai întâi să-l așezăm în forma standard, premisă majoră, premisă minoră, concluzie, fiindcă în economia limbajului comun expresia lingvistică a silogismului suportă modificări și inversiuni.

- **Legile generale ale silogismelor**

Pentru a ușura reținerea lor, le grupăm după cum urmează:

Legile termenilor:

⁸ Ibidem

⁹ Mohorea, Efim, *Introducere în logică*. Manual pentru facultățile umanistice, Chișinău, 2003.

1. *Un silogism are trei termeni.* Deși această exigență este cuprinsă în definiție, enunțarea ei este utilă pentru a evita sofismul împătririi termenilor, situație care apare atunci când un termen este utilizat într-o propoziție cu un sens, iar în alta cu alt sens.¹⁰

2. *Termenul mediu este distribuit¹¹ cel puțin într-o premisă.* Rațiunea acestei cerințe este următoarea: dacă termenul mediu nu ar fi distribuit în nici o premisă, atunci nu ar putea face legătura dintre termenii extremi căci fiecare dintre extremi ar putea fi legat de termenul mediu printr-o altă parte a sferei sale.

3. *Dacă un termen este distribuit în concluzie el este distribuit și în premisa din care face parte.* Este chiar expresia legii distribuirii ce exprimă caracterul deductiv al acestor inferențe. Abaterile de la această lege sunt erorile *minorului ilicit* -când abaterea este a subiectului - și a *majorului ilicit*, când este extins nepermis predicatul concluziei.

Legile calității premiselor

4. *Cel puțin o premisă este afirmativă.* Se poate arăta că din două premise negative nu rezultă cu necesitate nici o concluzie, utilizând diagramele Euler.

5. *Dacă o premisă este negativă, atunci concluzia este negativă.* Dacă o premisă este negativă, atunci raporturile termenilor extremi cu termenul mediu sunt divergente, iar o concluzie afirmativă ar evidenția convergența lor.

6. *Dacă ambele premise sunt afirmative, atunci concluzia este afirmativă.*

Legea cantității premiselor

7. *Cel puțin o premisă este universală.* Dacă din două premise particulare am deriva concluzie, atunci am încălca implicit cel puțin una din legile anterior enunțate.

8. *Dacă o premisă este particulară, atunci concluzia este particulară.* Cele enunțate la legea precedentă sunt valabile și aici.

De remarcat că, pentru simetria completă, ar fi fost potrivită încă o lege, aceea ca din premise universale să rezulte concluzie universală, însă această exigență nu se impune, întrucât ceea ce este valabil pentru toți este valabil și pentru unii dintre acei toți. Prin urmare, din premise universale poate rezulta atât concluzia universală, cât și particulara subalternă acesteia. Modurile care deduc o concluzie particulară din ambele premise universale vor fi numite *moduri subalterne*.

Încă o remarcă: unii autori contopesc legile 5 și 8 într-una singură: *concluzia urmează partea cea mai slabă*, fiind considerată *slabă* propoziția particulară și cea negativă.

Aplicarea legilor generale fiecărei figuri silogistice creează posibilitatea formulării unor legi sau condiții particulare, specifice figurii respective.

Reducerea directă

¹⁰ Este relevant, în acest sens, sofismul cunoscut sub numele de *Litigiosul* : Protagoras s-a angajat să-l instruiască pe Euathlus în domeniul avocaturii, sub convenția ca tânărul să-i plătească atunci când va câștiga primul proces. Cum Euathlus nu practică meseria de avocat, Protagoras este în situația de a-și lua adio de la bani. Totuși, sofistul amenință: "Te voi da în judecată și, oricare va fi decizia tribunalului, îmi vei plăti datoria: dacă vei câștiga procesul, atunci îmi vei plăti conform cu înțelegerea noastră, dacă vei pierde procesul, îmi vei plăti conform hotărârii judecătorilor". Euathlus a replicat: "Dacă voi câștiga procesul, nu-ți voi plăti conform cu hotărârea judecătorilor, dacă voi pierde procesul, nu-ți voi plăti conform cu înțelegerea noastră; oricum, nu-ți voi plăti." Sofismul se bazează pe dublul înțeles al termenului "a câștiga procesul" (ca inculpat/ca avocat); aceeași situație și cu termenul "a pierde procesul".

¹¹ Reamintim că este distribuit termenul considerat în întregimea sferei sale, subiectul propoziției fiind distribuit în propozițiile universale (a,e), iar predicatul în propozițiile negative (e,o).

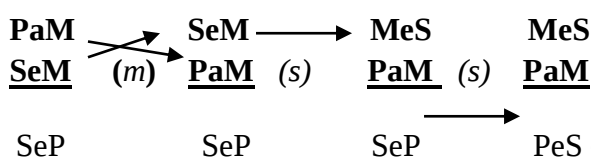
Modurile figurii I joacă rolul de axiome, sunt așadar date ca fiind valide, iar verificarea validității unui mod din celelalte figuri presupune reducerea lui la unul dintre cele șase moduri valide: *Barbara*, *Barbari*, *Celarent*, *Celaront*, *Darii*, *Ferio*. Operațiile prin care se face reducerea sunt conversiunea și schimbarea locului premiselor.

Denumirile mnemotehnice indică prin consoana inițială modul la care se va face reducerea, prin consoana post-vocalică operația asupra propoziției indicate de vocală: *s* reprezintă conversiunea simplă (*conversio simplex*), *p* reprezintă conversiunea prin accident (*conversio per accidens*), iar *m* indică schimbarea locului premiselor (*mutatio*).

Pentru ilustrare vom reduce modul *Camestres* din figura a doua. Consoana inițială ne indică faptul că reducerea se va face la modul *Celarent*, „*m*” va impune inversarea premiselor, „*s*” conversiunea simplă a premisei e, iar ultimul „*s*” indică o conversiune simplă a concluziei e:

Camestres

Celarent

Redăm prin tabelul următor modurile echivalente¹²:

Clerent-1≡	Cesare-2≡	Camestres-2≡	Camenes-4
MeP	PeM	PeM	MeP
<u>SaM</u>	<u>SaM</u>	<u>SaM</u>	<u>SaM</u>
SeP	SeP	SeP	SeP
Darii-1≡	Datisi-3≡	Disamis-3≡	Dimaris-4
MaP	MaP	MaP	MaP
<u>SiM</u>	<u>MiS</u>	<u>MiS</u>	<u>SiM</u>
SiP	SiP	SiP	SiP
Ferio-1≡	Festino-2≡	Ferison-3≡	Fresison-4
MeP	PeM	MeP	PeM
<u>SiM</u>	<u>SiM</u>	<u>MiS</u>	<u>MiS</u>
SoP	SoP	SoP	SoP
Felapton-3≡	Fesapo-4		
MeP	PeM		

¹² Vezi și I. Didilescu, P. Botezatu, *Silogistica. Teoria clasică și interpretările moderne*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976, p.122 și urm.

MaS	MaS		
SoP	SoP		

Această procedură nu este însă universală: modurile Baroco (fig. a II-a) și Bocardo (fig. a III-a) nu pot fi reduse, cunoscut fiind faptul că particulara negativă, SoP, nu are conversiune iar, pe de altă parte, conversiunea premisei universal-afirmative, SaP, este prin accident, PiS, și ar rezulta ambele premise particulare. Pentru aceste cazuri Aristotel a utilizat reducerea indirectă.

Reducerea indirectă

Reducerea indirectă presupune metoda cunoscută din matematică sub numele de *reducere la absurd*. Ea constă printr-o presupunere (opusă propoziției pe care vrem să o demonstrăm) pe care vrem să o infirmăm prin obținerea unei concluzii false sau contradictorii¹³. În cazul silogismului baza demonstrației o constituie tot modurile perfecte ale figurii I.

Iată cum decurge demonstrația:

a) *Se presupune silogismul nevalid*. Aceasta înseamnă că există cel puțin o situație în care din premise adevărate decurge o concluzie falsă.

Se presupun premisele adevărate, iar concluzia falsă; dacă aceasta este falsă, va fi adevărată contradictoria ei;

b) *Se combină contradictoria concluziei cu una dintre premisele modului dat, pentru a forma un silogism valid în figura I*.

c) *Se analizează concluzia modului astfel obținut*;

-dacă aceasta poate fi adevărată prin comparație cu premisele inițiale, rezultă că presupunerea a fost corectă, modul inițial nu este valid;

-dacă aceasta (concluzia noului mod) este falsă, înseamnă că una dintre premise este falsă, evident, este falsă premisa ce reprezintă contradictoria concluziei modului dat; în consecință, nu există nici o situație în care din premise adevărate să rezulte concluzie falsă; rezultă că modul inițial este valid.

Să **exemplificăm** pentru modul Baroco:

PaM

SoM

SoP

Consoana „c” din interiorul denumirii mnemotehnice ne semnalează reducerea indirectă, arătându-ne că în timpul demonstrației se înlocuiește premisa anterioară consoanei cu negația concluziei.

a) **PaM=1**

SoM=1

b)

¹³ De remarcat faptul că geometriile neeuclidiene au fost construite pornind de la simple presupuneri cu intenția de a le infirma prin reducere la absurd, adică prin deducerea de contradicții, care însă nu s-au obținut.

SoP=0 → SaP=1; PaM

SaP

SaM (Barbara-valid)

c) Cum

SoM=1 → SaM=0 → SaP=0 → SoP=1

→ silogismul este valid¹⁴.

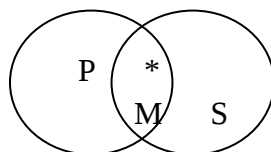
Pe scurt, o contradicție între concluzia modului astfel obținut și una dintre premisele modului inițial certifică validitatea modului. Această metodă poate fi aplicată și celorlalte moduri "imperfecte".

Metoda diagramelor Euler

Aplicarea diagramelor Euler la verificarea validității silogismelor pleacă de la premisa că într-un silogism valid, din reprezentarea grafică a premiselor rezultă și reprezentarea concluziei. Vom exersa în cele ce urmează această metodă pe câteva silogisme:

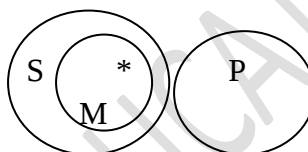
Darapti

MaP
MaS
SiP

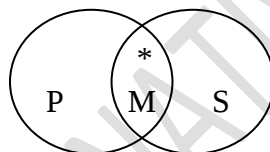
Felapton

MeP
MaS
SoP

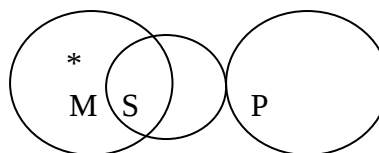
Disamis

MiP
MaS
SiP

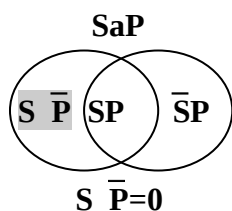
Ferison

MeP
MiS
SoP

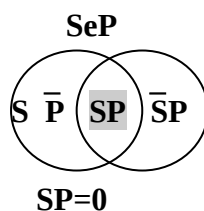

Metoda diagramelor Venn

Diagramele Venn pot fi aplicate și în cazul testării validității silogismului. Să ne reamintim reprezentarea grafică a celor patru propoziții categorice. Prin hașură se reprezintă regiunea vidă, iar prin * cea nevidă.

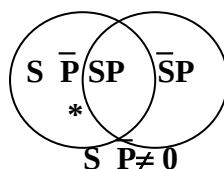
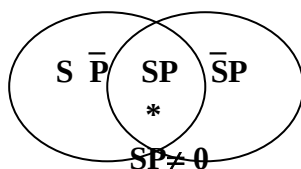

SiP

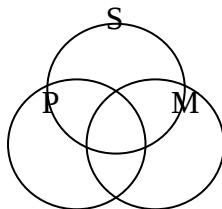

SoP

¹⁴ Mircea Adrian Marica, *Curs de logică*, p. 72

În cazul silogismului, având trei termeni, vom reprezenta trei cercuri intersectate:

Dacă silogismul este valid, din reprezentarea grafică a premiselor rezultă și reprezentarea concluziei; în caz contrar, silogismul este nevalid.

Regulile de reprezentare sunt următoarele:

a) Dacă regiunea în care trebuie pus semnul * este împărțită în două sau mai multe sectoare, se pune * în toate sectoarele și se leagă între ele printr-o liniuță pentru a semnifica faptul că cel puțin unul dintre sectoare nu este vid, fără a ști care este acesta.

b) Hașura predomină asupra semnului *. Dacă * este hașurat, atunci sectorul respectiv este vid. Pentru a evita această situație se recomandă reprezentarea mai întâi a premisei universale.

Pentru a putea verifica și modurile subalterne, plecăm de la premisa că nici un termen nu este vid. Acest lucru va fi reprezentat printr-un asterisc în zona care rămâne diferită de zero.

Bibliografie selectivă

1. Aristotel, *Organon II, Analitica primă*, traducere și studiul introductiv de Mircea Florian, note de Dan Bădăraș și Mircea Florian, Editura Științifică, București, 1958;
2. I. Didilescu, P. Botezatu, *Silogistica. Teoria clasică și interpretările moderne*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976
3. Gheorghe Enescu, *Tratat de logică*, Editura Lider, București, 1996
4. Ștefănescu, Doina Olga, Costreie, Sorin, Miroiu, Adrian, *Logică și argumentare*, Manual pentru clasa a IX-a, Ed. a 2-a, București, Humanitas Educational, 2000.
5. Mohorea, Efim, *Introducere în logică*. Manual pentru facultățile umanistice, Chișinău, 2003.
6. Adrian MIHALCEA, *O contribuție la teoria silogismului*, în NOEMA XVIII, 2019

Metoda orbului

*Prof. învăț. primar Stănilă Camelia
Școala Gimnazială nr.17, Galați*

Interconectivitatea ideilor, capacitatea de exprimare pentru a reda în cuvinte o realitate vizuală apelând la un bagaj lingvistic plastic se poate exercita și proba prin **metoda orbului**, pe care o recomand a fi folosită începând cu clasa a III-a, ca urmare a faptului că elevii au un vocabular minim, atât la nivel funcțional, cât și conceptual-semantic. Ea poate folosi cu precădere la ora de limbă și literatură română, pentru a putea investiga prin întrebări și răspunsuri cum arată un tablou, o imagine din natură surprinsă într-un text liric sau pentru a constitui o compunere imaginativă, pornind de la o idee, furnizată printr-un produs vizual plastic calitativ și sugestiv din punct de vedere estetic unui elev care prin cuvinte redă imaginea unor colegi care prin conversație culeg elementele esențiale, pe care alți doi colegi le prelucreează la nivel compozițional. Poate fi valorizată la orele de istorie și geografie pentru a putea călători în timp și spațiu prin intermediul cuvintelor.

Scopul acestei metode este de a dezvolta capacitatea de exprimare a elevului, de a face apel la cât mai multe structuri lingvistice descriptive-imagini artistice, pentru a reconstrui, asemenea unui puzzle, cu ajutorul cuvintelor un tablou, apelând fie la explicații, fie la interogații, în vederea structurării unei compuneri în care se reflectă mesajul vizual.

Etapele acesteia:

Clasa este împărțită în 4-5 echipe, un membru joacă rolul **orbului**, unul al **pictorului**, unul al **muzei** și ceilalți al **curioșilor**: doar **orbul** vede imaginea care redă un tablou din textul dat sau care urmează a fi studiat sau un tablou care să genereze o compunere imaginativă pe o temă dată, nenunțată (1-2 minute); în grupul său este abordat de **curioși**, care îl chestionează cu întrebări cât mai detaliate: *Ce ai văzut? În care parte era luna? Cum era lumina? Norul era mai aproape de copac sau de lună? Ce parte ocupa mai mult loc: terestră sau cea a cerului? Apa curgea sau era stătătoare? Ai observat prezența unui om în tablou: o barcă, un gard, o lumină a unei case?* (circa 4-5 minute) **Pictorul** (cel care redactează compunerea – pictează cuvintele) este cel care împreună cu **muza** (care formulează ideile) valorizează în scris informațiile primite și decid organizarea textului scris, o compunere structurată care să redea viziunea împărtășită de orb colegilor (10-12 minute). **Curioșii** contribuie la redarea în imagini (prin desen, culoare, simboluri) ceea ce și-au reprezentat, pe chenarul foi /colii, sub cuvintele cheie, în dreptul titlului etc.

Evaluarea:

Produsele fiecărei echipe sunt expuse în fața clasei și lecturate de către membrii grupului (orbul coordonează, pictorul și muza lecturează, curioșii expun semnificația desenelor, imaginilor cu valoare cheie în mesajul operei), pe durata a 4-5 minute.

După ce învățătorul arată întregului colectiv imaginea, fiecare elev/grup va aprecia cea mai bună lucrare (prin lipirea unui post-it sugestiv, pe care este notat punctul tare al lucrării), alta decât cea realizată în cadrul grupului din care a făcut parte, circa 1-2 minute.

Avantaje:

- antrenează întreg colectivul de elevi, în mod echitabil, pe baza afinităților, talentului, a ceea ce poate să facă mai bine;
- valorizează competențele grupului, fără a se limita la cele ale disciplinei (capacitatea de comunicare, de exprimare scrisă sau verbală, interpretarea afectivă a mesajului, capacitatea de sintetizare, de ierarhizare a motivelor expuse etc.);
- elevii timizi pot fi valorizați prin atribuirea rolurilor esențiale (orbul, muza sau pictorul) în funcție de ceea ce îi definește mai bine; elevii vorbăreți, activi își pot canaliza energia pentru a afla detalii esențiale pentru construirea mesajului, își pot descărca energia la nivel motric: desenează, decupează, lipesc ș.a.;
- atât întrebările, cât și răspunsurile necesită seriozitate și pricepere pentru rezolvarea eficientă și imediată a sarcinii de lucru, muza și pictorul configurează/negociază aspectele importante;
- cooperarea, lucrul convergent asigură reușita grupului;
- atmosfera de lucru relaxată, comunicare directă cu elevul, activitatea are valențe formative constructive pentru coeziunea grupului. Lucrările pot fi expuse în sala de clasă, la bibliotecă, pe holul școlii, determinând încredere și stima de sine, nevoia de a realiza un lucru de calitate

Dezavantaje:

- metodă cronofagă, organizarea materialului didactic, a sarcinilor și a grupului este definitorie;
- dacă grupurile nu sunt eterogene, se pot crea tensiuni între bisericuțele existente din colectivul clasei;
- implică rumoare, impresia de dezorganizare dacă elevii nu-și asumă responsabil rolul, necesită abilități deosebite de gestionare a grupului de elevi de către învățător.

Variație

Această metodă poate fi utilizată și în sens invers, pornind de la cuvinte către imaginea vizuală (apelând la pictură, la desen, colaj ori la tehnici mixte), de la un text liric/ descriptiv pentru a realiza un tablou în cadrul unui studiu tematic ori al unui proiect. Doar 4-5 elevi (muzele) vor primi texte diferite referitoare la o unitate tematică(de exemplu, un text informativ/geografic despre munți, o legendă despre Ceahlău, o operă literară, o știre despre comemorarea unui eveniment istoric marcant, petrecut în zona montană vizată) pe care le au de citit, de memorizat, apoi le vor spune transmite copiilor care joacă rolul orbului în alt grup, care va trebui să ilustreze cât mai fidel grafic/ vizual mesajul transmis.

În concluzie, metoda orbului, având elemente comune cu metoda jigsaw (a mozaicului), necesită o bună gestionare a strategiei didactice aplicate la clasă, a colectivului clasei astfel ca regulile să fie clare la nivelul grupului, dar și individual, rolurile să fie asumate cu responsabilitate, iar pentru învățământul în alternativa Step by Step, poate deveni un mod de lucru, de abordare a textului și din punct de vedere informativ.

Tehnici de atragere de fonduri extrabugetare

Pleșu Felomela

În vederea strângerii de fonduri extrabugetare cele mai utilizate tehnici de strângere de fonduri sunt următoarele:

- A. Solicitarea personală;
- B. Solicitarea telefonică;
- C. Solicitarea prin poștă;
- D. Solicitarea prin mass-media.

A. Solicitarea personală;

Întâlnirile personale constituie cea mai convingătoare tehnică de strângere de fonduri, eficientă și – de cele mai multe ori – nu necesită investiții speciale.

Etape:

1. Identificarea potențialilor donatori;
2. Stabilirea persoanei care va realiza contactul cu donatorul potențial.
3. Dezvoltarea motivelor.
4. Programarea și întreținerea contactului.
5. Prezentarea școlii și a activităților.
6. Întâlnirea.
7. Mulțumiri.

B. Solicitarea telefonică;

1. telefoane directe.
2. telefoane după scrisoare.
3. telefoane de reamintire: după primirea unui răspuns favorabil din partea unui donator care a promis că va sprijini școala.
4. telefoane pentru resolicitări.

C. Solicitarea prin poștă;

Tehnica poate fi un mod de prospectare în vederea întocmirii sau completării listei de donatori. Solicitarea prin poștă necesită un mare volum de muncă, necesită un timp mai îndelungat până la atingerea unor rezultate importante și presupune costuri mai ridicate.

D. Solicitarea prin mass-media

Este o solicitare mai simplă, care nu implică un efort prea mare, dar are rezultate greu de estimat; este utilizată, uneori, ca o metodă auxiliară.

ASPECTE ETICE

- Utilizarea fondurilor - în concordanță sau nu cu obiectivele programului pentru care au fost cerute;
- Implicarea persoanelor care gestionează programul finanțat în gestionarea fondurilor sau nu;
- Recompense materiale pentru cei implicați în strângerea de fonduri sau nu;
- Informarea finanțatorului cu privire la utilizarea fondurilor sau nu;
- Confidențialitate sau transparență cu privire la finanțatori;
- Acoperirea costurilor cu activitatea de strângere de fonduri din banii obținuți sau nu.

Obligațiile creatorilor și deținătorilor de documente

*Prof. Dănăilă Mirela, secretar-șef,
Liceul Tehnologic "Costache Conachi", com. Pechea*

Evidența documentelor

Creatorii de documente sunt obligați să înregistreze toate documentele intrate, ieșite ori întocmite pentru uz intern.

Înregistrarea documentelor se face la registratura generală, fie într-un singur registru de intrare-ieșire, fie, concomitent, în mai multe, fără ca numerele de înregistrare date documentelor să se repete. Când creatorul de documente primește, emite și întocmește pentru uz intern un număr mare de documente, înregistrarea acestora se poate face și la fiecare compartiment de muncă. În această situație, la registratura generală se înscrie numărul de înregistrare atribuit de expeditor și denumirea compartimentului la care se repartizează spre înregistrare și rezolvare.

Înregistrarea documentelor se efectuează cronologic, în ordinea primirii lor. Înregistrarea documentelor începe de la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie ale fiecărui an. La înregistrarea documentelor se vor preciza următoarele clemente:

- numărul de înregistrare,
- data înregistrării,
- numărul și data documentului date de emitent,
- numărul filelor documentului,
- numărul anexelor,
- emitentul,
- conținutul documentului în rezumat,
- compartimentul căruia i s-a repartizat,
- data expedierii,
- modul rezolvării,
- destinatarul,
- numărul de înregistrare al documentului la care se conexează
- indicativul dosarului după nomenclator, care se va stabili și completa în registru după rezolvarea documentului.

Documentele care se referă la aceeași problemă se conexează la primul document înregistrat; în dreptul fiecărui document conexas se trece, în rubrica corespunzătoare, numărul de înregistrare al documentului la care se face conexarea.

Documentele expediate din oficiu și cele întocmite pentru uz intern se înregistrează ca și documentele intrate, completându-se coloanele adecvate.

În cazul documentelor expediate ca răspuns, acestea vor primi numărul de înregistrare al documentului la care se răspunde.

Gruparea documentelor în dosare

Anual, documentele se grupează în dosare, potrivit problemelor și termenelor de păstrare stabilite prin nomenclatorul dosarelor.

Întocmirea nomenclatorului dosarelor - Nomenclatorul dosarelor se întocmește de către fiecare creator pentru documentele proprii. Nomenclatorul se întocmește sub forma unui tabel în care se înscriu, pe compartimente de muncă, categoriile de documente grupate pe probleme și termene de păstrare. În prima rubrică a nomenclatorului se trec denumirile compartimentelor de muncă, în ordinea în care figurează în schema de organizare a creatorului, și se numerotează cu cifre romane. În rubrica a doua se trec subdiviziunile compartimentelor de muncă și se numerotează cu litere majuscule. În rubrica a treia se trece, în rezumat, conținutul documentelor ce constituie dosarul, fiecare dosar numerotându-se cu cifre arabe, începând cu nr. 1 la fiecare compartiment de muncă. În nomenclator se trec și registrele, cartotecile, condicile și alte materiale preconstituite.

Cifra romană, litera majusculă și cifra arabă **formează indicativul dosarului**. Acesta poate fi format numai din litera majusculă și cifra arabă sau numai din cifra arabă, dacă creatorul are ca părți componente numai compartimente de muncă fără subdiviziuni sau nici compartimente de muncă. La înregistrarea documentelor, indicativul dosarului va figura în registrul de intrare-ieșire, la rubrica rezervată acestuia, ca și pe fiecare document în parte. În rubrica a patra a nomenclatorului se înscrie termenul de păstrare. Stabilirea lui se face ținându-se seama de legile în vigoare, de importanța practică pentru activitatea creatorului de documente și, în mod deosebit, de importanța științifică a informațiilor pe care le conțin documentele. În dreptul grupelor de documente care se păstrează permanent se trece cuvântul „permanent” (prescurtat „P”), iar pentru acelea care se păstrează temporar, cifra arabă care reprezintă numărul anilor cât se păstrează (1, 3, 5, K) etc.). Dacă termenul de păstrare al unor grupe de documente nu poate fi stabilit cu certitudine, în momentul întocmirii nomenclatorului, sau dacă există motive să se presupună că, în anumite conjuncturi, informațiile documentelor pot avea importanță științifică, lângă termenul de păstrare temporară se menționează „C.S.” (comisie de selecționare).

La expirarea termenului de păstrare, aceste documente vor fi analizate de comisia de selecționare și, după caz, pot fi propuse pentru eliminare sau reținute permanent.

Într-un dosar se grupează documente referitoare la aceeași problemă, cu același termen de păstrare. În cazul acelorași genuri de documente, întocmite pe perioade de timp diferite și, respectiv, cu, termene de păstrare diferite (planuri, dări de seamă lunare, trimestriale, anuale s.a.), se constituie dosare separate, pentru fiecare termen de păstrare.

Nomenclatorul dosarelor nu se modifică anual, ci numai atunci când se produc schimbări în structura creatorului de documente. Dacă se înființează noi compartimente de muncă sau subdiviziuni, nomenclatorul se completează cu denumirea acestora și cu dosarele nou create. În cazul compartimentelor de muncă sau subdiviziunilor lor care își dezvoltă activitatea creând alte grupe de documente decât cele prevăzute inițial, nomenclatorul se completează cu noile dosare.

Șeful fiecărui compartiment răspunde de întocmirea proiectului de nomenclator pentru documentele specifice compartimentului respectiv. Aceste proiecte se centralizează de șeful compartimentului de arhivă și se înaintează, în două exemplare, spre aprobare și confirmare.

Nomenclatorul se aprobă de către conducerea unității creatoare de documente și se confirmă, la nivel central, de Arhivele Naționale și, la nivel local, de direcțiile județene ale

Arhivelor Naționale. După confirmare, nomenclatorul va fi difuzat la toate compartimentele, în vederea aplicării lui.

Constituirea dosarelor

După rezolvarea lor, documentele se grupează în dosare, potrivit nomenclatorului și se predau la compartimentul de arhivă, în al doilea an de la constituire.

În vederea predării dosarelor la compartimentul de arhivă se efectuează următoarele operațiuni:

- documentele cuprinse în dosar se ordonează cronologic sau, în cazuri speciale, după alte criterii (alfabetic, geografic etc.); când în constituirea dosarului se folosește ordinea cronologică, actele mai vechi trebuie să se afle deasupra și cele mai noi dedesubt;
- se îndepărtează acele, clamele, agrafele metalice, filele nescrise, dubletele;
- documentele din fiecare dosar se leagă în coperte de carton, în așa fel încât să se asigure citirea completă a textului, datelor și rezoluțiilor;
- dosarele nu trebuie să aibă mai mult de 250 - 300 file; în cazul depășirii acestui număr, se constituie mai multe volume ale aceluiași dosar;
- filele dosarelor se numerotează în colțul din dreapta sus, cu creion negru; în cazul dosarelor compuse din mai multe volume, filele se numerotează începând cu numărul 1 pentru fiecare volum;
- pe coperta dosarului se înscriu: denumirea unității și a compartimentului creator, numărul de dosar din inventar, anul, indicativul din nomenclator, datele de început și de sfârșit, numărul de file, volumul și termenul de păstrare;
- pe o foaie nescrisă, adăugată la sfârșitul dosarului, sau pe prima pagină nescrisă a registrelor și condicilor, lucrătorul de la compartimentul creator al dosarului face următoarea certificare: „Prezentul dosar (registru, condică) conține ... file”, în cifre și , între paranteze, în litere, după care semnează și pune data certificării.

Inventarierea dosarelor

Predarea la compartimentul de arhivă

Dosarele se depun la compartimentul de arhivă pe bază de inventare. Inventarul cuprinde toate dosarele cu același termen de păstrare, create în cursul unui an, de către un compartiment de muncă. Astfel, fiecare compartiment va întocmi atâtea inventare câte termene de păstrare sunt prevăzute în nomenclator, la compartimentul respectiv. În cazul dosarelor formate din mai multe volume, în inventar fiecare volum va primi un număr curent distinct.

Inventarele se întocmesc în 3 exemplare pentru documentele nepermanente și în 4 exemplare pentru documentele permanente, dintre care un exemplar rămâne la compartimentul care face predarea, iar celelalte se depun o dată cu dosarele la compartimentul de arhivă.

Dosarele neîncheiate în anul respectiv, ca și cele care, din motive justificate, se opresc la compartimentele de muncă, se trec în inventarul anului respectiv, cu menționarea nepredării lor; în momentul predării lor ulterioare, în inventar se va menționa acest lucru. Dosarele care cuprind acte din mai mulți ani se vor inventaria la anul de început, menționându-se în inventar datele extreme. În ce privește completarea rubricii „Conținutul dosarului”, se vor preciza genurile (corespondența, sinteze, rapoarte, memorii, ordine etc.) de documente, emitentul, destinatarul, problema sau problemele conținute și, după caz, perioada la care se referă.

Constituirea dosarelor, inventarierea și predarea lor intră în obligația compartimentelor creatoare de documente. Predarea la arhiva generală se face conform unei programări prealabile, stabilită de comun acord între cele două compartimente (predător și primitor).

La preluare, compartimentul de arhivă verifică fiecare dosar, urmărind respectarea modului de constituire a dosarelor și concordanța între conținutul acestora și datele înscrise în inventar. În cazul constatării unor neconcordanțe, ele se aduc la cunoștință compartimentului creator, care efectuează corecturile ce se impun. Evidența dosarelor și a inventarelor depuse la compartimentul de arhivă se ține în registrul de evidență curentă. În cazul în care compartimentul de arhivă păstrează și alte fonduri arhivistice, în registrul de evidență curentă se deschide câte o partidă pentru fiecare fond.

În registrul de evidență curentă, la capitolul „Preluări”, se trec, în ordinea preluării, toate inventarele dosarelor preluate; fiecare inventar se trece separat, sub un alt număr de ordine.

Pentru fiecare inventar se notează:

- numărul de ordine al inventarului;
- data preluării documentelor din inventarul respectiv;
- denumirea compartimentului de la care provine inventarul;
- datele extreme ale documentelor;
- totalul dosarelor din inventar;
- totalul dosarelor primite efectiv în arhivă din inventarul respectiv;
- numărul dosarelor lăsate la compartiment și depuse ulterior.

Se va înscrie numărul din inventar al fiecărui dosar reținut de compartiment. La capitolul „Ieșiri” se trec:

- data ieșirii dosarelor din evidență;
- unde s-a predat;
- denumirea, numărul și data actului pe baza căruia au fost scoase din evidență;
- totalul dosarelor ieșite.

Scoaterea dosarelor din evidența arhivei se face cu aprobarea conducerii creatorilor sau deținătorilor de documente și cu confirmarea Arhivelor Naționale, în urma selecționării, transferului către altă unitate deținătoare sau ca urmare a distrugerii provocate de evenimente neprevăzute.

Dosarele sunt scoase din evidența arhivei pe baza unuia din următoarele acte. după caz.:

- proces-verbal de selecționare;
- proces-verbal de predare-preluare;
- proces-verbal de " constatare a deteriorării complete a documentelor sau a lipsei acestora.

PROFESORI COLABORATORI:

- prof. Tudorache-Marin Viorica, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Golea Marieta Florentina, Șc. Gimn. "Dimitrie Sturdza" Tecuci
- prof. Parvana Dumitra, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Paraschiv Mirela-Magda, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Irimia Mioara, Șc. Gimn. „D. Sturdza” Tecuci
- prof. Epure Nicoleta, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Țarălungă Elena, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Vasilie Simona, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Ghica Claudia-Mariana, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Dascălu Elena, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Cusiuc Daniela, Șc. Gimn. "D. Sturdza" Tecuci
- prof. Tudorici Livia, Șc. Gimn. "D. Sturdza", Tecuci
- prof. Lazăr Lilica, Grădinița p.p. "Prichindel" Tecuci,
- prof. Susanu Melania, Grădinița p.p. "Prichindel" Tecuci
- prof. Anghel Margareta, Șc. Gimn. Specială "Constantin Păunescu" Tecuci
- prof. Olaru Florentina, Șc. Gimn. "Ștefan cel Mare" Galați
- prof. Nour Zinica, Șc. Gimn. Nr. 3, Galați
- prof. Chițescu Daniela, Șc. Gimn. "Ștefan cel Mare", Galați
- prof. Ionescu Cristina, Șc. Gimn. „Ștefan cel Mare”, Galați
- prof. Fuică Silvia Loredana, Șc. Gimn. „Ștefan cel Mare”, Galați
- prof. Bumbaru Mariana Lenuța, Șc. Gimn. „Iulia Hașdeu” Galați
- prof. Tânjălă Lenuța, Liceul Tehnologic „Costache Conachi” Pechea
- prof. Chiscoci Loredana-Doinița, Șc. Gimn. „Grigore Moisil”, Galați
- prof. Epure Florentina Cristina, Șc. Gimn. „Dan Barbilian”, Galați
- prof. Tănase Anica-Maria, Liceul Teoretic "Mircea Eliade", Galați
- ed. Pavel Verona Marilena, G.P.N. Nr. 2 Cudalbi
- prof. Popa Nicoleta, Șc. Gimn. "Ștefan cel Mare", Galați
- prof. Ștefu Viorica Ana, Liceul Tehnologic "Costache Conachi", com. Pechea
- prof. Trandafir Marian, Liceul Tehnologic "Costache Conachi", Com. Pechea
- prof. Stănilă Camelia, Șc. Gimn. nr. 17, Galați
- cont. Pleșu Felomela, Șc. Gimn. "D. Sturdza", Tecuci
- prof. Dănăilă Mirela, secretar-șef, Liceul Tehnologic "Costache Conachi", com. Pechea